

TRACTATUS SECUNDI

PARS VIII.

De Tempore.

in

TRES LIBROS DIVISA.

CON.

In hac parte duo tractantur, nēpe	Temperū affinis, videlicet	Ævum	} de quib. cap. 1. lib. 1.		
		Æternitas			
Ipsam tempus, quod respicitur aut	Physicē, in quo duo in primis sunt notanda, scilicet	Natura & motus, de quo cap. 1. lib. 1.			
		Annus	Solaris	} de quib. c. 2. lib. 1.	
			Lunaris		
		Mensis	Solaris	} de quib. c. 3. lib. 1.	
			Lunaris		
		Species usuales, quæ sunt	Septimana, & de hac cap. 3. lib. 1.		
			Dies	Spirituallis ante Solis creationē.	} de quib. c. 4. lib. 1.
		Hora		Solaris post Solis creationē.	
		Mathematicē, nam arte horas demonstramus aut per	Umiras, in qua arte duo sunt observanda, nēpe	Inframentū operans seu Regula Scoterica, in qua duo notantur, scilicet ejus	
				Compositio, de qua cap. 1. lib. 2.	
Ufus, de quo cap. 2. lib. 2.					
Mathematicē, nam arte horas demonstramus aut per	Effectus, nēpe ad horas dici cognoscendas per horologia, aut	Horizontalia, de quibus cap. 3. lib. 2.			
		Muralia seu verticalia, de quibus cap. 4. lib. 2.			
		Orientalia seu Occidentalia, de quibus cap. 5 & 8. lib. 2.			
		Æquinoctialia, de quib. cap. 7. lib. 2.			
Mathematicē, nam arte horas demonstramus aut per	Effectus, nēpe ad horas dici cognoscendas per horologia, aut	Declinantis, de quibus cap. 6. lib. 2.			
		Reclinantis & inclinantis, de quibus cap. 7. lib. 2.			
Mathematicē, nam arte horas demonstramus aut per	Effectus, nēpe ad horas dici cognoscendas per horologia, aut	Aquarum effluxionem, de qua lib. 3.			

LIBER

LIBER PRIMUS.

De Temporis speciebus.

C A P. I.

De temporis, ævi, & eternitatis differentia.

Rost motus tum naturalis tum artificialis historiarum ordo exigitur de Temporis natura paucis discutramus; quippe quod definitur, numerus motuum tum mutabilium mensurans, & id quidem secundum præteritum & posterius. nam est spatium illud deductum ex cœli solisque circumvolutione, quo omnium mobilium metimur agitationem & vicissitudinem. Unde manifestum evadit, in tempore esse motum à quo ad quem, quibus quidem conditionibus excluduntur ab illo duo ejus cognata, seu alia, videlicet *Ævum*, cujus conditio est mensurare motus eorum localiter, quæ habent eundem principium sed nullum finem, & *Eternitas*, quæ est infinita mensura ejus, quod nec principium, nec medium, nec finem illum habet. Hic autem temporalis motuum numerus mensurans, si ad motum tanquam ad suam efficientem comparetur, ut dies artificialis ad motum solis supra terram, dicitur *numerus numerans*; si vero ad suum subjectum mobile secundum partes suas, scilicet præsens, præteritum & futurum, tunc dicitur *numerus numerans medium*. Similiter hic numerus, quatenus motum mensurat secundum præteritum, id est, tempus præteritum, & secundum posterius, hoc est, tempus futurum, eatenus in eodem momento fieri non potest, cum momentum sit tantum præsentis temporis minuta. Unde fit, ut, sicuti numerus ex unitatibus constituitur, & linea ex punctis, ita etiam tempus ex minutis seu momentis constituitur, atque adeo etiam momentum proprie dicitur, quippe quod est actus seu substantia ipsius temporis, si quidem momenta continuata sine intervallo nihil sunt aliud, quam ipsum tempus. Dividitur autem tempus in genere in *annos, menses, septimanas, dies, horas & minutis*, de quibus in hoc libro agemus.

C A P. II.

De Anno.

Annus est illud temporis spatium, quo sol motu suo naturali transit per Zodiaci signa, diciturque secundum nonnullos (*Isidorum, &c.*) ab *An.* quod est ab circulo, eò quod in circulari motu solari utrumque circuli extremum conjungitur, hoc est, Sol redit motu suo naturali ad locum à quo discessit. Atque hinc etiam fit, quod alii rectius *Anni* appellationem ab *annulo* per eandem istam rationem deduci putaverunt; Unde & *Ægyptii* ante literarum inventionem, *annum* hieroglyphicè *Draconis signo* circuli *arterie se convertentis, caudamque suam mordentis* significave-

ficaverunt. Dicitur autem hic *annus* proprie *solaris*, quoniam solis motus hujusmodi numero nempe spatio 12. mensium aut 363. dierum, 5. horar. & 46. minut. mensuratur; qui quidem *annus* ab *anno Lunari* distinguitur, ut pote qui triplici respectu ita appellatur, namque aut sumitur pro tempore illo, quo perficitur Luna circum integrum Zodiaci in 27. diebus, 7. horis & 44. minutis, aut pro spatio inter unam & aliam Lunæ conjunctionem cum Sole, aut pro spatio duodecim Lunæ revolutionum, quas absolvit spatio 354. dierum; Et hic *annus minor* est illosolaris per 11. dies, ex qua quidem dierum differentia seu superfluitate nascitur *Epactus*, ut in libro nostro de *Arithmetica Astronomica* dictum est; Unde omnis tertius *annus solaris* constabit ex 13. Lunationibus. Sed & reliqui *Planæ* habent annos suos; nam *annus Saturni* constat ex 30. annis solaribus, & *annus Jovis* ex 12. *Annus autem Martis* ex duobus, & sic in cæteris. Est tamen adhuc alius *annus*, qui vocatur *annus magnus* & *annus mundi*, qui secundum *Aristotelem* complebitur, quando omnes stellæ simul redibunt ad locos & puncta, in quibus primum movere inceperunt, in cujus spatii determinatione, conveniunt inter se Philosophi: nam secundum nonnullos illud complebitur spatio 36000. annorum solarium, secundum alios 49000. Et teste *Macrobio* apud *Platonicos* spatium hujusce anni non est nisi 15000. annorum solarium. Utunque autem, certum est, quod *annus solaris* sit ille, quem communiter vulgus pro vero anno habet, in cujus tamen principio variant nationes: Nam *Judei, Persæ, Græci* incipiunt annum ab *Æquinoctio autumnali*, scilicet à conjunctione Lunæ cum Sole proximiori *Æquinoctio* illo: *Arabes* inchoant annum suum in media æstate, nempe cum Sol reperitur in sua domo, sicut in *q. Alexandrini* autem volunt annum ordini à 26. Aug. *Romani* suum die primo Januarii, *Veneri* suum 25. Martii, quoniam illorum urbs eo anni tempore principium suum habuit: *Astronomi* denique annum solarem incipiunt in mense Martio, eodem nempe instanti, quo Sol ingreditur punctum Arietis: *Græci* autem antiquiores alio temporis spatio sunt usi, quod vocaverunt *Olympiadem*, quos sequitur in historia sua *Diodorus Siculus*: Erat autem *Olympias* illud temporis spatium, quod interjiciebatur inter anniversaria quædam certamina civitatis *Græcæ*, quæ *Olympiaca* ideò dicebantur, quod statua quædam erat in illa civitate *Jovi Olympico* dedicata, in cujus honorem *Hercules* dicta exercitia instituerat, duravitque illud spatium *Olympiads* de 4. in 4. annos solares.

C A P. III.

De Septimana & Mensi.

Septimana dicitur ex eo, quod constat 7. diebus dedicatis 7. Planetis: Nam diei Dominico Sol assignatur, eò quod est Dominus primæ horæ post Solis elevationem illo die, deinde 2. horam secundam, & 3. tertiam occupat, atque sic deinceps secundum ordinem Planetarum procedendo usque ad consummationem 24. horarum: Sic dies Lunæ tribuitur isti Planetæ, eò quod 7. possidet primam ejus horam, post Solis elevationem, atque sic in cæteris.

Illud autem anni spatium, quod dicitur *mensis*, bifarium sumi solet, videlicet pro illo spatio, in quo Luna perficit suum cursum per 12. Zodiaci signa, & hic dicitur *mensis lunaris*, quem *Hebræi* tantum observaverunt, aut pro spatio, in quo Sol transit per unicum signum cœleste, hoc est, 30. gradus, & dicitur *mensis solaris*, de quo etiam vulgus eum intelligit, estque proprie illud spatium, quo Luna à Sole digressa eundem rursus assequitur: Hujusmodi autem temporis spatium in-

venerunt Romani antiquiores; nam *Januarium* à *Jano* Latii rege denominaverunt, vel, ut alii volunt *janua*, quia est mensis, per quem annus quasi ingreditur. Sic *Februarius* à *februando* dicitur est, quod purgationem significat; nam celebrantur *Februi* in honorem mortuorum: Alii volunt, quod dicatur *Februarius* quasi *Platonius*, cui in hoc mense sacrificia obulerunt. *Martius* à *Marte* nomen suum accepit, quod quidem nomen impulerunt ei Romani in memoriam *Romuli*, quem crediderunt esse *Martii* filium: *Aprilis* dicitur est à verbo *aperire*, quoniam in hoc mense terra se aperit, & emittit foras fructus suos: *Majus* ita appellatus est à *majoribus*, hoc est, à Senatoribus, utpote in quorum reverentiam & honorem, hunc mensem ita nuncupari voluerunt: Sunt tamen & alii, qui statuant, *Maji* nomen à *Maja Vulcani* uxore & *Mercurii* matre descendere, de quibus quidem latius hoc loco discutere, cum vulgaria sint, & diosum foret.

C A P. IV.

De Die.

Spacium illud temporis, quod *dies* appellatur, dividimus in *diem non solemem* & *solemem*: Quem *non solemem* nuncupamus, eum ante Solis creationem existisse testantur sacra scripturae, quippe quae tres numerant dies ante Solis productionem: Sed quoniam de hujus diei specie ipsi inter se Theologorum patres dissidere videntur, idcirco nos hic in loco nostram de eo sententiam secundum nostrum de Macrocosmo propositum paucis proponemus: Primum autem dictorum Theologorum hac de re opiniones declarabimus: *Basilius* & *Damasce-nus* cum aliis *Græci* dicunt, quod lux illa facta primo die causavit diem & noctem per emissionem & retractionem luminis, divina voluntate factam: *Latini* verò probabiliter dicunt, quod lux ista primaria eandem illam circulationem fecerit, quæ nunc fita Sole, atque ita eam illuminaffe hemispherium illud, in quo existebat, factasque esse tenebras in hemispherio ei opposito, propter interpositionem materie grossioris & obscurioris in medio totius massæ informis, atque ita volunt, quod lux illa gesserit vicem Solis: Nos autem diem illum *bisarianum* accipi posse statuimus, primo scilicet pro claritate illa subtrudente in principio tenebras e regione *Empyreæ*, & spiritum ejus secundum actionem suam proportionem purificantem & subtiliantem, quo casu nox, cum sit claritatis privatio, pro tenebris spiritum inferiorem possidentibus haberi potest: Atque ita dies primus erat in suprema mundi regione, & nox in duabus inferioribus; similiter dies secundus erat in suprema & media regione, nox verò in infima, & dies tertius erat in omnibus dictis tribus regionibus, ac nox in terra, quo facta postera die inceptit dies solaris: Atque hæc quidem expositio non est penitus rejicienda, cum rectè statuetur, quod dies & nox intelligendæ sine respectu subjecti, cui prædictæ duorum temporum dispositiones obijci debent: At verò cælum *Empyreum* post creationem suam per totum erat lucidum & clarum, unde & ab igne nomen suum accepit: Hinc igitur illud immediate post creationem suam non patitur noctem, nec ullæ in intervallum ejus immensus tenebræ unquam admittuntur. Atque hoc idem quoque de cælo *Ethereo* dicendum est, quod semper in se (quamvis nobis invisibiliter) lucet. Mane itaque pro principio operis primis, secundum aut tertii haberi potest, quo scilicet lux paulatim ingressa est regionem creandam, diemque ei dedit, non aliter, quam Sol diem sua elevatione in nostro hemispherio inducit. Vesper verò sumi potest pro fine operis, quo radii descendunt ulterius in mediæ regionis tenebras. Cæterum expositio nostra secunda cum

cum *Latini* Theologis conveniunt, Spiritus movens supra quos communicavit motu isto actus suos cum quolibet cælo, cui subinde majus lumen per spiritum istius præsentiam ea ratione est, quasi in *salum*, utpote, quod in superælestibus idem habuit in creatione officium, quod in cælestibus habet Sol in generatione. Dies igitur illi tres primi in creatione fuerunt dies spirituales, & à Spiritu divino mensurati, in quibus creata fuerunt magis spirituales. Reliqui verò solares ad ea, quæ magis corporalia sunt, pertinent: Vitium est, quod triplici spirituum ambitu, circulari Trinitati relatu factus sit mundus, & quod fuerit quolibet ejus ambitu diem constituente supernaturalem, una mundi regio constata, quo peracto tabernaculum divinum in sole conditum est, cujus triplici etiam ambitu circulari, tres alios dies naturales inducente, mundi creaturæ tam cælestes quam inferiores sunt productæ.

Diem autem solemem diviserunt *Astronomi* in *naturalem* & *artificialem*: *Naturalis* est illud temporis spacium, quod à Solis ortu ad ortum, hoc est, à puncto ad punctum progreditur: atque hic dies iterum dividitur in *duo alia intervalla* leu distantias, quarum *una* diem, *altera* noctem (puta artificialem) constituit: Hinc itaque dies naturalis in 24 partes æquales dividitur, quas *horas* appellamus: Et de his in duobus libris sequentibus ad satietatem scribemus.

FINIS LIBRI PRIMI.

S S S

LIBER

LIBER SECUNDUS

De arte Scioterica seu inventione horarum per umbras.

C A P. I.

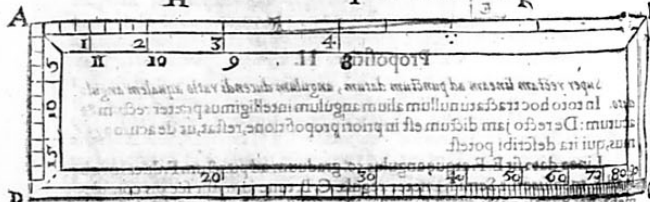
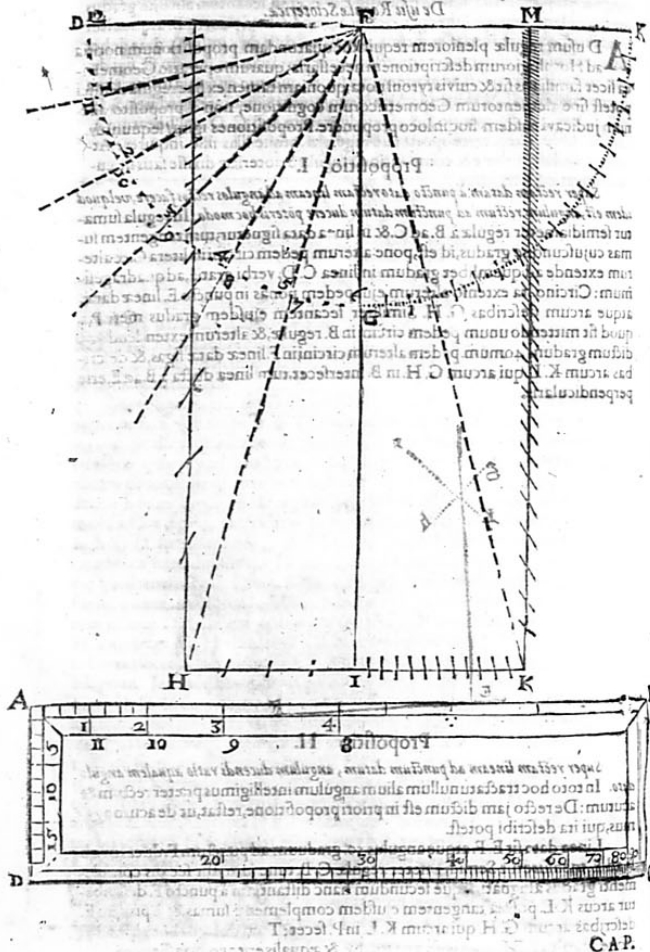
De ratione sciendi regulam Sciotericam.

REGULA hæc, quæ Scioterica dicta est, inæquales quasdam lineæ rectæ divisiones in se continet, quæ ex æquali partitione duorum quadrantium deducuntur, ut expediat horologiorum descriptioni interserviant. De qua re præfens hæc commentatio conscripta est, ut inde regulæ dictæ sciendæ ratio, & ejusdem usus addiscatur. Hoc igitur modo regulæ concinnatur.

Super lineam rectam D. F. in delineatione huic capiti subjecta describitur à centro F. quadrans D. G. F. qui in 24. partes æquales dividatur: Sexta igitur pars sic divisi quadrantis sit pro hora, duodecima pro dimidio horæ, atque vice versa quarta pars pro horæ quadrante. Horarum verò unaquæque duplicem denominationem debet sustinere, ut in figura sequenti apparet. Quadrante hoc modo diviso, de regulæ longitudine decernere oportet, quæ commodè ad sex digitos extendatur. In regulâ igitur data (sive ærea sit, sive lignea) A. B. C. D. sumatur lineæ A. B. dictæ longitudinis scilicet sex digitorum, atque secundum hanc distantiam ducatur lineæ I. H. parallela lineæ D. F. semidiametro quadrantis D. G. F. modo descripti, quæ fecerit semidiametrum, prout usus fuerit, extensum in puncto I. Deinde à centro F. per quintam vel septimam horam in arcu D. G. assignatam ducatur recta F. H. quæ lineam I. H. in puncto H. interfecit. Ab H. ducatur recta H. L. parallela lineæ F. I. quæ lineam D. F. in L. interfecit. Linea denum F. L. exacta erit latitudo regulæ longitudini datæ adaptata. Jam accommodata regulam centro F. & simul partitionibus singulis arcus D. G. & ducantur rectæ, quæ interfecerint lineam L. H. & I. H. in portiones inæquales prout res dabit: istæ particule transferri debent in regulam, atque ibidem numeris distinguuntur, ut in lineis A. B. & B. C. est manifestum. In tractatu sequenti istæ partes horæ & horarum partes nominantur, atque cum usus fuerit sumendæ sunt singulæ à regulâ, ordinem ab A. versus B. servando, atque in lineâ datâ à puncto dato describendæ, ut apparet in Horologiis Horizontali & murali in lineâ D. E. Post hæc super lineam F. E. à centro F. describatur quadrans E. G. & dividatur in 90. partes à puncto G. inchoando & in puncto E. terminando. A centro F. per istum gradum quadrantis F. G. E. ducatur recta F. K. secans lineam I. K. in K. ducatur recta K. M. parallela lineæ F. G. quæ fecerit D. E. in M. Linea F. M. dabit latitudinem regulæ & æqualis reperietur lineæ F. L. Tum ducantur rectæ lineæ à centro F. ad singulos gradus quadrantis G. E.

G. E. quæ dividant lineas M. K. & K. H. in partes inæquales prout contigerit. Istæ particule transferendæ sunt in regulam, atque numeris suis insigniendæ ut in lineis C. D. & D. A. videri licet, atque istas particulas jam secantes, jam tangentes appellamus. Sed illud notandum, quod, cum secantem alicujus gradus investigandam propono, alter pes circuli ponendus sit in puncto B. atque alter extendendus ad gradum assignatum; atque hæc distantia in lineâ datâ debet annotari. Similiter cum tangens quaeritur, alter pes circuli in puncto C. figi debet, alter verò promovetur ad gradum quaesitum, quorum distantia in lineâ datâ debet comprehendi. Denique per Semidiametrum regulæ intelligo lineas A. D. vel B. C. & si quando mentio facta fuerit literarum A. B. C. D. vel linearum A. B. B. C. C. D. D. A. recurrere oportet ad regulam, atque illas illis inquirere. Atque hæc de descriptione & compositione regulæ Sciotericæ dixisse satis sit, cuius delineatio hic sequitur.

CAP. II.

C.A.P.

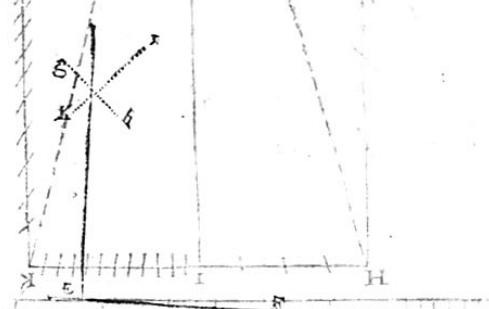
CAP. II.

De usu Regule Sciotericæ.

AD usum regulæ pleniorē requiritur quorundam propositionum notitia ad Horologiorum descriptionem necessaria; quarum operatio Geometrica licet familiaris sit & cuius tyroni nota quoniam tamen ex hac regula deduci potest sine elementorum Geometricorum cognitione, non à proposito alienum iudicavi eisdem hocin loco proponere. Propositiones igitur sequuntur.

Propositio I.

Super rectam datam à puncto dato rectam lineam ad angulos rectos facere, vel quod idem est, angulum rectum ad punctum datum ducere poteris hoc modo: In regula sumatur semidiameter regulæ à B. ad C. & in linea data figuratur, tum tangens, tum arcus cuiuscunque gradus, id est, pone alterum pedem circini in litera C. & alteram extende ad quemlibet gradum in linea C. D. verbi gratia, ad quadragesimum: Circino ita extenso alterum ejus pedem ponas in puncto E. lineæ datæ, atque arcum describas G. H. Similiter secantem ejusdem gradus metiaris, quod fit mittendo unum pedem circini in B. regulæ, & alterum extendendo ad eundem gradum, ut unum pedem alterum circini in F. lineæ datæ figas, & describas arcum K. L. qui arcum G. H. in B. intersectet, tum lineam ducta à B. ad E. erit perpendicularis.

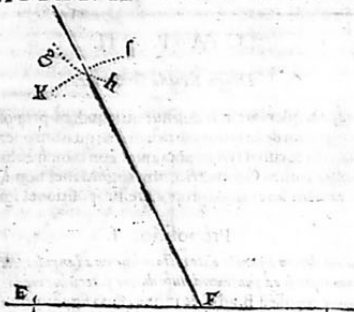

Propositio II.

Super rectam lineam ad punctum datum, angulum ducendi ratio æqualem angulo dato. In toto hoc tractatu nullum alium angulum intelligimus præter rectam & acutum: De recto jam dictum est in priori propositione, restat, ut de acuto agamus, qui ita describi potest.

Linea data sit E. F. atque angulus 50. graduum ad punctum F. ducatur, ab F. ad E. mensuretur Semidiameter regulæ C. B. tunc sumatur secans complementi gradus assignati, atque secundum hanc distantiam à puncto F. describatur arcus K. L. postea tangens ejusdem complementi sumas, & à puncto E. describas arcum G. H. qui arcum K. L. in P. secet: Tum ducatur lineam à P. ad F. atque angulus P. F. E. continebit 50. gradus, & æqualis erit angulo assignato.

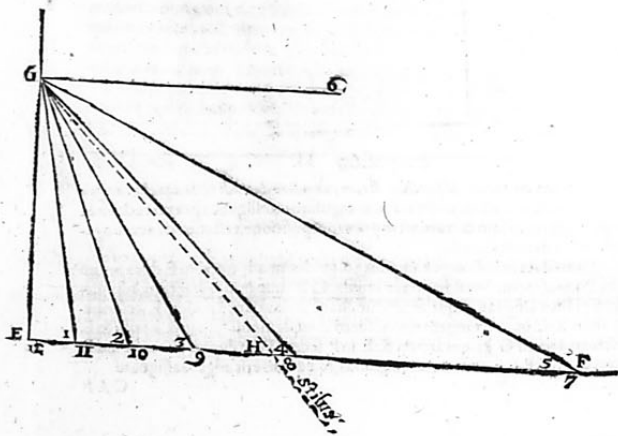
C.A.P.

C A P. III

De Horologio Horizontali.

Horologium Horizontale illud dicitur, quod parallelum est plano Horizontis, & delineatur hoc modo. Ducatur linea recta E. F. ab E. versus F. mensurentur horarum distantiae ex regula desumptae in linea ejusdem A. B. A puncto E. linea datur erigatur linea perpendicularis E. G. atque in eadem linea ab E. ad G. mensuret secans elevationis poli (quam in toto hoc tractatu praesupponimus esse 51. grad. $\frac{1}{2}$.) A puncto G. ad singulas sectiones lineae E. F. ducantur lineae rectae, quae prohibitu extendantur. Ab eodem puncto G. ducatur recta parallela E. F. Et sic habebis horas Horologii Horizontalis descriptas. Ad stylum verò concinnandum ab E. ad A. mensuret secans aequinoctialis in linea E. F. atque ducatur linea à puncto G. ad H. quae stylum representabit. Atque ex hoc exemplari integrum horologium Horizontale transferri potest, in quamcunque superficiem assignatam.

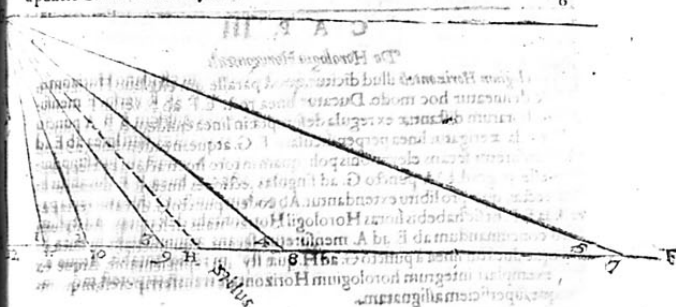

C A P.

C A P. IV.

De Horologio murali seu verticali.

Horologium murale illud est, quod describitur in superficie parallela plano Circuli verticalis, unde etiam verticale nomen habet horologium: Estque vel Australe vel Septentrionale: Utrumque ex eodem exemplari transferri potest, cujus haec est delineatio: In linea recta E. F. mensurentur horarum distantiae, ut in priori: Tum perpendicularis erigatur E. G. Ab E. versus G. mensuret secans elevationis Aequatoris (quam praesupponimus esse 38. grad. $\frac{1}{2}$.) A puncto G. usque ad singulas horarias sectiones in linea E. F. ducantur rectae: Ab eodem puncto G. ducatur recta, parallela lineae E. F. Et sic apparebunt lineae horariae, quae ad horologium murale spectant. Ad stylum verò investigandum à puncto E. ad H. in linea E. F. mensuret secans elevationis poli, atque linea recta, ducta à puncto G. ad H. dabit stylum.

Illud notandum est, quod *Horologium murale*, australe integrum transferri debet ex hoc exemplari, sed non ita est in Septentrionali: Illud enim tantum duas horas ante sextam, & post sextam admittit: Qui propius ad Septentrionem habitant, plures habent lineas horarias; qui ad Austrum propius accedunt, habent pauciores.

Illud etiam in *Septentrionali horologio* debet observari, quod styli apex semper sursum spectet.

C A P. V.

De Horologiis orientali & occidentali.

Horologia orientalis & occidentalis sunt parallela Meridiani: Utrumque ex eodem exemplari deducitur, & eandem obinet figuram, horarum tantum denominatione differunt: Describuntur verò hoc modo: Super rectam lineam E. F. ad punctum F. si orientale conficiendum sit horologium; si occidentale, ad E. formetur angulus G. F. E. qui sit aequalis angulo elevationis polaris: In linea

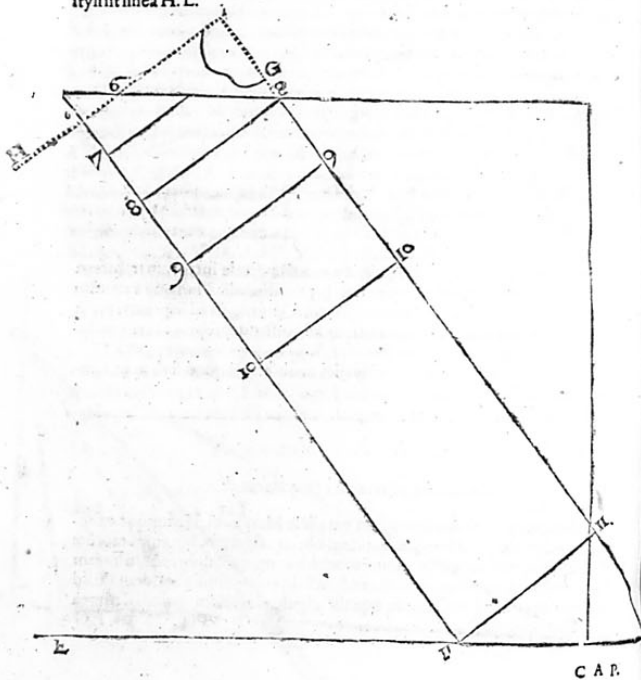
Tcc

F.G.

F. G. à puncto F. ad G. mensurentur distantie horarum ex regula desumptæ, inchoando in regula à puncto B. & numerando lineas horarias ad A. atque horarum nomina innectendo, & super singulas sectiones ducantur lineæ perpendicularæ ad lineam F. G. ac inter se parallelæ: Et sic lineæ horariæ in Horologio Orientali reperiuntur.

Styli longitudo æqualis esse debet Semidiametro regule, ac erigi super sextam horam.

Hic verò observandum est, quod si distantia linearum horariarum, quæ in exemplari proponuntur non aptè possit accommodari superficiæ assignatæ, illa vel augeri vel diminui queat pro data occasione in exemplari proposito, hunc in modum. In linea horæ sextæ, à puncto G. ad H. mensuretur Semidiameter Regule; à puncto H. ducantur rectæ lineæ ad intersectiones, quas lineæ horariæ in linea F. G. faciunt, easdem, ut visum fuerit, extendendo. Illud tum considerandum, quæ nam distantia pro spatio inter sextam & undecimam horas in superficie data commodè possit assignari: Hanc distantiam mentures in linea F. G. à puncto G. ad I. Ab I. ducatur lineæ I. K. perpendicularis ad lineam F. G. quæ dividat lineam H. F. in K. A puncto K. ducatur lineæ K. L. parallelæ lineæ F. G. quæ fecerit lineas ductas ab H. in punctis L. a. b. c. d. K. atque hæc puncta dabunt distantiam linearum horariarum quam querimus. Longitudo styli sit linea H. L.

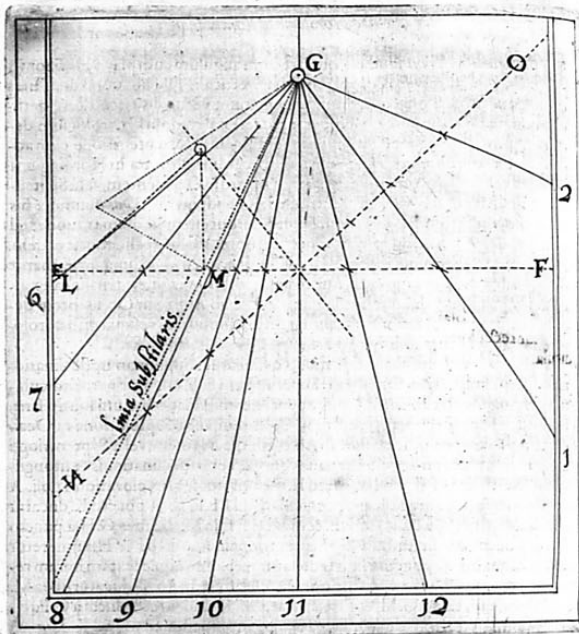
C A P. VI.

De Horologio declinante.

Horologium declinans illud est, quod rectum angulum cum plano Horizontis facit, obliquum verò cum plano circuli verticalis. Declinationis quantitas dignoscitur ex arcu, qui continetur inter planum verticalis circuli & superficiem assignatam, qui quidem semper minor est 90 gradibus. Horologium declinans primariam habet denominationem ab austro & septentrione, cum additione tamen duarum aliarum partium cardinalium, ita ut Horologium declinet vel ab Austro in Orientem, vel ab Austro in Occidentem, vel à Septentrione in Orientem, vel à Septentrione in Occidentem: Qui unum ex his novit concinnare, noscit omnia, quia non differunt essentiali aliqua ratione, sed ex uno eodemque exemplari omnia possunt desumi, modo declinatio sit eadem. Horarum verò denominatione & situ differunt, ita, ut, si ex una facie chartæ describas horologium, quod ab Austro in Orientem vergit, eadem lineæ ex altera facie descriptæ dabunt horologium, quod ab Austro in Occidentem declinat, atque denominatione horarum tantum immutata reliqua duo horologia ex eodem exemplari emergent.

Horologium declinans hoc modo delineatur: Supponamus declinationem esse 40. grad. versus Orientem: Super rectam E. F. erigatur perpendicularis G. H. quæ dividat lineam E. F. in I. Super lineam E. F. ad punctum I. à sinistris, si superficies data declinet ab Austro in Orientem, vel à Septentrione in Occidentem, à dextris verò, si declinet ab Austro in Occidentem, vel à Septentrione in Orientem) ducatur angulus æqualis complemento declinationis, & sit angulus E. I. K. In linea I. K. à puncto I. ad K. mensuretur secans elevationis poli. A puncto K. erigatur lineæ K. L. perpendicularis ad I. E. in L. A puncto K. ducatur lineæ K. M. perpendicularis ad I. E. & dividat I. E. in M. In linea G. H. à puncto I. ad G. si declinatio sit Australis, sin Septentrionalis à puncto I. ad H. numeretur secans Equatoris, à puncto G. ad L. ducatur recta lineæ, quæ sextam horam representet: à puncto G. ad M. ducatur lineæ substylaris; Ab M. ducatur lineæ M. P. perpendicularis ad G. M. & æqualis lineæ M. K. Lineæ recta ducta à G. P. dabit stylium. A puncto I. ducatur lineæ N. I. O. perpendicularis ad K. I. quæ, quàm longè fieri potest, extendatur: In hac lineæ ex utraque parte puncti I. mensurentur horæ ex regula translata: à puncto K. ad singulas notas horarias ducantur lineæ obscuræ, quæ dividant lineam E. F. in quot fieri potest partes: Lineæ rectæ ductæ à puncto G. ad intersectiones lineæ E. F. dabunt lineas horarias, quas in Horologio declinante proposito inquirimus: Stylus ergo debet super lineam G. M. P. erigi: Atque ex exemplari sequenti possunt quatuor horologia declinantia derivari.

Declinat ab Austro in
Orientem 40. grad.

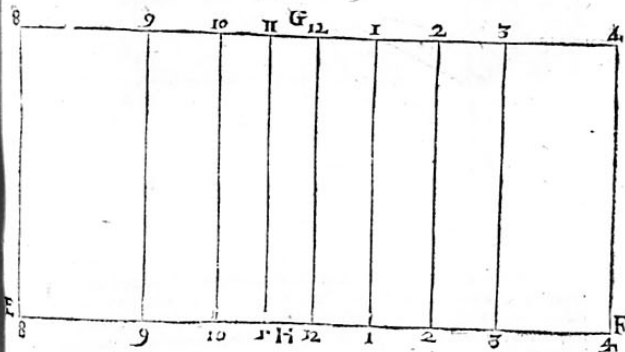
CAP. VII

De Horologio reclinante & inclinante.

Horologium reclinans illud est, cujus superficies unum ex quatuor punctis cardinalibus representans, si extendatur, obtusum angulum cum Horizonte constituit: *Horologium inclinans* illud est, quod acutum angulum cum Horizonte efficit. Utrumque quadripartitum, pro diversa ratione quatuor punctorum cardinalium; nam tum reclinans tum inclinans est vel Orientale, vel Occidentale, vel Septentrionale, vel Australe. Quantitas reclinacionis & inclinacionis cognoscitur ex arcu, qui continetur inter Horizontem & superficiem assignatam. Reclinans & inclinans, quæ opponuntur, essentialiter conveniunt, & eadem arte ac operâ conficiuntur, horarum tantum denominatione, & situ differunt, ut in sequentibus apparebit. Primum verò de Australi reclinante & Septentrionali inclinante agemus, quæ inter se opponuntur, & postea de Orientali & Occidentali.

Si modò reclinatio Australis & inclinatio septentrionalis æqualis sit elevationi polari, Polare nominatur Horologium, atque hoc modo concinnatur. Ducatur recta linea E. F. parallela Horizonti in cujus medio erigatur perpendicularis G. H. quæ lineam E. F. secet in H. In linea E. F. ex utraque parte puncti H. numerentur horæ ex regula transumptæ; ad singula puncta ducantur lineæ rectæ, parallelæ lineæ G. H. & sic apparebunt lineæ horarum Horologii polaris; Stylus sit perpendicularis ad superficiem, atque longitudine sit æqualis semidiametro regulæ. Quod si distantia linearum horarum hic descripta non aptè quadret ad superficiem datam, illa vel augeti vel contrahi potest pro data occasione, ut antea docuimus in descriptione Horologii Orientalis.

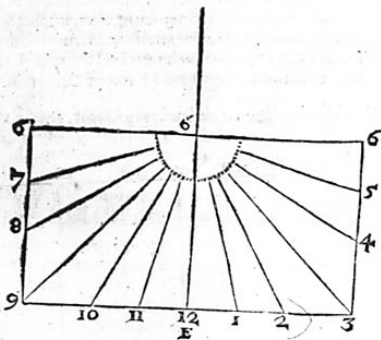
Horologium polare seu Australi reclinans 51. grad.

Si reclinatio vel inclinatio minor sit elevatione poli, subducatur reclinatio ab elevatione poli, & quod residuum est, sit pro elevatione poli, secundum quam constituitur horologium Horizontale, prout ante docuimus. Et hoc erit australe reclinans. Septentrionale inclinans pro data reclinacione. Sin reclinatio major sit quam poli elevatio, subducatur elevatio poli in reclinacione, & quod residuum est, sit pro elevatione Æquatoris, & componatur horologium murale, ut ante dictum est, & hoc erit Australe reclinans & Septentrionale inclinans pro data reclinacione.

Horologia Australia reclinantia & inclinantia suas habent formas sibi proprias, si reclinatio vel inclinatio æqualis sit elevationi Æquatoris, tum Horologium characterem & nomen habet proprium, & Horologium Æquinoctiale nuncupatur, eò quod constituitur in superficie parallela plano Æquatoris, atque hoc modo concinnatur; Ducatur linea recta E. F. atque utrinque à puncto E. versus F. mensuretur distantia horarum ex regula desumpta. A puncto E. erigatur E. G. perpendicularis ad E. F. atque Semidiametro regulæ æqualis à puncto G. ad singulas sectiones horarias ducantur rectæ lineæ: à puncto G. ducatur recta linea, parallela lineæ E. F. Et hoc modo lineæ horariæ se offerent pro horologio Æquinoctiali. Stylus erigi debet à centro perpendiculariter ad Horologii superficiem, quantitate, prout libuerit, extensa.

Horologium Æquinoctiale seu Australe reclinans 38. grad. ½.

In horologio presenti atque in aliis ejusdem generis notandum est, quod Horologium Australe reclinans non plures obtineat horas, quam duodecim; pauciores verò potest habere, quod fit, cum inclinatio minor fuerit, quam altitudo meridiana solis in Tropico Australi. Tunc enim linea meridiana nunquam à Sole illuminabitur; Atque eadem ratione de cæteris judicium facere licet, prout inclinatio minuetur.

Præterea, si inclinatio Septentrionalis major fuerit, quam maxima Solis altitudo meridiana in signis Septentrionalibus, tunc meridiana linea nunquam à Sole illuminabitur, & sic in cæteris, prout inclinatio augebitur.

Si

Si reclinatio minor fuerit, quam elevatio Æquatoris, adde reclinacionem elevationi polari, & totum pro elevatione poli supputando describatur horologium Horizontale, ut ante monstratum est: Et hoc modo dabitur horologium Septentrionale reclinans, & per consequens Australe inclinans.

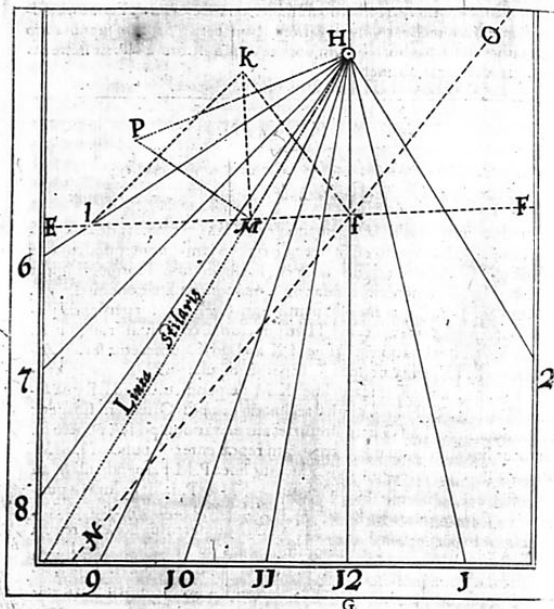
Simodò inclinatio vel reclinatio sit major, quam elevatio Æquatoris, adde complementum reclinacionis elevationi Æquatoris, & totum supputando pro Æquatore describas horologium, ut ante demonstratum est: Et sic lineas horarias, quas desideras, obtinebis.

C C A P. VIII.

De Horologiis Orientali & Occidentali reclinante & inclinante.

Quemadmodum horologia declinantia ex eodem exemplari desumi possunt omnia, eodem modo etiam hæc, de quibus jam agimus: quodcunque igitur de illis ante dictum fuit, de his etiam est intelligendum. Horologia igitur proposita hoc modo sunt delineanda: Supponamus reclinacionem esse 40. grad. versus Orientem: super meridianam lineam G. H. ducatur perpendicularis E. F. ad punctum I. Super lineam I. H. ad punctum I. constituatur angulus K. I. H. æqualis angulo reclinacionis: In linea I. K. ab I. ad K. numeretur secans Æquatoris: A puncto K. erigatur linea K. L. perpendicularis ad I. K. quæ secet lineam I. E. in L. A puncto K. ducatur linea K. M. perpendicularis ad I. E. quæ secet I. E. in M. in linea G. H. ab I. ad H. si reclinatio sit versus Orientem, sin fuerit versus Occidentem ab I. ad G. mensuretur secans elevationis poli: A puncto H. ad L. ducatur linea recta, quæ sextam horam representet: A puncto H. ad M. ducatur linea subtiliaris: A puncto M. ducatur linea P. M. perpendicularis ad H. M. & æqualis lineæ M. K. Recta linea ducta ab H. ad P. dabit stylum: A puncto I. ducatur linea N. I. O. perpendicularis ad K. I. quæ, quam longè fieri potest, extendatur: In hac linea ex utraque parte puncti I. numerentur horæ ex regula desumptæ: A puncto K. ad singulas horarum notas ducantur obscure lineæ, quæ dividant lineam E. F. in tot partes, in quot commodè fieri potest: Lineæ rectæ, ductæ à puncto H. ad singulas intersectiones lineæ E. F. dabunt lineas horarias, quas querimus.

Horo-

LIBER TERTIUS

De machina nostra horologica.

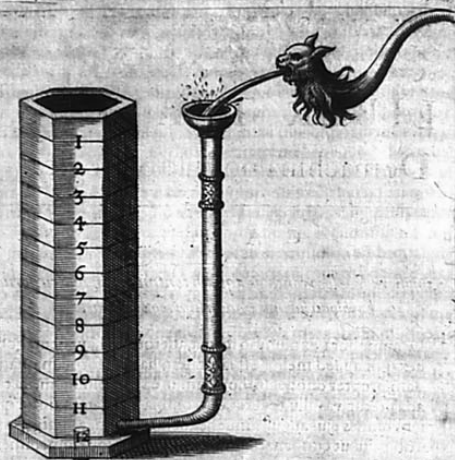
CAP. I.

De amphora sive loco concavo aquam continente, in quo cursorium horologii sursum & deorsum moveri debet.

HAT amphora ex plumbo formâ, aut rotundâ aut pentagonali, aut hexagonali, sed melius est lateralem habere formam, quam rotundam propter duodecim horarum in ea expressionem, ita tamen, ut ada pretur vas illud taliter, quo omnia ejus latera sint æqualia, & per consequens omnes ejus anguli similes, eademque concavitate dimensio in omnibus partibus, ita ut cursor natans exactè queat absque impedimento moveri in eo sursum & deorsum, hoc est, ut omnes anguli basis cursoris latera que ejusdem aptè accommodentur lateribus & angulis vasis continentis, quò sine obstaculo ea moveantur, & influente in vas aquâ sursum eleventur, & que rursus emanante descendant.

In ejus verò basis medietate sit foramen ejus magnitudinis, ut vasis aquâ impleti liquor omnis ferè spatio duodecim horarum per illud egredi possit, quod quidem vas, ut iterùm nova aquæ successione queat impleti, tubam extra vas protuberantem habebit seipsam levantem paululum ultra altitudinem vasis; ejus autem pars inferior ingreditur in inferiorem lateris vasis partem; unde aquæ ductus clave artificio quodam versa, ut infra demonstrabitur, aqua per canalis orificium egrediens vas illud seu amphoram paulatim gradatimque per tubam implebit. Hoc autem factò iterùm versâ clave, aqua denuò per foramen in fundo vasis elabetur, atque hac via absque manuum contactu horologium illud semper movebit, horasque diei & noctis demonstrabit.

Sed quoniam à superiori margine vasis aqua paulatim decrescit usque ad fundum ejus spatio duodecim horarum, idèò unum vasis latus, à prædicto ejus margine superiore numerando usque ferè ad illius pedem, dividemus in partes duodecim æquales: Atque hæc quidem divisio manifestis lineis fieri debet, insertâ semper subdivisione cuiuslibet partis per lineas obscuriores in quatuor alias partes sibi invicem æquales: Ita enim hypotesis una cursoris deorsum paulatim descendens digito quasi monstrabit horarum numerum, ejusque quartæ. Exemplum autem istius vasis hunc in modum delineavimus.

Sed ut hæc vas evidentius horas suas distinguat, dabimus ejus altitudini sex pedes cum dimidio, ita, ut inter ejus margines & superficiem aquæ ad extremam suam altitudinem influens sit quartæ unius pedis distantia, & inter basin ejusdem ac locum, ubi influit aqua nova per tubam, sit tantundem spatium. Hæbeat autem ejusdem vasis latitudo pedem unum cum dimidio aut circiter. Quæ libet igitur hujus machinæ hora: respondebit longitudini unius pedis; Et præparata erit hac via fixa & externa hujus machinæ pars, in qua totius operis quasi anima continetur.

C A P. II.

De parte hujus machinæ interna.

PRæparetur ex ligno satis solido, sed quodammodo poroso basis instrumenti cursorii imitando angulos & latera amphoræ continentis, ita tamen, ut basis illa sit ea ratione adaptata, ut absque impedimento per angulos & latera dicti vasis sursum ac deorsum movere possit, tali etiam conditione, ut nullo modo versus dextram vel sinistram inclinet, sed ut perpendiculariter semper suum motum præster. Postea secundum ejus formam præparetur columna sex pedes longa, cujus dimensio sit per quartam pollicis minor, quam basis: Ejus verò Geometrica figura semper erit eadem cum base. Hujus columnæ longitudo in 40. aut 50. aut plures partes etiam usque ad centum distribui debet, quæ partes iterum in quatuor alias debent subdividi: Hæc autem divisiones interservient temporibus Musici, pro cantione super campanas composita, ac qualibet hora duodecima resonante, quæ quidem canilena durabit per hanc columnæ ascensionem à base vasis usque ad ejus margines: Similiter ex intervallis dictis

nor-

nonnulla descendendo pro qualibet parte horæ, & pro qualibet hora finis dabunt. Sed necesse est hic considerare, quod claves quædam ferreæ in dictas partitiones inferi debent, quæ marculus columnæ motu elevantes faciant ipsos percutiendo campanas reddere sonos: Descendendo igitur quartæ horæ & ipsæ horæ solummodo hujusmodi clavibus nonnullis per campanas indicantur, ac proinde, ne cæteræ campanæ quoque percussantur, opus est, ut manubria cæterorum marculorum Musicam generalem causantium ita constructur, ut locum in descensu cedant marculis absque campanarum pulsatione, sed in ascensu clavibus strenuè resistent manubria ista, ita ut Musicam integram per campanas resonare faciant, similiterque etiam in ascensu, marculi horas atque earum minutias distinguentes, præcedenti ratione quiescant, nec sonum ullo modo producant. Ex summitate autem hujus columnæ debet hypotheseis quædam primum in latitudine columnæ se extendens per dimidiam quartam unius pedis, ita ut angulos rectos cum latere columnæ faciat, & deinde secundum longitudinem ipsius columnæ pergere ad angulos rectos, ita ut inter latus columnæ & regulam sive lineam hanc sit proportio Geometrica parallela: Hanc autem regulam deorsum tendentem vocamus indicem, cujus digito versus infimam columnæ partem sese extendente horæ semper demonstrantur secundum successivum descensum ipsius columnæ, ita ut elevata columnæ basi in summitate vasis per aquæ accessum digitus ille maneat in principio primæ quartæ horæ primæ. Exempli gratiâ.

Et hæc hic notandum est, quod quilibet columnæ latus secundum longitudinem in tres partes æquales dividi debet, & quælibet pars representabit claven systematis Musici, ita ut si machinæ sit hexagona, producat 18. claves systematis, videlicet *T. ut, ut, re, fa, mi, fa, sol, re, fa, la, mi, fa, sol, re, ut, a, la, mi, re, b, fa. A. mi, c, sol, fa, ut, d, la, sol, re, e, la, mi, fa, ut, g, sol, re, ut, a, la, mi, ce, sol, fa.* Si heptagona, dabit adhuc ulterius *d, la, sol, re, la, fa, fa, ut* ut secundum claves systematis, quæ cantus in se habet, possimus etiam claves in hoc instrumentum

Vuu 2 mentum

mentum infigere, unde Musicam quamcumque ex sonis campanarum conciliare non erit difficile, atque hæc via possumus omni die, aut prohibitu omni septimana alterare cantiones, atque musicam diversam introducere. Campanarum autem & marculorum percutientium rationem in positione explicabimus sequenti capite tertio.

C A P. III.

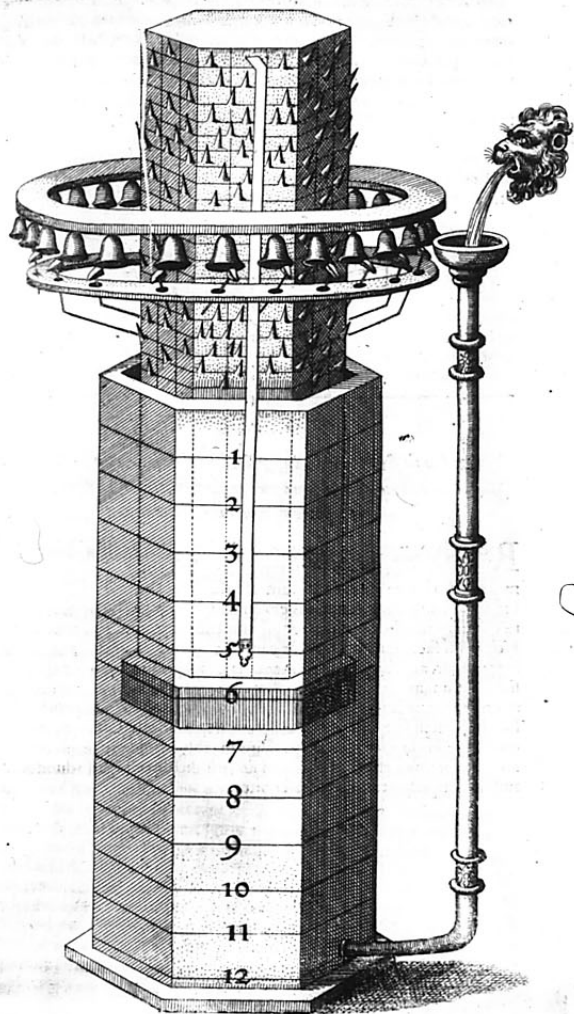
De positione & situ Campanarum, & de marculorum ipsas pulsantium confectione ac dispositione.

Quod ad campanularum ordinem attinet, sciendum est eum esse duplicem, quoniam videlicet ad instrumenti compositionem magis aptum & idoneum, alterum verò ad sonorum dispositiones accommodatiorem. Et quantum quidem ad illam priorem, opus est ut propter multitudinem campanularum ea collocentur ac disponantur ordine circulari seu rotundo, cum illa figura sit omnium capacissima, vel etiam, si placeat, secundum ordinem formæ ipsius columnæ seu machinæ totius, quò claves pulsantes facilius marculos campanularum contingant. Secundum ordinem etiam sonorum ita constituantur, ut præ se ferant veram systematis Musici seriem, ita ut præcedens campanula consequenti respondeat in tono, & semitonia secundum Monochordi tenorem ac normam, ne aliàs loco concordantiarum suboriantur discordiæ: Maximam itaque campanulam, quæ *Γ. ut.* representat, situ immediato sequatur campanula ei magnitudine proxima; & sic in cæteris usque ad omnium minimam ac ultimam.

Et quoniam res, quò magis remota est à centro circuli, eò majus spatium & locum sibi vendicat, ideò marculorum manubria semidiametrum circularis dispositionis imitantia, debent esse aliquantulum oblonga, quò latius intervalum relinquatur pro circulari campanularum situ; namque aliàs claves ferreæ in columnellam infixæ erunt nimis propinque & strictæ pro campanularum dispositione, & per consequens non poterit propter defectum situs qualibet clavis ferrea suæ campanulæ correspondere.

Marculi verò debent fieri ex ferro non ponderosi nimis, ne machina in diversorum marculorum elevatione, eodem instanti faciendâ, impediatur. Dispositio autem campanularum cum suis marculis in sequenti delineatione demonstratur.

Sed

Yuu 3

Sed

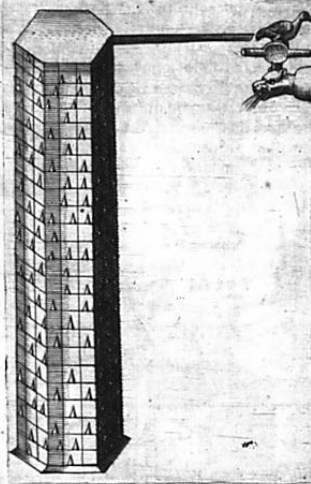
Sed ne claves in descensu istius machinæ cæteræ quoque campanas, præter illas, quæ sunt horarum ac minutarum indices, pulsent, debet pars anterior manubrii cuiuslibet marculi ita præparari, ut descendendo locum cedat clavis percussantibus, ita ut nullus sonus in eorum descensu reddatur, quod quidem ut fiat, necesse est, ut duplex sit motus à duplici subiecto causatus, quorum unus immediatè à clave in ferream quandam substantiam, in forma lanceæ suspensam, ita ut pars dimidia versus marculum sit gravior, quam altera versus clavem; alter verò immediatè procedere debet à graviore illa ferreæ substantiæ parte, quæ marculum comprimendo elevabit, ita ut, simul ac clavis præterierit, ac reliquerit levio rem illius substantiæ partem, marculus cadat, & sonum faciat. Huius autem duplicis contactus delineatio est talis.

C A P. IV.

De canali sive aqueductu, & similiter de versorio, cuius detorsione in unum latus aqua per canalem emittetur, alia vero eius parte regressu impeditur aque.

REstat jam, ut explicem rationem, quæ in istud aqua post horam quoddecimam vacuum iterum per se impletur. Fiat igitur in superiore parte columnæ ex illo latere juxta versorium canalis, hypothesis ferrea, quæ ita adaptetur, ut eo tempore, quo penitus evacuata est aqua per fundum vasis conpeditur cum hypothesis ex versorio protuberante, & contractu suo illam retineat. Hoc enim facto itatim aperitur canalis, & copia aquæ per unum latus aqua ingreditur, ac subito vas continens magis magisque implebitur, elevando sensim columnam ejus interiorem, quæ cum ad supremam alijudicem & summum suum punctum pervenerit, altera hypothesis ferrea in ascensu suo cum versorii hypothesis sese conjungente, meatum aquæ occludet, & quæ in subitum aquæ ingressus in vasis illius continens machinam, donec totum vas aqua illa per inferius foramen effluerit, ad quod fiet, uti didicim, est spatio duodecim horarum. Descriptio autem illius hæc sequitur.

C A P. V.

Quomodo motus Lunæ possit hujusmodi horologio satis exactè connotari?

Fiat juxta unum latus vasis Planisphærium rotundum, 12. signa cœlestia in gradus divisa continens, & quæ per hujus centrum transeat axis regulam gubernans, in cujus fronte sit Luna cum digito seu indice depicta, in altera autem axis parte inter latus vasis & Planisphærium illud fiat rota tota dentibus idoneis excavata, quot sunt gradus in Zodiaco, sed ita construatur rota illa ut moveri possit descensu ipsius columnæ, ascendente verò ea maneat fixa. Ita igitur adaptari debent parvulæ hypotheses super regulam à summitate columnæ descendentes, ut strenuè premant dentes rotæ illius, quò ea moveatur, in ascensione verò recedant facili, nullamque violentiam afferant dentibus, quæ rota commoveatur. Quod quidem fieri potest, si juncturis, quarum mentionem supra fecimus, ita accommodentur, ut facili recedant in ascensu, fortiter autem in descensu resistant. Habebit igitur regula illa septem hypotheses, respicientes septem illos gradus, quos Luna suo motu naturali solet horis duodecim conficere & transire, ita ut duplici repetitione motus illius Regulæ descensum tendentis, circiter quatuordecim gradus quolibet die numerentur, & quatuordecim dentes de illis trecentis & sexaginta in rota prædicta existentibus quolibet die naturali vertantur. Atque hæc via poterit absque magno errore motus Lunæ pro quolibet mensis die, & in quolibet signo satis benè demonstrari observari.

FINIS.

TRACT.

TRACTATUS
SECUNDI

PARS IX.

De Cosmographia.

in

TRES LIBROS DIVISA.

CONTENTA PARTIS IX.

Principia Cosmographica, tractata de terra	Secundū longitudinem	Circulos duos polares	Arcticum	Zonas frigidas distinguentes.
			Antarcticū	
In hac parte de Cosmographia tractate duo præcipue ponuntur, nimirum Cosmographiam, in quo docetur duo, scilicet	Secundū latitudinem	Tropicos duos	Canceri	Zonas temperatas describentes.
			Capricorni	
Parti	Generalium Particularium	Aequatorem.	Amphiscios	in quibus notantur duo, scilicet
			Heteroscios	
Compositis	In generibus duobus Hemispheris quotū est	Circulos parallelos	Persicos	Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
			Experimentorum ratio.	
Instrumentum Cosmographicum, in quo docetur duo, scilicet	Utrum Septentrionale, Alterum Australe.	Lineas meridianales, in quibus not. duo. Ipsarum, nempe		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
			Experimentorum ratio.	
Usum in delineatione	Locorum secundū	Una & minima est rotularia		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Altera est illa continens Semizodiacum cum orbe lunari.		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Quibus etiam arcus regula latitudinis addi potest.		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Alphius terre	Septentrionalis.	Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
			Australis.	
Usum in delineatione	Locorum secundū	Ceteri orbis, in exteriori parte Hemispherii utriusque positi.		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Motuum Errantium stellarum		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Fixarum		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Distantias		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
Usum in delineatione	Locorum secundū	Positiones certas sub aliquo		Usum, poli videlicet altitudinem cuiuslibet regionis declarare.
				Climate.
				Zona.
				Elevatione.

LIBER PRIMUS.

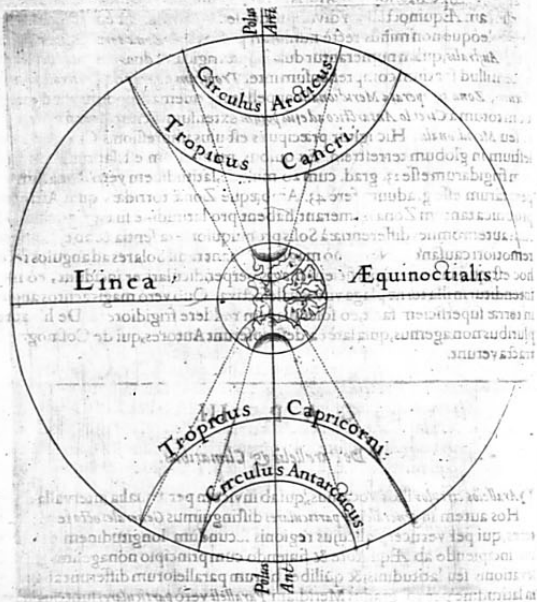
De principiis Cosmographicis.

C A P. I.

Quo modo circuli caelestes referantur ad partes terrae, eamque non aliter dividant, quam convexam sphaera caelestis superficiem.

ASTRONOMI slexerunt convexam mundi universalis superficiem circulis, tum majoribus, tum minoribus dividi & distribui, quorum ex numero majores nonnulli sunt exteriores & immobiles, videlicet Circulus Meridianus & Horizon, alii mobiles & interiores, ii quae vel cum latitudine, vel sine latitudine: Qui latitudinem habet, Zodiacus appellatur sive Signifer. Omne autem alii circuli tam majores, quam minores, praeter duos, qui Coluri appellantur, sunt ad invicem paralleli, quorum unus solummodo est major, caelum in duas aequales partes secundum longitudinem dividens, & Aequator sive Aequinoctialis appellatur: Minores autem sunt duo Tropici, Canceri videlicet & Capricorni, & duo Circuli Polares: Coluri duo, quemadmodum & Meridianus polos, intersecant ambitu suo. De his autem omnibus, videlicet & Aequinoctialis nomine, similiter de ejus cum caeteris omnibus usu, & cur Zodiacus Circulus dicatur obliquus, quis Horizon rectus, quis obliquus, & de varietate meridianorum, ac de aliis rebus omnibus ad hunc circulum descriptioem pertinentibus, quoniam apud omnes fere Autores, qui de Cosmographia & Altronomia scripserunt, copiose ea tractantur, hoc in loco verba multa non faciemus, sed de divisione, quam circuli hi caelestes in globum terrestrem causant, paucis agemus. Esti igitur massa terrestris in suo ambitu & peripheria respectu totius mundi machinae sit quasi punctum, seu adimiculus aliqua portio, attamen, quatenus existit totius machinae forundae centrum physicum & corporeum, necesse est, ut quilibet caeli circulus ipsam proportionalter dividat, haud secus, quam dividit extremam mundi superficiem, quoniam omnes lineae rectae, ductae a circumferentia ad centrum ejusdem Mathematicum proportionalter sese habebunt eodem modo in centro Physico, sive globo minori, quo se habuerunt in circumferentia machinae universalis, & per consequens omnes ejus lineae circulares taliter imprimuntur in terra, qualiter in caelo, quemadmodum evidentius in demonstratione sequenti apparebit.

Ex qua demonstratione patet, quod, ubi linea recta ducta à quolibet puncto cujuscunque circuli ad centrum Mathematicum A. intersecat superficiem centri physici b. b. b. ibi etiam circuli coelestes suas impressiones habere finguntur, ac delineantur in terra superficie, ut in demonstratione explicatur.

C A P. II.

De horum Circulorum usu in terra ad Zonas distinguendas.

Hujusmodi autem sectiones in terra ex circulis coeli imaginariis constare causant Zonarum distinctiones: Quor enim sunt intervalla totius terrae à polo ad polum, circulis parallelis antedictis proportionata, tot etiam numerantur Zonae: nam numerando à polo Arctico ad ejus circumulum, totum illud interstitium unicum ex Zonis frigidis numeratur: At verò totum illud intervallum inter Circulum Arcticum & Tropicum Canceri comprehensum appellatur unicum ex Zonis temperatis, illud nempe boreale: Quod autem mensuratur inter Tropicum Canceri & Circulum Aequinoctialem, est pars borealior Zonae torridae, quem-

admodum

admodum illud inter Aequinoctialem & Tropicum Capricorni est altera pars Zonae torridae, nempe Meridionalis, ita sane, ut, quoniam illa terra portio aequaliter per lineam Aequinoctialem dividitur, duplex inde videatur esse haec Zona torrida, adeoque non minus rectè numerari possint duae Zonae torridae, borealis nempe & Australis, quam numerantur duae Zonae frigidae & duae temperatae. Totum autem illud spatium comprehensum inter Tropicum Capricorni & circumulum Antarcticum, Zona temperata Meridionalis appellatur, quemadmodum illud interstitium totum à Circulo Antartico ad ejus polum extensum dicitur Zona frigida Australis seu Meridionalis. Hic igitur praecipuis est usus impressionis Circulorum caelestium in globum terrestrem. Ex quibus manifestum est, latitudinem zonarum frigidarum esse 23. grad. cum 20. minutis, latitudinem verò Zonarum temperatarum esse graduum ferè 43. Ambaeque Zonae torridae, quas Astronomi pronunciantur Zona numerant, habent pro latitudine sua 47. gradus. Harum autem omnes differentiae à Solis propinquiori praesentia & ab ejus absentia remotiori causantur; Nam quò magis inclinatur radii Solares ad angulos rectos, hoc est, quò in terra superficiem magis perpendiculariter incidunt, eò magis intenditur in illa terra plaga virtus calefactiva; Quò verò magis acutos angulos in terra superficiem facit, eò solet plagam reddere frigidiorum. De his autem pluribus non agemus, quia latè ea descripserunt Autores, qui de Cosmographia tractaverunt.

C A P. III.

De Parallelis & Climatibus.

Parallelis circulos illos vocamus, qui ab invicem per aequalia intervalla distant. Hos autem in generales & particulares distinguimus Generales octo fecerunt veteres, qui per verticem alicujus regionis secundum longitudinem extenduntur: incipiendo ab Aequatore & finiendo cum principio nonagesimi gradus elevationis seu latitudinis; & quilibet horum parallelorum differunt ab invicem in latitudine per 10. gradus Meridiani: Paralleli verò particulares sunt quaedam lineae in mappa terrestri imaginariae ad distinguendas regiones, qui etiam ad polos accedunt ab Aequatore progrediendo. Est etiam & alia horum parallelorum particularium divisio, nam spatium terrae contentum inter duos parallelos, numerando à principio unius ad finem alterius dicitur *Clima*: Unde ut quilibet parallelus circulus in suo initio, quo remotior est ab Aequo noctiali, & propinquior polo, eò semper majorem ceteris versus Aequatorem tendentibus habet diem; ita *Clima*, quò magis distat ab Aequo noctiali, eò magis unius paralleli diei majoris portionem auget: Hinc quilibet parallelus ab Aequatore versus polum distans numerando usque ad 14. parallelum, habet diem suum maximum majorem die maximo praecedentis paralleli per quartam unius horae; sed quodlibet *Clima* ab Aequatore distans habebit diem suum longissimum proxime praecedentis *Climatis* die maximo superiorem per dimidiam horam. Hic autem observandum est, quod à 14. parallelo usque ad 19. progressus fiat per dimidium horae, & in parallelo 20. & 21. dies maximus constat ex 20. horis.

Quod verò ad *Climata* attinet, *Ptolemaeus* septem tantum illorum species descripsit; Recentiores autem plura posuerunt, videlicet novem; quae omnia denominationes suas à locis notabilioribus per quae transiret acceperunt. Unde primum tendens ab Aequo noctialia ad Septentrionem dicitur *Dia meroc*, quoniam transit per insulam illius nominis à *Nilo* circumdatam. Secundum appella-

tur *Dia Sieme*, quia transit per civitatem Africa sitam sub Tropico Cancrici, & sic in cæteris usque ad novum & ultimum transiens, super paludem Mæcotid.

Hic autem observandum est diligenter, quod spatia terræ, climatibus aut parallelis circulis inclusa non sunt æqualia, sed tanto majora, quanto paralleli vel climata sunt propinctora Equatori seu medio mundi, tantoque contractiora & minora, quanto luntremotiora à medio mundi & polis viciniora.

C A P. IV.

De parallelorum divisione, & de eorum divisione, & de eorum ordine, à Ptolomeo lib. 2. de magna construct. cap. 6. observato.

Cosmographi observant tres parallelorum species, quas ratione umbrarum distinguunt, nam alios parallelos vocant *Amphiscios*, illos nempe, in quibus umbra in utramque partem mittitur, quales sunt omnes paralleli comprehensi inter duos Tropicos, videlicet sex primi; alios appellat *Heteroscios*, illos nimirum, qui in alteram tantum partem umbram mittunt; ex quorum genere primus est parallelus per Siemen, videlicet Tropicus Cancrici, ultimus autem trigessimus secundus, & omnes à Tropico Cancrici, usque ad Circulum Arcticum numero viginti sex; alios *Periscios* fecerunt, qui umbram in omnes Horizontis partes mittunt in circulum quocumque die. Horum primus est trigessimus tertius, in quo dies sunt viginti quatuor. Periscii vero ceteri sunt septem à Circulo Arctico omnes ad Polum usque, & ibi totus Tropicus Cancrici supra Horizontem conspicitur, Tropicus vero ejus oppositus penitus submergitur.

Amphisciorum paralleli numerantur sex, quorum

Primus est Aequinoctialis, qui semper retinet 12. horas, quoniam illi non elevatur Polus, & per mediam Africanam transit.
 Secundus habet 13. horas cum $\frac{1}{2}$. Distat ab Aequatore 4. grad. & $\frac{1}{2}$. Hic transit per *Syracusan* insulam Indici maris.
 Tertius habet 14. horas cum $\frac{1}{2}$. Elevatur huic polus grad. 8. & $\frac{1}{2}$. Transit autem per *Adulicum sinum*, conflaturque hoc modo *Clima primum*.
 Quartus habet horas 12. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Elevatur illi polus 12. grad. cum $\frac{1}{2}$. Decurrit autem per *Adulicum sinum*.
 Quintus habet 12. horas: Elevatur ei polus grad. 16. & 27. minutis, Currit per *Meroen*, constituitque *Clima secundum*.
 Sextus habet 13. horas cum $\frac{1}{2}$. Elevatur autem illi polus grad. 10. & 14. minutis.

Primus

Secundus

Tertius

Septimus habet horas 13. cum $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 23. & 51. minut. 20. sec. & transit per *Syenen*, *Clima*que *tertium* constituit.
 Octavus habet horas 13. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 27. & 40. minutis, transit per *Ptolemaidam Thebaidis*.
 Nonus habet horas 14. Elevatur gradibus 30. & 22. minut. curritque per *inferiora Aegypti*, & constituit *Clima quartum*.

Quartus

Quartus

Quintus

Sextus

Septimus

Octavus

Nonus

Decimus

Undecimus

Duodecimus

Heterosciorum

paralleli sunt

numero 27.

quorum

13. & 14.

15. & 16.

17. & 18.

19. & 20.

21. & 22.

23. & 24.

25. & 26.

27. & 28.

29. & 30.

31. & 32.

33. & 34.

35. & 36.

37. & 38.

39. & 40.

VI

Decimus habet horas 14. & $\frac{1}{2}$. Elevatur gradibus 33. & 18. minut. ac decurrit per mediam Phœniciam.

Undecimus habet horas 14. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 36. ac transit per *Rhodum*, conflaturque *Clima quintum*.

Duodecimus habet horas 14. cum $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 38. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. ambiens *Smyrnem*.

Decimus tertius habet horas 15. Elevatur grad. 40. & 36. minut. transitque per *Hellepontum*, & constituit *Clima sextum*.

Decimus quartus habet horas 15. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 43. & $\frac{1}{2}$. ac per *Masiliam* decurrit.

Decimus quintus habet horas 15. cum $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 45. & 1. minut. transitque per medium *Pontum Euxinum*, & constituit *Clima septimum*.

Decimus sextus habet horas 15. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 46. & 51. minut. transitque per *fontes Theriacis*.

Decimus septimus habet horas 16. Elevatur grad. 48. & 32. minut. ac transit per *Boristhenem fluvium*, constituitque *Clima VIII*.

Decimus octavus habet horas 16. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 50. & $\frac{1}{2}$. Currit per mediam

Maotim.
 Decimus nonus habet horas 16. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 51. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Meatur per *Grippinam Coloniæ*, constituitque *Clima nonum*.

Vigimus habet horas 16. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 52. & 50. minut. per que *Rheni fluvium* transit.

Vigimus primus habet horas 17. Elevatur grad. 54. & 1. minut. & protenditur per *Tanas fluvium*, constituitque *Clima X*.

Vigimus secundus habet horas 17. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 55. ac transit per *Bullam Britanniam*.

Vigimus tertius habet horas 17. cum $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 56. & decurrit per mediam *Britanniam*, constituitque *Clima XI*.

Vigimus quartus habet horas 17. cum $\frac{1}{2}$. & $\frac{1}{2}$. Elevatur grad. 57. extenditque se per *Camolodunum Britanniam*.

Vigimus quintus habet horas 18. Elevatur grad. 58. ac transit per *Austriales Hybernie partes*, constituitque *Clima XII*.

Vigesi-

<i>Vigesimus</i>	<i>Vigesimus sextus</i> habet horas 18½. Elevatur grad. 59. & ½. protensus per medium <i>Hybernie</i> .
<i>Vigesimus primus</i>	<i>Vigesimus septimus</i> habet horas 19. Elevatur grad. 61. & transit per septentrionales <i>Hybernie</i> partes, constituitque <i>Clima XII</i> .
<i>Vigesimus secundus</i>	<i>Vigesimus octavus</i> habet horas 19 & ½. Elevatur grad. 62. ac transit per <i>Etubulus Insulas</i> .
<i>Vigesimus tertius</i>	<i>Vigesimus nonus</i> habet horas 20. Elevatur grad. 63. Cūrrit per <i>Thylen</i> , constituitque <i>Clima XIV</i> .
<i>Vigesimus quartus</i>	<i>Trigesimus</i> habet horas 21. Elevatur grad. 64. & ½. transit per <i>Scythiam</i> .
<i>Vigesimus quintus</i>	<i>Trigesimus primus</i> habet horas 22. Elevatur grad. 65. cum ½. ac decurrit per extrema <i>Scythia</i> , constituitque <i>Clima XV</i> .
<i>Vigesimus sextus</i>	<i>Trigesimus secundus</i> habet horas 23. Hinc polus elevatur 66. grad. & transit per <i>Gotbiam</i> .

Perisiciorum paralleli sunt septem, quorum	<i>Primus</i>	qui est ab Æquinoctiali	<i>Trigesimus tertius</i> constat horis 24. & elevatur grad. 66. & ½. transitque per <i>Gotbiam</i> , & constituit <i>Clima XVI</i> .
	<i>Secundus</i>		<i>Trigesimus quartus</i> continet mensem unum, & elevatur grad. 67. cum ½. transitque per <i>Gotbiam</i> .
	<i>Tertius</i>		<i>Trigesimus quintus</i> implet menses duos, & elevatur grad. 69. cum ½. ac decurrit per mediam <i>Islandiam</i> , constituitque <i>Clima XVII</i> .
	<i>Quartus</i>		<i>Trigesimus sextus</i> habet menses tres, Elevatur ei polus grad. 73. & ½. transitque per <i>Pilappos</i> .
	<i>Quintus</i>		<i>Trigesimus septimus</i> continet menses quatuor, & elevatur grad. 78. ac ½. transitque per mare glaciale, constituitque <i>Clima XVIII</i> .
	<i>Sextus</i>		<i>Trigesimus octavus</i> habet menses quinque, Elevatur grad. 84. iidemque per glaciale mare decurrit.
	<i>Septimus</i>		<i>Trigesimus nonus</i> explet sex menses, & elevatur grad. 90. pariterque transiens per mare glaciale, constituit <i>Clima XIX</i> .

CAP.

C A P. V.

De circulis verticalibus seu meridianis.

Lineæ circulares non parallelæ, per *Zenith* cujuslibet regionis transeuntes, & simul in polis mundi concurrentes dicuntur *lineæ meridianæ* seu *verticales*, quorum usus principalis est regionum terrestrium latitudinem mensurare, quæ admodum Æquatoris est, earum longitudinem determinare, numerando à meridie insularum fortunatarum ad illam regionis propositæ.

Globus igitur terrestris solet per 24. harum linearum distribui, quarum quilibet spatium unius horæ comprehendit. Quare certum est, quod loci sub talibus meridianis siti differant inter se spatio seu intervallo unius horæ, ita ut locus magis orientalis duorum, solummodo per unum meridianum distinctorum, habeat meridiem suum, diurnam, mediam noctem, eclisim lunæ, & conjunctionem ac oppositionem luminarium, citius quàm alter per unam horam, si distinguatur ab alio per duos meridianos, per duas horas, & sic in cæteris.

Atque hic observandum erit unicum gradum longitudinis spatio suo æqualem esse 4. horæ minutis, ut per calculationem Arithmeticam facilius percipietur.

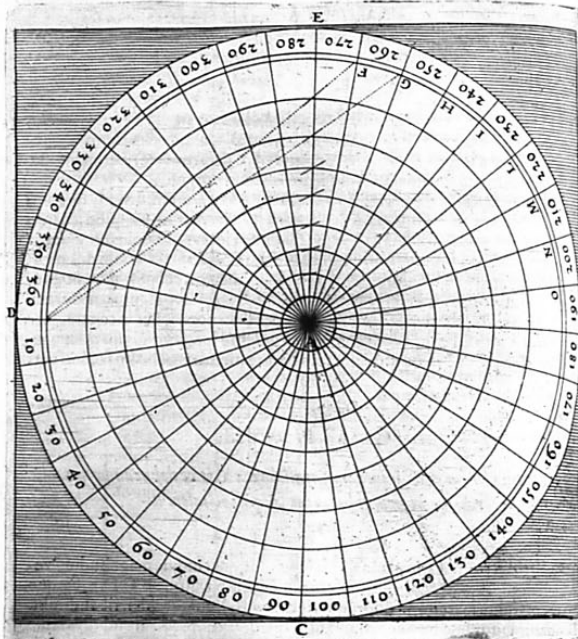
C A P. VI.

De circulorum meridianorum parallelorum Opticè delineandorum ratione in hemisphærio per Æquinoctialem divisio.

Plat circulus rotundus in plana aliqua superficie, quacunque magnitudine volueris, qui Æquinoctialis portionem repræsentabit, sitque B. C. D. E. fiatque in ejus margine spatium, in quo numeri graduum Æquatoris describendi sunt. Dividatur igitur hoc hemisphærium in 4. quadrantes, & iterum subdividatur quilibet quadrans in tres æquales, atque iterum ulterius quilibet harum tertium distribuatur in alias partes tres. Ita habebis hac via circulos verticales seu meridianos, quorum primus numeratur à B. videlicet ab insulis fortunatis, ille nimirum, qui transit per occidentalissimam *Canariam*. Tunc ad inveniendum parallelum latitudinis in meridiano A. C. sit d. centrum, & rangat regula punctum parallelæ F. Atque ubi meridies A. C. interfecatur, ibi transit unus circulus parallelus. Deinde fixa manente una regulæ extremitate super D. extendatur altera super punctum G. & ubi intersectio secunda fit in semidiametro A. D. ibi transit secunda linea parallela. Deinde vertatur regula super punctum H. & illa intersectio lineæ A. D. digito quasi demonstrabit locum tertii circuli parallelæ: Similiter à D. ad I. quarti, à D. ad L. quinti, à D. ad M. sexti, à D. ad N. septimi & à D. ad O. octavi. Postmodum fixo manente circinorum pede in centro A. circumducantur lineæ parallelæ à quolibet intersectione, & habebis hoc modo productos octo illos circulos parallelos, quos generales supra appellavimus.

Yyy

C A P.

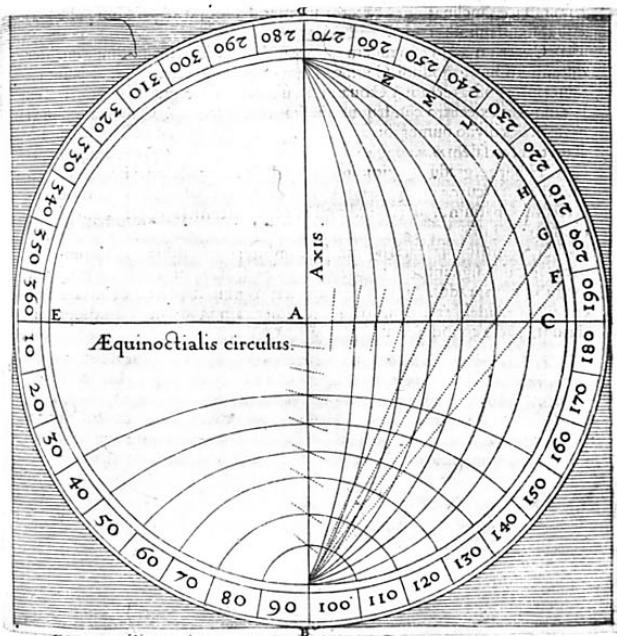
C A P. VII.

De divisione Hemisphaerii per lineam meridianam, & de opticalinearum verticalium & parallelarum ad ipsam adaptationem.

Flat circulus cujlibet capacitatis nempe B. C. D. E. sitque circulus meridionalis extremus qui dividatur in partes aequales 360. ut in exemplo praecedenti declaratur. Deinde delineentur duo Diametri ad angulos rectos seseintersecantes, sintque B. D. & C. E. quorum unus mundi axem, alter Aequatorem representabit: postea ponatur una regula pars super punctum seu polum B. & alia extendatur ad punctum F. Ubi autem intersectio fiet in Aequatore, ibi transibit meridianus secundus, seu linea verticalis secunda: Deinde à B. ad G. extendatur linea, & observa intersectionem illam, nam erit locus, per quem meridianus tertius migraabit, & sic in caeteris: Atque hoc modo habebis meridianos in occidentali hemisphaerii parte. Postea fixa manente una regulae extremitate super B. extendatur ejus altera in partitionibus oppositis procedendo cum

do cum illis intersectionibus in Aequatoris parte orientali occurrentibus, sicut factum est in ejus parte occidentali. Atque hic observandum est, quod inter quamlibet intersectionem in Aequatore continebuntur 10. gradus ejusdem. His igitur finitis quaerendum est centrum, quod potest accordare cum intersectionibus I. K. L. M. & polis B. D. ac duobus segmentis, quae meridianos appellavimus.

Parallelae vero lineae in hujusmodi hemisphaerio hoc modo exprimentur: A puncto Diametri seu Aequatoris E. ad punctum O. in meridiano primo extendatur regula, & fiat intersectio in linea A. D. Deinde ab E. ad N. iterum fiat regulae extensio, & fiat alia intersectio in eadem linea A. D. Postea extendatur ad punctum M. & iterum ad illud L. atque ita ad I. H. G. & F. Ac ubi intersectiones fuerint factae in linea A. D. diligenter observandum erit: nam illius intersectionis cum suo termino, ad quem centrum quaerendum est: Verbi gratia, centrum intersectionis primae & puncti O. secundae & puncti N. tertiae & puncti M. & sic in caeteris. Deinde ducatur segmentum O. P. per intersectionem primam & N. Q. per intersectionem secundam, & M. R. per tertiam, atque ita in caeteris: Et hoc modo parallelos generales totius Hemisphaerii recuperabis, habebisque tum circulos verticales, tum parallelos optice descriptos, ac si dimidia pars alicujus globi exacte sphaerici in planam superficiem premeretur. Nota autem, quod, quamvis in optice praecipis hi duo hemisphaeriorum delineandorum modi, perquam perfecti sint, hunc tamen ratione parallelorum ad circulum maximum patiuntur defectum, quod in ultima descriptione omnes regiones circa polos mundi sitae: justo semper minores apparent.

C A P. VIII.

Quo artificio aliqua mundi quarta delineanda sit?

IN delineatione Geographica alicujus mundi quartæ consideranda est exacta ejus longitudo & latitudo, ac pro ejus latitudine observanda est distantia à polo illam partem maximè respiciente, & mensurandum à parallelo ejusdem, partem illam terminante ad parallelum ipsam incipientem.

Verbi gratiã, velimus depingere tabulam Geographicam *Europæ*, cui latitudinem attribuunt Geographi 40. graduum, incipiendo ab Australi parallelo 30. grad. latitudinis, usque ad parallelum 70. grad. versus septentrionem.

Ducimus igitur A. B. rectam, quæ medium meridianum datæ regionis representabit: Hinc desumes certam longitudinem, secundum amplitudinem operis construendi: Sic ergo A. polus mundi, B. transitus paralleli, 30. gradus sub dato parallelo, quare tota A. B. in 60. partes æquales fecabis, quæ gradus latitudinis, pro data tabula significabunt, incipiendo à parallelo 30. gradus, & finiendo ad parallelum 70. Sicutaque ille, qui super 50. gradus ductus fuit, medius totius tabulæ parallelus erit. Jam verò ex prædicto polo, tanquam centro duces per singulos de nos gradus latitudinem, circulorum segmenta, quæ tibi parallelos præcipuos Æquatoris in hac tabula dabunt: Sed cum totius Europæ, ut supra, sit tuatur terminus 40. grad. quorum quarta pars habet gradus decem, dico parallelos 40. gradus, & 60. gradus intermedios esse parallelos, & secundum horum rationes inclinationes cæterorum meridianorum ad primum ponendas esse absque sensibili errore.

Cæterum ad inveniendam rationem horum intermediorum æqualiter distantium hunc modum Geometricum observant receptiores: Capiunt ex figura infra posita rectam A. C. quæ in circulo maximo 10. gradus continet, & ex B. tanquam ex centro constituunt quadrantem circuli *c. l.* Quo quadrante in 90. æquales diviso numerabis à *c.* versus *l.* grad. 40. usque ad *m.* Ducta quæ rectam transversalem *m. n.* angulos facientem rectos cum *b.* Quæ erit æqualis arcui C. H. per 10. gradus longitudinis in parallelo 40. graduum: Similiter in quadrante *c. l.* sit arcus *a.* graduum 60. Quare ducta recta ad angulos cum *l. b.* erit illa recta *a. p.* spatium arcus 10. graduum in eodem parallelo 60. graduum. Reliqua sunt, ut infra.

Si autem singula spatia horum duorum intermediorum parallelorum, quæ per 10. gradus signantur, in 10. partes æquales divisa fuerint, habebis gradatum longitudinem gradus. Atque sic etiam cæteras mundi quartas delineare non erit difficile, videlicet Asiam, Africam, & Americam, modo ut ea, quæ supra dicta sunt, exactè considerentur.

C A P.

C A P. IX.

De regionum & insularum in prædicta mundi tabula exponendarum ratione.

AD depingendam quamlibet orbis terrarum regionem chorographicus hic erit modus. Quærat descibenda regio in mappa seu tabula Geographica majori, quæ inventa denota ejus extremam longitudinem per gradus Æquatoris mensuratum, similitèrque latitudinem per gradus meridianorum distinctam. His inventis fac regionis latitudinem & longitudinem pro placito tuo, & divide meridianum ejusdem & lineam longitudinis in tot partes, quot regio proposita requirit. Verbi gratiã, si *Galliam* depingere nostrum fuerit institutum, invenimus ejus extensionem majorem latitudinis esse inter civitatem *Marsiliensem Provinciam* & civitatem *Antwerpiam*, quæ continet 12. gradus meridiani, incipiendo ab australiori ejus parte; nempe à 43. gradu numerando ab Æquatore usque ad 54. grad. progrediendo versus septentrionem: Disponantur ergo tali modo, ut per lineas obscuras fiat transitus ab uno gradu tam longitudinis, quam latitudinis ad gradum ei oppositum. Et hujusmodi linearum transitu multa producentur quadratula in eadem regionis tabula, quò omnes prædictæ regionis partes exactiùs & faciliùs in dicta mappa exprimentur ac verè delineentur.

Yyy 3

Hz

Hæ autem lineæ præter marginales plumbo nigro seu carbonibus exprimi debent, ita ut medullâ panis facillimè queant post operis tui complementum deleri.

FINIS LIBRI PRIMÆ

LIBER

LIBER SECUNDUS

De Planisphærii nostri Cosmographici compositione.

C A P. I.

De Planisphærii nostri partibus in genere.

Hoc nostrum Planisphærium in duas notas seu partes æquales dividitur, quarum qualibet representat hemisphærium mundi universalis cum globi terrestris ampla delineatione. Dividitur autem universa mundi machina sic descripta in hoc hemisphærio per Æquinoctialem, & quælibet portio mundi superior seu cælestis conjungitur, cum illa terrestri, ita ut cælorum stellæ signa, & domus, & quælibet eorum pars terræ æquæque regionibus correspondeant, easque gubernent ac regant: Unde cælum supra terram in planam superficiem extendi sinximus.

Dividitur igitur quodlibet hemisphærium Planisphærii nostri in 4. partes, quarum duæ sunt essentielles, nempe duæ inferiores, cætera verò demonstrativæ, videlicet sphæricula horaria, & index totius latitudinis, regula seu meridiana visibilis appellata, quemadmodum inferius apparebit.

C A P. II.

De parte Planisphærii inferiori seu terrestri boreali, cum Zodiaco in ejus margine.

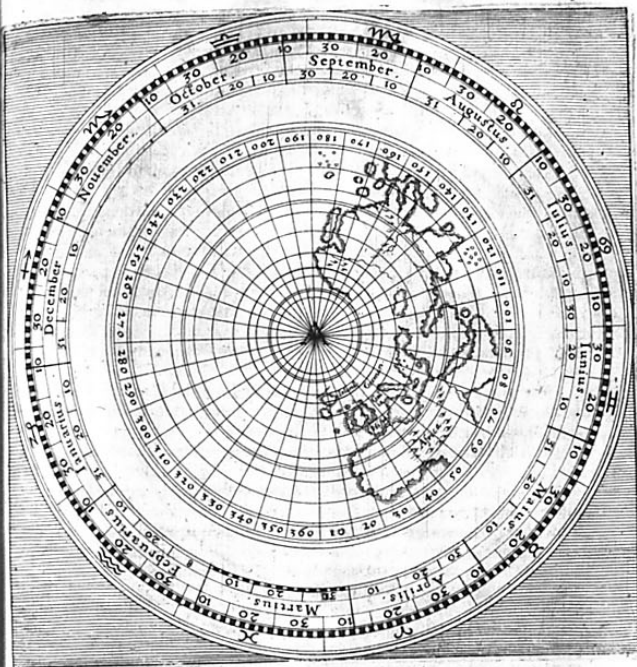
Eligatur asser ligni durissimi, & maturitate optimè confectus, ita ut constans sit in suo situ, habeatque latitudinem unius pedis cum dimidio: Deinde secundum talem diametrum fiat circulus super illum, separenturque ab illo circulo cætera asseris partes: Postea perquam optimè cooperiatur velamine pergamineo in hunc modum preparato: Eligatur pellis pergaminea valde plana & lenis, sitque bene alba & clara: Tum postea secundum asseris rotundi diametrum à centro ejus ducatur circulus, qui quidem circulus erit margo totius hujus instrumenti Cosmographici: Intra illum circulum delineetur etiam alius circulus, inter quos duos circulos characteres signorum cælestium sive Zodiaci exprimi debent: Intra hunc circulum alius circulus non multum ab ipso distans depingendus est, in quo interstitio cujuslibet Zodiaci signi gradus, triginta nempe, describi debent: Intra hunc circulum alius ducatur, cujus intersitium ab ejus exteriori proximo erit solummodò ejus amplitudinis, ut numeros graduum supra expressorum continere queat: Post hunc circulum ducatur adhuc alius interior satis amplus, ut possit mentium nomina continere, ita tamen, ut

sic

ficinterstitium parvulum inter numerum graduum signorum, & hujus circuli regionem, in quo numerus etiam dierum mensis subscripti exprimentus est. Atque hoc modo completa erit regio tam solaris, quam lunaris: At verò inter Æquinoctialem & hanc mensium sphaeram satis amplum relinquendum est spatium, in quo orbis solaris, super quem volutabrum ipsius lunæ movere solet, circumduci debet, hocque fieri potest pro placito Artificis, & secundum loci sive asseris sphaerici amplitudinem: Ita tamen omnia compingenda sunt, ut possint cuncta tam descripta, quam describenda in hac area explicari.

Relicto igitur hoc solari & lunari spatio ad ipsum circulum Æquinoctialem procedendum erit, qui post prædictum spatium in sphaera hac superficie explicandus est, cum parvulo tamen margine inter duos circulos comprehenso, in quo gradus Æquinoctiales exprimi debent; Intra quem marginem spatium sufficienter latum includendum est cum alio circulo interiori, in quo numeri graduum describi debent: Postea paralleli per omnem denarium gradum latitudinis producendi sunt, secundum doctrinam cap. 5. libri præcedentis: Dividenda etiam est linea Æquinoctialis in partes 36. & per quamlibet divisionem ad ejus oppositum ducendi sunt Diametri per centrum totius sphaeræ terrestri, quæ lineas meridianas significabunt, ita ut distantia inter quamlibet meridianum 10. Æquinoctiales gradus representet.

His igitur peractis Circulus Arcticus & Tropicus Cancræ delineandi sunt, observando, quod Tropicus Cancræ per quartum gradum latitudinis transire debet, quemadmodum circulus Polaris circiter 67. Dividendus igitur est Æquinoctialis circuli Semidiameter in novem partes secundum doctrinam cap. 5. libri præcedentis, vel si velis, in partes æquales, & quamlibet earum partium in decem alias partes subdividenda sunt, quæ gradus circuli Meridiani comprehendunt, positoque circini pede uno in centro extendatur pes ejus alter usque ad gradum vigesimum tertium & 31. minut. numerando ab Æquatore versus polum Arcticum, secundum quam circini dimensionem delineabitur Tropicus Cancræ. Deinde contrahendo circinus fixo adhuc manente pede in centro, usque ad gradum 67. circumducendus est Circulus Antarcticus, habeantque hi circuli latitudinem talem, ut possint à cæteris parallelis distinguui, qui per primam illam novenariam divisionem, uti supra dictum est, transire debent. Atque hoc modo habebis præparatam borealem hemisphaeritæ terrestri partem cum marginibus suis, signa cælestia annique menses in se contentibus, in qua quamlibet terræ Septentrionalis pars seu regio, tam secundum veram suam longitudinem, quam latitudinem, mariaque omnia ejusdem plagæ & flumina nobiliora depingenda sunt.

NB. Primum nota, quod hoc instrumentum debeat esse ad minus, decies majus, quam hic exprimitur, quò omnes regiones, flumina, montes, & maria atque virtutes luculentius depingantur: Quare hoc in loco adæo exactè neque completè depinximus chartam terrestrem borealem. Velim ergo, ut Lector exemplaria sua capiat à planisphaerio illo Petri Plancii diviso per æquatorem.

Secundum observa, numerus dierum cujuslibet mensis exprimitur in particulæ, quemadmodum sub Martio, brevitate gratiâ, solummodo depinximus: Quare notandum erit, quod Martius habens 31. dies, incipit 10. gradum piscium, & desinat in 10. gr. Arietis. Aprilis habens 30. dies, incipit cum 10. V. & desinat cum 9. gr. 8. Majus habens 31. dies, cum 10. 9. & finit cum 9. II. Junius dies 30. possidet, cum 10. II. & finit 8. III. Julius dies 31. cum 8. III. & finit cum 7. III. Augustus 31. dies in 8. III. & finit in 7. III. September dies 30. incipit 8. III. desinit 6. III. October 31. dies, incipit cum 7. III. desinit cum 7. III. November dies 30. incipit cum 8. III. desinit cum 7. III. December habet 31. dies, cum 8. III. incipit & desinit cum 9. III. Januarius habet 31. dies, incipit cum 10. III. & desinit cum 10. III. Februarius 28. dies, incipit cum 11. III. desinit cum 9. III.

Zzz

CAP.

NB. Primum

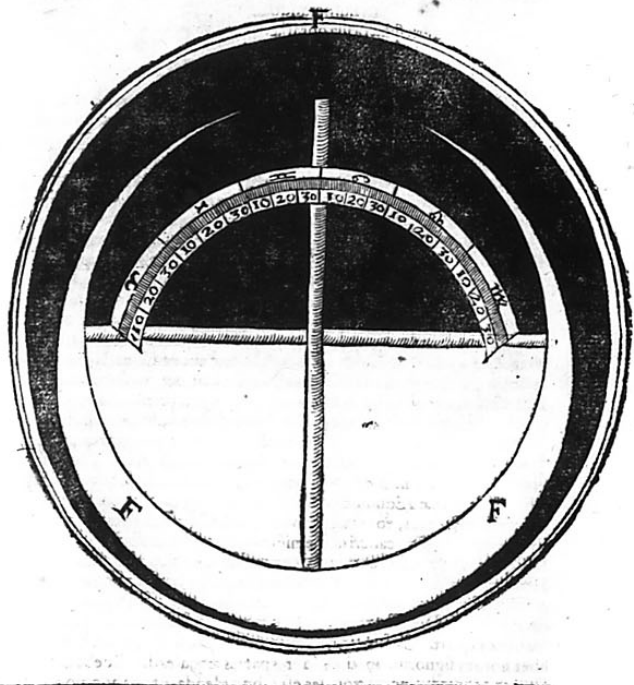
C. A. P. III.

De Rotæ celestis compositione.

Hæc rota ita adhiberi debet, ut ejus convexa superficies inb concava illarum mensuram inveniri possit, cujus latitudo inter convexitatem istius orbis, exterioris sphaeræ celestis & ejus concavitatem, debet esse æqualia inter orbem mensuram & convexam lineam. Equimodalis superficies. Et super istum orbem seu spatium latitudinis duo circuli describendi sunt, quorum exterior non debet excedere capacitatem, qua possit recipere numeros dierum mensis lunaris, ita ut ejus similitudo non sit major, sed angusta. Aliud autem spatium debet componi in forma eadem, & capitis Draconis, ita ut bipartita quæ partitione motus Luna in suo incremento & decremento cum suis quatuordecim ingentio indicari possit. Unde dimidia pars hujus sphaeræ eccentriciter dividenda, nigredine in unam alteram vero partem integræ albedine decoratur. Unde volutabrum hinc manentem facit dimidius circumvolutum. Luna que orbem in sua extremitate continens, demonstrabit aptam proportionem luminis vel opacitatis ipsius Luna: ut suo loco dicetur. Partes autem hujus sphaeræ celestis interiores omnino vacuæ sunt & transparentes, ut per perspicuitatem ipsarum Hemisphaerium terrestre exactius conspici queat, præterquam quod dimidia Zodiaci pars, borealis nempe, in illo delineari debet, duobusque diametris hujus Hemisphaerii superiores ad angulos rectos transcurrere oportet, ad sustinendam machinam istam celestem cum semicirculo Zodiaci. Dimidia autem istæ Zodiaci pars in hoc Hemisphaerio superiori ita delineanda est, ut extremitates ipsius divisæ Equinoctialem circumulum tangant, & præcipue lineæ ejusdem Eclipticæ pars, eo tamen respectu, ut ejusdem Eclipticæ partis medietas contigua sit Tropico cancri in Hemisphaerio terrestri expresso.

Hoc igitur ut fiat centrum convenienter inveniendum est, ut hujusmodi Semicircularis linea cum sua latitudine circumduci possit, hocque in aliqua parte alicujus meridiani stabili. Quo finito dividatur hic Semicirculus in sex partes æquales, tribuendo primæ parti signum Arietis, secundæ Taurum, tertie Geminos, quartæ Cancerum, quintæ Leonem, sextæ Virginem. Deinde quolibet horum signorum spatium in tres partes æquales dividi debet, & quælibet illarum iterum in decem æquales est subdividenda. Atque hoc modo completum erit Hemisphaerium celeste boreale, secundam seriem & ordinem in hoc nostro Cosmico instrumento obtinens. Notandum est autem, quod index hujus hemisphaerii debet Solis substantiam repræsentare, quare in diametri obscuritatis sine subnecti debet, quo gradus signorum diesque mensium digito quasi demonstrare queat.

C. A. P.

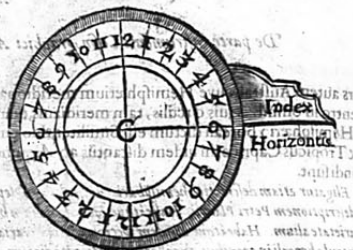
C. A. P. IV.

De Rota horaria.

Fiat rotula parvula, cujus semidiameter habeat latitudinem 10. graduum, dividaturque in tot partes, in quo hemisphaerium à meridianis dividitur, videlicet in 24. & per omnem sextam horam ducatur Diameter, ita ut duo hi diametri se invicem ad angulos rectos in centro interfecerint, habeatque hæc rotula indicem suum, cujus margo finiri debet cum extremitate unius prædictorum diametrorum; Acumen autem hujus marginis horam meridiei cujusque regionis denotabit. Quare significabit horam duodecimam numerando secundum horas Astrologorum, qui incipiunt diem suum à meridie diurna; Et tunc locus huic oppositus erit hora decima tertia. At si more Anglorum & Gallorum fiat horarum numeratio, ejus oppositum erit etiam duodecim horarum ex-

Zzz 2 plicans

plians horam medix noctis: Deinde reliquæ horæ exprimentæ sunt secundum ordinem divisionum numerando de duodecim ad duodecim: Atque hoc modo completa erit sphaera illa horaria.

C A P. V.

De regula tam meridionali quam boreali.

Est parvulus circulus, cujus Semidiameter sit 10. graduum: Deinde per ejus centrum ducatur Diameter, qui ultra circumferentiam circuli extendi debet, secundum distantiam a centro Hemisphere celestis ad ejus circumferentiam seu latam superficiem, & in illa parte arcum circuli retinere debet parvulum, qui quidem arcus latitudinem sphaere æqualiter tenebrose & perspicue habere debet: In medietate autem hujus arcus secundum integram ferè ejus latitudinem, directè contra Diametrum hunc extensam, fiat parvulus circulus, cujus area excavari debet, ita ut locus obscurus & candidus orbis subterpositi per illum circulum inspicere queat, atque hic circulus representabit orbem lune, ultra quem adhuc protrahatur diameter indicem constabit, cujus acies erit ipse Diameter. Hic porro notandum est, quod istius regula pars interior dividenda sit per Hemisphere terrestris parallelos, & per circulum Arcticum ac Tropicum Cancris, in cujus superficie plana paralleli Amphiscii, Heteroscii, & Periscii explicari debent, qui ita dicuntur ex tripliciter umbrarum similitudine differentia horarum cujuscumque hujus Hemisphere partis: Atque hoc modo completa erit borealis Hemisphere Cosmographica pars.

C A P. VI.

De parte instrumenti Cosmographici Australi.

Pars autem Australis sive Hemisphere meridionale, incipiendo ab ejus centro in omnibus suis circulis, tam meridianis, quam parallelis se habebit, ut in Hemisphere boreali dictum est: Similiter, duo circuli videlicet Antarcticus & Tropicus Capricorni iisdem distantis ab Aequinoctialibus numerando delineandi sunt.

Eligatur etiam descriptio Hemisphere Australis, & depingantur regiones secundum descriptionem Petri Plantii. Habeatque Hemisphere hoc similem marginem, vel pro varietate alium. Habeatque eandem speciem rotularum horariam, cum regula simili antedictæ regula boreali in omnibus & collocentur, ut infra dicitur.

In centro A. utriusque Hemisphere tam meridionalis quam borealis, affigatur B. centrum machinæ celestis cum semizodiaco, super quod situctur. Rotula horaria in centro C. & super horum omnium centra collocetur manubrium, seu regula in centro ejus D. Ita ut arcus E. sit foramen lune effigiem representans, quod debet fieri cum latitudine arcus ad latitudinem F. F. F. machinæ utriusque celestis, ita ut circumvolvendo manubrium D. E. arcus se transiens limites seu margines orbis F. F. F. varias limes figuræ & apparitiones, pro tempore dato demonstraret.

Quod verò ad Hemisphere seu machinam celestem atinet, proportionetur ejus compositio more præcedentis, præterquam, ut ejus circumferentia superficies non sit adeo lata, quam illa borealis, sitque ejus latitudo a centro ad convexam ejus superficiem, distantia inter centrum Hemisphere terrestris & convexam circuli Aequinoctialis superficiem: In omnibus autem delineetur Semisignifer vel Zodiacus, ut in præcedenti Septentrionali, ac dividatur etiam in sex partes æquales, cujus primam partem Libra possidet, secundam Scorpio, tertiam Sagittarius, quartam Capricornus, quintam Aquarius, sextam Pisces. Regula etiam Hemisphere meridionalis similibus dimensionibus climata designantibus dividenda est, cujus illa borealis: In cujus extremitate solis imago depingi debet in circulo excentrico movens, qui sub solis orbe in superficie celesti exprimi debet, ita ut in eo solis arx ejusque oppositum facillimè delineari queat: In exteriori verò solis parte index seu digitus formari potest, cujus acies per solis centrum migrare debet, atque hic ad orbium exteriorum contenta explicanda adaptandus est. Dividenda enim est pars Hemisphere exterior in sex sphaeras seu orbis, quorum exterior menses cum eorum dem diebus denotabit, solis que grad. in signis celestibus: Secundus indicabit crepusculum cujuslibet diei totius anni in horis & minutis: Tertius solis ortum: Quartus longitudinem diei & noctis: Quintus solis occasum: Sextus vespertinum demonstrabit, quem admodum ex demonstratione præcedenti apparet.

C A P. VII.

De Horizonte hujus instrumenti.

Horizontem manifestum huic nostro instrumento non adjunximus, ne sua mole aut substantia ille obcurius reddat hoc speculum nostrum. Potes tamen regula brevissima latitudinis, si ita placet, adungi & compositioni ejus alligari, ita nimirum, ut sit illa admodum subtilis. Sed potius pro supplendo illius defectu ponatur regula latitudinis Semidiameter super locum, de quo quaestio habetur. Deinde ponatur regula aliqua lignea transversè super speculum seu instrumentum, ita videlicet ut more Diametri transeat per centrum, ea tamen conditione, ut regula latitudinis super locum datum transiens orthogonallyter quasi elevetur super regulam Horizontalem. Regula latitudinis igitur, zenithi five meridiem oppididari denotabis; Regula autem accidentaliter ad junctam horizontem loci dari demonstrabit. Atque hac via Planetarum & stellarum ortum ad quamlibet regionem datam, eorumque occasum facillimè delineare possimus, similiterque ipsius Solis motus super Hemisphaerium qualibet hora, & multa alia, ad quae experientia Artificum deducuntur.

FINIS LIBRI SECUNDAE

H E A

... hoc instrumentum ...

LIBER

... cognoscendis horis illis, quibus Luna sese offert conspectui nostro, ac ter-
tam illuminat, quaerenda est dies ætatis lune in orbe lunari, expresso in parte
noti nostri borealis, quidem, qui reperitur in orbiculo seu circulo illius
machinae vel instrumenti penultimo, quem motum lune appellavimus: Inven-
to enim inibi die isto, demonstrantur sub eadem divisione in orbiculo ultimo,
horæ & minutæ apparitionis lune: Sed observandum hoc loco est, quod pro-
gressus atque ordo dierum incipit à novilunio, procedendo versus plenilunium
secundum naturalem signorum celestium successiorem; novilunium autem
sumit initium suum in orbe lunari à puncto exteriori nigredinis ipsioris, atque
exitus plenilunium in loco albedinis latioris, puncto isti nigredinis opposito.
Exempli gratia si lune ætas fuerit decimus dies, occurrit in orbiculo penultimo
numerus 10, e cujus regione invenimus in orbiculo extremo horas octo cum 0
minut. Sic, si luna ad duodecimum ætatis suæ diem pervenerit, invenimus 9
horas cum 36 minut. Atque ita in cæteris.

LIBER TERTIUS

De usu Planisphaerii nostri Cosmographici.

C A P. I.

De hujus instrumenti nostri Cosmographici praxi in genere.

OSSEMUS quidem hoc instrumento nostro sagis facere multis qua-
sitionibus, tam ad Astronomiam, quam ad Cellaris descriptionem
pertinentibus, ita scilicet ut numerus earum in infinitum ferè multiplic-
cetur. Verum enim verò nos cæteris omnibus ad eas solummodo
terminum nostrum converteremus, quæ vulgo sunt notiores, & magis quotidia-
nae. Ac primò quidem à rebus superioribus exordientes invenimus orationis
nostræ initium in regione lunari, ascendens usque ad orbem stellarum fixarum.

C A P. II.

De ratione investigandi, quanto tempore Luna illustret hoc nostrum Hemisphaerium, & per consequens, quando oriatur, & quando occidat.

... cognoscendis horis illis, quibus Luna sese offert conspectui nostro, ac ter-
tam illuminat, quaerenda est dies ætatis lune in orbe lunari, expresso in parte
noti nostri borealis, quidem, qui reperitur in orbiculo seu circulo illius
machinae vel instrumenti penultimo, quem motum lune appellavimus: Inven-
to enim inibi die isto, demonstrantur sub eadem divisione in orbiculo ultimo,
horæ & minutæ apparitionis lune: Sed observandum hoc loco est, quod pro-
gressus atque ordo dierum incipit à novilunio, procedendo versus plenilunium
secundum naturalem signorum celestium successiorem; novilunium autem
sumit initium suum in orbe lunari à puncto exteriori nigredinis ipsioris, atque
exitus plenilunium in loco albedinis latioris, puncto isti nigredinis opposito.
Exempli gratia si lune ætas fuerit decimus dies, occurrit in orbiculo penultimo
numerus 10, e cujus regione invenimus in orbiculo extremo horas octo cum 0
minut. Sic, si luna ad duodecimum ætatis suæ diem pervenerit, invenimus 9
horas cum 36 minut. Atque ita in cæteris.

Quod vero ad ortum & occasum lune attinet, pro motu solis tribuenda
sunt duæ horæ transitui ejus per quodlibet signum: Cognito autem signo, per
quod sol transit, ætateque ipsius lune perspecta, facillimum erit, per distantiam
alterius ab altero, observato orientis & occidentis solis tempore, invenire etiam
ortum & occasum lune.

C A P. III.

De modo inquirendi, quanta sui parte sese nobis quolibet ætatis sue die exhibeat Luna.

POnatur dies seu index Lunæ super gradum signi, in quo Sol existit die incidentis quæstionis; Postea vertatur digitus regulæ latitudinis super numerum dierum ætatis Lunæ, quo factò per foramen in fine Regulæ latitudinis videbis formam seu figuram lunæ pro die petitionis. Verbi gratiâ, si sol fuerit inventus in 25. gradu Sagittarii, converteretur index velvuli lunaris super 25. gradum illius signi, & tum, si dies ætatis lunæ fuerit septimus, inveniens corporis lunaris partem dimidiam obscuram ac alteram ejus medietatem luminosam.

C A P. IV.

De ratione investigandi, per quam globus terrestris partem Sol transcat omni die naturalis hora.

Quærendum est primum, in quo signo & signi gradu sol, eo die, quo quæstio proponitur, reperitur, quo invento pro hora diei, quæ in parvula rotula juxta centrum instrumenti exprimitur, dividatur Hemisphærium in tot horas, quot sol eodem die constituit, & posita regula latitudinis sub hora, in qua movetur quæstio, ac converso illo signo cum suo gradu sub regula illa, apparebit sub gradu isto hac ratione disposito regio terrestris, si ve terræ locus quæritus.

C A P. V.

De ratione invenendi, super qua terræ plaga quilibet aliorum Planetarum omni horâ datâ moveatur.

Cognito loco, puta signo & gradu, in quo quilibet dictorum Planetarum manet, ac posito sole in vero suo loco secundum doctrinam capitis sequentis, inveniens sub signo signique gradu, in quo cæteri Planetæ existunt, illam terræ partem perpendiculariter consistentem, super quam die horæque petitis transit quilibet Planetarum.

C A P. VI.

De quantitate diei in quolibet anni parte;

PRO hujus quæstionis elucidatione, inspicienda est pars exterior Hemisphærii Australis, & in quarto orbiculo, in margine ejus invento, demonstrabitur longitudo cujusque diei, totius anni; Posito igitur manubrii digito super gradum, in quo soleo tempore reperitur, quartus orbiculus declarabit sub illo gradu, longitudinem diei in horis; Quo quidem cognito facilimum erit, noctis etiam quantitatem colligere.

C A P

C A P. VII.

De ortu & occasu solis.

Solis ortus quolibet anni die cognoscitur virtute orbiculi tertii, partis exterioris Hemisphærii Australis, si nimirum digitus manubrii solis vertatur super gradum signi, per quod die quæstionis motus sol transeat, infra enim illum in tertio orbiculo apparebit hora & minuta, qua sol oritur die factæ interrogationis; Occasus vero ejusdem facillimè, diei longitudine cognita, reperitur.

C A P. VIII.

De inveniendo cujusque diei crepusculo.

Crepusculum cujusque diei indagatur virtute orbiculi secundi partis exterioris prædicti Hemisphærii, vertendo digitum manubrii super gradum Solis. Nam sub diametro manubrii in secundo orbiculo apparebit hora crepusculi ejusdem diei; Vesper autem seu crepusculum noctis invenitur per longitudinem dierum.

C A P. IX.

Quomodo sit investigandum, super quam gl. bi terrestris partem stelle fixæ moveantur quilibet diei hora.

Primum redigi debet Sol ad propriam suam positionem in Hemisphærio pro hora diei petita, quo factò cætera signa cælestia manebunt in propriis suis locis super regionem aliquam terræ particularem; Reliquarum autem stellarum fixarum, extra zodiacum positarum locus in tabula hac subscripta apparebit in longitudine, semper habens suas referentias seu respectum ad signa Zodiaci.

IV A

Aaaa

SE

SEQUITUR TABULA OMNIUM
Stellarum fixarum tam Borealis quam Australis longitudinis &
latitudinis, quæ cum signis Zodiaci oriuntur & occidunt
motumque eam illis stabilem
habent.

Nomina Stellarum.	S. G.	M. G.	M. P.
Cornu V præcedens	V 28	5 7	20 S.
Dexter humerus Cephi	V 8	5 69	0 S.
Extrema Eridani	V 21	35 53	30 M.
Andromeda scapulum.	V 16	45 24	30 S.
Andromeda cingulum.	V 25	15 25	20 S.
Cetiventer	V 16	25 20	0 M.
Dextrum latus Persei	V 26	15 30	0 S.
Meduse caput	V 21	5 23	0 S.
Una Plejadum.	V 25	5 5	20 S.
Australior dicta.	V 23	5 4	40 S.
Borealior dicta.	V 23	35 4	30 S.
Minima Plejadum.	V 24	5 3	0 S.
Primo Hyadum in naribus & Secunda Hyadum.	II 0	5 5	45 M.
	II 1	45 4	15 M.
Tertia Hyadum.	II 2	15 5	50 M.
Quarta Hyadum.	II 3	15 3	0 M.
Oculus & boreus	II 4	15 3	0 M.
Oculus & lucidus	II 3	5 5	10 S.
Dexter Orionis humerus	II 23	15 17	0 M.
Sinister Orionis humerus	II 11	45 17	30 M.
Dexter humerus aurigæ	II 14	15 20	0 S.
Sinister humerus aurigæ	II 16	25 22	30 S.
Prima hædorum.	II 3	35 18	0 S.
Secunda hædorum.	II 14	5 18	0 S.
Sinister pes Orionis	II 10	35 31	30 M.
Cauda ursæ minoris	II 21	35 66	0 S.
rima cinguli Orionis	II 16	45 24	10 M.
Media cinguli Orionis	II 18	45 24	50 M.
Tertia cinguli Orionis	II 20	45 25	50 M.
Canobus in argonavi	III 8	35 75	0 M.
Canis major seu Sirius	III 9	5 39	10 M.
Canis minor seu Procyon.	III 20	35 16	10 M.
Caput II	III 14	45 9	30 S.
Caput II sequens	III 17	55 6	15 S.
in præsepio borealis	III 1	45 2	40 S.
in præsepio Australis	III 2	45 0	10 M.

Hum.

Nomina Stellarum	Longitudo.		M. P.
	S. G.	M. G.	
Humerus ursæ majoris	III 12	5 49	0 S.
Lucida hydræ	III 21	25 20	30 M.
Cor II	III 23	55 0	10 S.
Caput Leonis	III 23	35 8	30 S.
Cauda II	III 15	55 11	50 S.
Prima cauda ursæ major.	III 3	35 53	30 S.
Media cauda ursæ major.	III 9	25 55	40 S.
Ultima cauda ursæ	III 21	15 54	0 S.
Vindemiator	III 3	35 15	10 S.
Sinister humerus Bootis	III 11	5 49	0 S.
In Colorobo Bootis	III 27	5 53	15 S.
Rostrum Corvi	III 6	55 21	30 M.
Ala Corvi	III 8	45 14	50 M.
Arturus seu Bootes	III 18	25 31	30 S.
Spica III	III 18	5 2	0 M.
Borealior frontis III	III 27	45 1	20 S.
Media trium.	III 27	5 1	40 M.
Australior ejusdem.	III 27	5 5	0 M.
Australior laucis	III 9	25 0	40 S.
Borealior ejusdem.	III 13	35 8	30 S.
Ophiuchi pala.	III 27	25 12	30 S.
Lucida Coronæ	III 6	5 44	30 S.
Cornix	III 4	5 4	0 M.
Caput Herculis	III 9	5 37	30 S.
Caput Ophiuchi	III 16	15 36	0 S.
Caput Junonis Bracmis	III 21	35 75	30 S.
Lucida lyræ fidicula.	III 8	45 62	0 S.
Aquila, vultur volans	III 25	15 29	10 S.
Cauda III præcedens	III 16	45 2	10 M.
Cauda III insequens	III 17	45 2	0 M.
Australior Delphini	III 12	45 32	0 S.
Borealior Delphini	III 11	35 33	50 S.
Cauda Delphini	III 9	5 29	10 S.
Postremo III fusionis	III 28	25 23	0 M.
Culpistagitta	III 1	35 39	20 S.
Cauda cygni	III 0	35 60	0 S.
Crus Pegali	III 23	35 31	0 S.
Cauda ceti	III 27	5 20	20 M.

Aaaa 2

C A P.

C A P. X.

*De investiganda ratione, quoniam signum orientis qualiter
dicitur hora.*

Ponatur secundum doctrinam prædictam Sol in proprio suo loco, hora quæstionis propostæ, & apparebit in oriente signum, quod eadem hora oritur, quo cognito omnes stellæ fixæ ejusdem longitudinis sive latitudinis Borealis, sive Australis, quæ solent in Hemisphærio apparere, cum illo signo orientur, secundum doctrinam tabulæ præcedentis.

C A P. XI.

*De inveniendò cujuslibet regionis parallelò, & an ille sit ex numero
Amphisciorum, Heterosciorum vel Perisciorum.*

Circumvolvatur Regula latitudinis super terræ partem sive nationem datam, & distantia in regula illa mensurantes Amphisciorum, Heterosciorum & Perisciorum latitudines denotabunt sub parallelis quorumque prædictorum loci propostiti situm.

C A P. XII.

De inveniendis locorum distantis secundum longitudinem & latitudinem.

Primum longitudinis distantia inter duos locos seu civitates aut oppida inquitur hoc modo. Ponenda est Regula Semidiametri super unum locum, & denotabit eo facto Semidiametri pars Æquinoctialem interfecans verum gradum longitudinis illius loci. Iterum vertatur Regula Semidiameter, ut transeat per zenith alterius civitatis vel loci dati, ac observetur in Æquinoctiali gradus, quem ejus semidiameter interfecabit. Postea numerabis distantiam graduum ab una interfectione ad alteram, & habebis distantiam inter hos duos locos in gradibus longitudinis. Ubi notandum est, quot milliaria & leucas unus gradus Æquinoctialis constituat, nimirum.

Unus grad. Æquinoctialis valet	Milliaria	Russica	80.
		Italica	60.
		Anglica	55.
		Scotica	50.
		Germanica	15.
	Leucas	Gallicas	25.
		Horarias	20.
		Hispanicas	17 ½.
		Gæonicas	15.
		Suedicas	10.

Ad

Ad inveniendas latitudines duorum locorum vertenda est Regula super unum locum datum ac observandus gradus latitudinis illius loci perpendiculariter supereminētis. Deinde vertatur eadem Regula super aliū locum, ac signetur etiam gradus ei supereminens. Postea observetur distantia inter gradum primi & secundi loci, & denotabitur quantitas distantia dictorum duorum locorum in latitudine. Atque hæc latitudo proprie dicitur poli elevatio pro loco, ut inveniatur.

Demodo inveniend, sub qua mundi zona quælibet regio sit sita.

Querendum est in instrumenti nostri parte terrestri, an regio sita sit inter circulos polares & ipsos polos, ubi si reperitur, sita est in zona frigida, si verò inter circulos polares & Tropicos, in zona temperata constituitur, sin inter Tropicos & Æquinoctialem, zona torrida subjicitur.

C A P. XIV.

De ratione inveniendi, sub quo climate regiones dictæ disponantur.

Vertatur Regula latitudinis super locum datum, atque pars Regulae regioni superimminens denotabit numerum parallelis vel parallelorum, sub quo vel quibus regio illa est constituta.

Sunt etiam infinitæ alia quæstiones, quæ possunt ope hujus instrumenti Cosmographici resolvi. Sed quia omnia hoc loco describere nimis tardisum foret, finem jam huic libello nostro breviter imponemus, ut tanto citius ad reliquam instituti nostri continuationem procedamus.

FINIS LIBRI TERTII.

Aaaa 3

TRACT.

TRACTATUS
SECUNDI

PARS X.

De Astrologia.

in

SEPTEM LIBROS DIVISA.

C O N.

CONTENTA PARTIS X.

De Astrologia.

In his libris de Astrologia tria in primis occurrunt observanda, scilicet Astrologia Praxis, in qua duo sunt nota- tanda, scilicet	Species	Naturalis	} de quibus cap. 1. & 2. lib. 1	
		Non naturalis		
	Judicandi ratio, proveni- ens à naturalis & moti- bus	Stellarum	in Zodiaco, ut 12. si- gnalunt.	} de quibus libro se- cundo
			Fixarum	
		Erraticarum, nempe septem Planetarum, de quibus lib. 3.		
	Interfectionum continen- tium	Caput	} Draconis.	
		Caudam		
	Preparatio ad judicium seu collocatio	Duodecim signo- rum	} in schemate coelesti, de qua lib. 4.	
		Septem Planeta- rum		
	Effectus ejus in	Capitis & Caudae Draconis	} Aeris mutationibus, de quibus lib. 5. Rei furim ablata recuperatione, de qua lib. 6. Electionibus temporum, de qua lib. 7. Nativitatibus, & de his in volumine se- cundo plene disceptabimus.	

LIBER

LIBER PRIMUS.

De Astrologia Speciebus.

C A P. I.

De Astrologia in genere quid sit, & quomplex?

ASTROLOGIA, si in occulta sua natura rectè & perfectè cognoscere-
tur, id sanè quod paucissimis solummodo, ac nonnisi singulari Dei
beneficio ac munere contigit non esset utique in tanto apud o-
mnes ferè odio, nec tam vilis à communi hominum genere reputa-
retur. Est namque hujus scientiæ operatio tam certa, & tam verè circa quid, seu
circa objectum suum versatur, quam verè ipsas stellas assiduo movere, & pro-
pter determinatum, & ab ipso creatore ordinatum finem motus suos revolutioni-
bus infallibilibus perficere indubitatum est. Non itaque ipsa scientia perse-
condemnanda est, sed potius ignari illi, qui circa eam occupati per insitiam suam
faciunt, ut iusta illa & innoxia scientia (cujus veritas paucis quidem cognita, à
multis autem falsò allegata fuit) veluti sibilis explodatur, & pro mendacii ac
profana vulgò habeatur. Etenim, si penitus aliquantò naturam ac definitio-
nem hujus Astrologiæ artis introspicimus, manifestè aliquod certitudinis ei
inesse percipimus, cum sit ex consensu cæli & substratis elementis derivans scientia,
seu doctrina de effectu spherarum in elementis & suis rebus, quæ ex elementis constans: hoc
est, ejus officium est ex astrorum motu futuros in hisce inferioribus prænotare eventus,
quod certè non solum in nobis, sed etiam in brutis & plantis verificatur, siqui-
dem nemo est, qui nesciat prognosticare, Solis accessum afferre nobis calidio-
rem aëris temperiem, herbas que virides ac vivas reddere, cujus generis multa
etiam sunt alia, de quibus infra latius agemus.

Faciunt autem nonnulli hanc scientiam aut naturalem aut superstitiosam: il-
lam in complexionibus corporum, quæ secundum astrorum contemperantiam
variantur, ut sunt sanitas, agritudo, tempestas, sterilitas, &c. versari volunt, hæc
verò in contingentibus, & his, quæ voluntati humanæ subjaceant, quam parè
Metaphysici tractant.

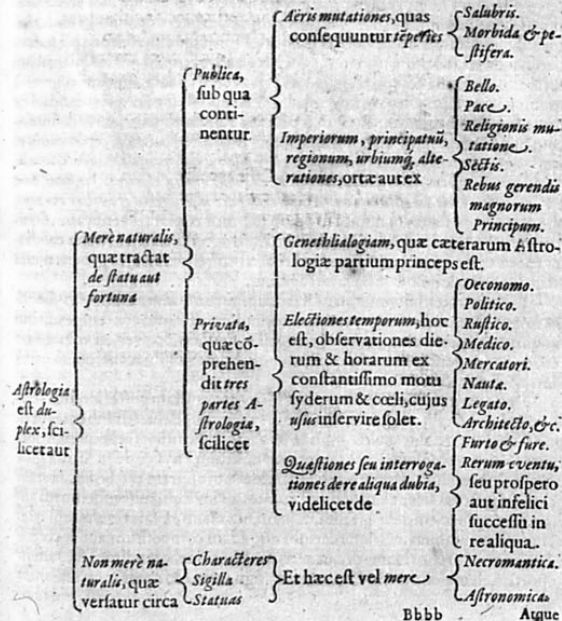
Non autem est nostri instituti hoc loco partem istam posteriorem tracta-
re, quippe qui, si tale quid in hujus scientiæ visceribus delitescit, lubentes id o-
mne Cabalisticis, & aliis multò nobis in hac arte sagacioribus relinquimus, spe-
ctante nimirum eò solummodo intentione nostra, ut Physicè de re Astrologia
agamus, & secundum nature leges hanc scientiam nostram tractemus, non ali-
ter, quam pictores solent varios simul colores ad invicem miscendo unam ali-
quam certam speciem delineare, ita, inquam, nos etiam ex varia multarum qua-
litarum elementarium mixtionè certum quoddam compositum, aut de corpo-
ris habitu, aut de rebus inanimatis, aut aëris constitutione, intendimus secundum
proportionalem positionem Planetarum, signorum, & cæterarum stellarum descri-

describere, ut succinè in partibus hujus subjecto demonstrabimus. Est etiam &
alia Astrologia, divisio, quæ in Theoricam & Practicam illa distribuitur: Et ex his
est Theorica, quasi basis & fundamentum Practicæ.

C A P. II.

De Astrologia partibus in specie.

Astrologi nonnulli hanc artem in sex partes dividunt, quarum primam di-
cunt *introducatoriam*, quæ nimirum versatur circa ejus principia, videlicet
circa signa zodiaci, & cæteras stellas fixas ac Planetarum naturas, de quibus in se-
cundo hujus libri latius: *Secunda* agit de magnis revolutionibus, quæ conjunctio-
nes & Eclipses considerant: *Tertia* genitura singularum denotat: *Quarta* tra-
dat interrogationes: *Quinta* circa electiones versatur, & *sexta* imaginum fabri-
cam ac operationem edocet. Alii eam in 4. partes distinguunt, quarum *prima* de
Crisi & morborum causis agit, de quibus Tomo nostro secundo: *Secunda* circa
quæstiones Arabum est occupata: *Tertia* electiones considerat: *Ultima* denotat
elementorum mutationes: Nos verò omnes hæc prædictas partes in di-
visionem sequentem rectius, ut nobis quidem videtur, collegimus.

Atque ultimum hoc membrum, quamvis habeat effectus admirabiles, ut historica nobis testimonia tum in Byzantina, tum in aliis relationibus tradiderunt, haud invide tamen, sed recte illud superius, secundum aliorum Astrologorum sententiam, superfluum appellavimus, quippe qui nec a Magia, nec ab Idololatria istam Astrologia speciem multum differre opinantur, ac praefertim in iis, quae habent imaginem Necromantiae angorum, aut potius Daemoniorum, & aliorum nominum ac characterum ignotorum inscriptores; similiter, quae ad operationes suas requirunt diversas suffumigationes & invocationes, quae omnia nihil sunt aliud, quam signa manifesta pactum cum Daemonibus initi, ita quidem, ut haec ratione incisi in idololatricam cadant, ac misere decipiantur. Sed haec de parte magis metaphysica intelligimus, quam *Necromantiam* appellavimus, quae penitus est fugienda. At profecto inquirant, quare abusu ab utroque distinguant, namque characteres & signa mere Astronomica sapientissimo etiam apud ipsos Medicos praestantiores sunt in usu, prout reliquerunt nobis in scriptis suis Medici illi excellentissimi *Arnoldus de Villa Nova*, & *Theophrastus Paracelsus*, qui de usu ac virtute spirituum in morborum serie Incurabilium sanatione, ut & de ipsorum confectioe adoratione librorum nonnullos scripserunt; Atque de hac etiam Astrologiae parte nos quoque in *volumine secundo*, ubi de diversis morborum curandorum ratione actum sumus, tractabimus.

Quod autem ad ceteras Astrologiae partes attinet, de *publica imperiorum & principatum fortuna* agentes, omittimus illas, quoniam nostris non est institutum hoc loco eas proponere, similiterque etiam *Genealogiam*, quoniam de Microcosmi dispositione & statu *scilicet* ad volumen nostrum, secundum ejusdediticam transferemus, atque in hujus libro secundo *primam* signa caelestia & stellae fixae considerabimus; *Deinde* Planetarum dispositiones & accidentia libro tertio referemus; *Tertio* de signis caelestibus eruditionem faciemus libro quarto; *Quarto* loco aëris mutationes denotabimus, atque has libro quinto dedicabimus. *Quinto* loco quæstriones de fortium & super pertinentes collocabimus, ac librum sextum illis actionibus adhibemus; *In ultimo* autem libro de electionibus aliquid & quidem breviter, dicemus.

C A P I T U L U M III.

An astra imponant necessitatem.

Omnes, qui de Astrologia scripserunt, in hanc coinciderent sententiam, *Deum in hac inferiora agere secundum ordinem stellarum vero secundum executionem*. Quod cum ita sit, quis nisi brutum omnino negabit mentem quoque humanam subjici ordinationi divinae? Non tamen hoc ita velim intelligi, quod mens humana ullo modo per se astrorum operationibus subjiciatur, quippe cum sit illa natura longe excellentior & divinior, quam est natura astrorum; sed vehiculum illud in quo (ut *Platonice* loquar) mens illa Empyrea in corpora transportatur, quatenus est spiritus æthereus (ut in *tractatu primo voluminis nostri secundo* latius declarabimus) de mutationibus caeli participare, & per consequens, dominum quoque ejus, ejus est quasi currus secundum appetitum illius a caelorum actionibus provenientem pro posse incitari, haud secus, quam pars quilibet alterationis totius patitur, neminem sane mentis compotem latere potest. Sed ut planius illud explicetur, sciendum est secundum *Trismegisti* doctrinam, *Spiritum æthereum esse mentis receptaculum, non aliter, quam homo seu anima sensitiva Spiritus, ita ut Spiritum*

de utroque participare certum sit, nempe de natura supercaelesti, & de illa subterranea, cum sit de natura caeli mediorum, ut in *vol. 2. cap. 2. §. 1. dicitur* in *ordo astrorum*.

Sic igitur, inquit *Platonice*, Spiritus menti adhaeret, fugiatque carnis voluptates, beatificatur, & super naturam caelestem, quae originem suam habuit, exalatur, bonas solummodo stellarum actiones recipiens, malas autem flagitantes evitans, atque hac via Spiritus ille praeparatus minimis quibusvis caelorum actionibus obedit. Cum vero Spiritus ille, mentis radios reculendo, alteri extremitati adhaeret, subito fit ex bono Dæmons, Dæmon malus, & tum omnium actionum perpetuorum, ac praecipue malorum, propter corporis ad militiam pronitatem capax evadit, quoniam corpus ac princeps ejus, anima nimirum sensitiva, utpote, quae ex elementis, tanquam perpetuis influentiarum caelestium receptaculis dependens, & menti oppidissima existit, per se apta sunt & disposita ad eligendum ac avidè arripendum pessima, quaeque caelorum dona, videlicet influxus voluptuosos, iracundos, tristes, humiles & crudelos, ebrios, leges, impudentes, lascivos, & concupiscentia plenos, cum temerario cultuque alterius vitii affectu, prout & converso, de melioribus caeli influentiis eligi bonus hominis Spiritus, quibus reddit ipsi laudis cupidum, & bellicosum seu strenuum in re honesta ac licita, ut puta religionis causa, facitque cum iustum & pium, amabilem, studiosum, liberalem, ac ceteris virtutibus a nativitate praeditum, de quibus in *secundo nostro Tomo*, ubi de nativitatibus agemus, plenius diximus. Dicimus igitur, haec omnia secundum Dei ordinationem fieri, & a stellis, tanquam ministris ejus necesse est executioni mandari, quas Philosophi nonnulli exinde *natura digitos*, non inconcinne appellaverunt, utpote, sine quibus nihil in his inferioribus agit aut operatur. At quia mens humana est quasi radius visus ipsius Dei, idcirco non magis possunt in ipsam caelestes ministri, quam in ipsum ordinatorum, Deum nempe agere; Et per consequens mens ab omni influxu aut mutatione mundana immunis semper existimanda est, nullique passioni obnoxia, hoc est, ad bonam rem semper agens, nunquam autem pravorum invasiones patiens; Sed Spiritus vehiculum ejus nonnunquam blandimentis carnalibus & mundanis decipitur, & cum carne, quandoque pravum caeli affectionum impressiones simul cum bonis recipit, atque nimirum mens aut vacat omnino, aut nonnisi parum tantum operatur. Atque hinc est, quod homines pessimi etiam interdum bonos producant contra naturas suas fructus, divites redduntur, & felices sunt in bello aut aliis negotiis mundanis, vix ac ne vix quidem etiam assistente mente divina. Similiter Spiritus inconstans nonnunquam huic, & quandoque alteri extremitati adhaerens est aliquando bonus ac pius, carnis & mundum negligens, aliquid improbus, & ad omnia vita proclivis. Hinc etiam est, quod Spiritus quorundam hominum carnaliter affecti & menti inobedientes amant cædes, ac circa latrocinia versantur, quomodo etiam sunt ad hujusmodi mala perpetranda promptiores & alacriores uno tempore quam alioinam stellae Martiales in caelo potentiores suscitant furentem nativitate magis vel minus Martialem, secundum suum cum aliis stellis situm & aspectum; Id quod etiam praestant alii caeli significatores secundum consensum suum cum Domino domus septima, in hora nativitatis. In furis igitur manifestum est, astra necessitatem imponere, quemadmodum & in aliis vitis similibus, quoniam mens divina in hominibus circa talia occupatis, quasi vacat, & Spiritum ipsorum secundum pravae carnis imaginationes operari sinit. Unde cum spiritus loci secundum post mentem in corpore possideat, ac sit de substantia caeli, quid impedit, quo minus caelestia in eum agant, quam in ceteras suas partes similes? Similiter cum praecipue caelorum actiones stant in elementaria corpora, tam simplicia, quam composita, quid obstat, quo minus agant caelestia in

Spiritus vacante mente, cum illa tam agant in corpora, quam corpora in ipsum Spiritum. Ex his igitur indubitatum est, quod, si certa possit haberi notitia de stellarum virtutibus & mutua ipsarum operatione ac qualitatibus in quahbet conjunctione aut aspectu, non est difficile, secundum naturam stellarum significantis cum naturis loci, in quo ea invenitur, & aspectu aliorum Planetarum cum intentionum conjunctione, de futuris statibus, corporis dispositione, & spiritus inclinatione audacter pronuntiare, ac infallibiliter de eo indicare, quod cessante mente, que nunquam malis actionibus consentit, astra ei necessitatem peccandi imponant.

Quod vero ad prognosticationem tempestatum & mutationem aeris atinet, extra omnem controversiam est, materiam hanc omnem inferiorem, & quamlibet ejus partem, aut ad generationem, aut corruptionem, aut ad alterationem & aliam quamcumque mutationem, virtute animæ celestis influentis tendere, quemadmodum in primo hujus tractatu luculenter demonstravimus. Unde sequitur, si forior cœli dispositio sit ad humiditatem pronam, ut etiam hæc inferiora naturam ejus recipiant, si ad caliditatem, elementata calidiora esse percipiuntur, si ad frigiditatem, frigidiora, & si ad flatuum exagitationem procliviora, tum venti ac flatus in hisce inferioribus concitantur, & id quidem naturaliquadam necessitate, secundum naturalem instrumentum celestium situm, potentiam ac prædominationem, de cujus rei veritate etiam bestia, atque adeo ipsæ quoque res inanimata nobis oculare testimonium exhibent, dum anni partes & vegetabilium dispositiones, omnisque mutationes motum solis sequi, & appropinquatione ejus res omnes virefcere, aeremque incallescere anniverfaria nos doceat experientia. Similiter sub Lunæ incremento tumescunt aquæ, & corpora omnia successione invisibili magis magisque humores ac humoribus replentur, Saturnoque in propria sua domo, nempe in Capricorno, regnante, cæterosque Planetas ad se veluti epulas invitante (quod eveniebat circa annum 1608. Jgela & frigiditas intensissima in hisce partibus elementaribus regnant, & sic in cæteris.

Concludimus ergo tantam esse cœli in hæc inferiora virtutem ac efficaciam, & tam certo effectu operantem, ut non immerito inde Mercurius Trimegistus in capite secundo libri sui, quem Asclepium nominat, calum vocet DEUM sensibilem, hoc est, idem sensibilibiter præstantem executivè, quod præstat Deus intellectus, dispositivè ac per ordinationem. Unde quoque nominat illud eodem in loco administratorem omnium corporum, quorum augmenta & decrementa Sol & Luna sortita est, & ipsum DEUM appellatorem, quæ in mundo sunt, gubernatorem ac omnium effectorem.

C A P. IV.

De causa falsarum predictionum apud omnes serè Astrologos.

Quoniam in hujus scientiæ præxi quam plurimi committunt errores, quibus artifex non modò seipsum fallit, sed consulentes etiam per falsas suas resolutiones decipit, sit inde, ut afferant nonnulli Astrologiam non esse scientiam, (quippe quam certis & veris demonstrationibus fundari oporteat) sed artem fingulam atque sophistria plenam. Quibus ut breviter respondeam, sciendum est, non

in scientia esse culpam ullam, sed in Professore multam, ut pote qui, cum nihil aut parùm admodum intelligat, quidvis tamen conatur. Etenim per paucos solummodò, & vel nullos etiam exactè in hac scientia peritos vidit hæc nostra ætas, dum interim tamen sat magno nihilominus numero quosdam reperitur Professore Spiritu & penitus in hac arte ignari, ac à medulla ejus valde remoti, qui ruita pollicentur, & pauca aut nihil præstant. Cujus rei ratio hæc est, quod calidissima est hæc ars, antiquioribus Judæis & Ægyptiis primùm revelata, ex qua mirabilia in futurorum divinatione & præteritorum revelatione depremebant, ut apud Josephum in historia ejus de Judæis latius declaratur, ubi docet, hanc scientiam ab ipso Adamo primitus inventam successivè ad alias dimanasse, quæ procul dubio, si rectè & perfectè cognoscatur, tam certa est in operationibus suis, quam certus est ipse motus colorum & Planetariorum aspectuum, ac determinatum earundem tempus usque ad minutas. Occulta verunt autem veteres sapientes hujus scientiæ medullam, ut stultos & indignos occæcarent, non aliter quam Philosophi circa Astronomiam inferiorem optime versati, periti nempe in lapidis Physici confectioe. Nam ut Hermes & cæteri Philosophi Chemicis parabolicè, allegoricè & sophisticè de lapide Philosophicò tractant, dū unus alteri sapissimè obloqui videtur, dicitur alio & hoc, alio autem illud summpere dissuadente, ac clamante *Be illud*, atque hæc ratione stultos decipiunt: ita etiã se res habet in arte hæc præstanti, ut pote de cujus secretis Astrologi varii varia scripserunt, ita ut alter alteri omnino contradicere in hoc studio videatur, atque hoc modo doctrinæ incertitudine curiosos decipiunt, & cogunt Artistas ut plurimum fallaces & mendaces reddere responsiones. Hæc igitur certissima est in scientia illa incertitudinis ratio, quæ quidem ea incerta est, sed respectivè, hoc est, respectu personarum, quæ ipsam non absolute, & ut in natura sua est, sed malè concipiunt ac tractant. Nam citra omne dubium tam certum stellarum effectus in hæc inferiora, quam certum est, DEUM omnia ordinasse, quæ in mundo hoc inferiori non modò in elementis simplicibus, sed in ipsis etiam elementatis tam animatis quam inanimatis contingunt. Nec credendum est, ipsum Diabolum alia cognitione futura & præterita cognovisse, (cum teste scriptura de mentis secretis nihil participet) nisi quatenus ex astrorum motu eventus omnes addidit, ac si in æthereis campis eos aureis literis descriptos vidisset. Et hæc quidem inter omnes totius mundi Astrologos exercitatissimus esse creditur, ut pote qui diu in hac scientia operam posuit, atque inde à mundi principio stellarum operationes observavit, per quas voluntatem DEI in rebus naturalibus assidue animad vertit, haud secus quam servus aliquis Domini sui verba ac vocem audiens. Ex sono eorum intelligit, quid ipse velit, & quæ sit ejus in re qualibet intentio. At de secretis DEI mysteriis non plus intelligit, uti nec de metaphysica ejus operatione, quam servus cognoscit. Domini sui imaginationem, prius, quam ille intentionem suam verbis declarat.

Ex hisce igitur constat, summam esse hujus scientiæ certitudinem, (quippe quæ inter omnes alias maxime est sublimis, & proxima ipsi creatori) sed minam in Artibus hujus seculi veritatem, quoniam videlicet veritas hujus scientiæ est sub fictis obvelamentis occultata & in tenebris verborum contradictoriorum abscondita. Ego verò relictus in medio diversitatis ac variis viis Ægyptiorum, Judæarum, Arabum seu Chaldaeorum & Babyloniorum in illo solummodò puncto eos secutus sum, ubi maxime ipsos convenire percepi. Et quamvis hæc nostra via longè distet à verâ & integrâ artis operatione, at tamen, quia experti sumus, veras divinationes hujusmodi operatione ut plurimum provenisse, id circode ea tantùm, omittis ambiguis veterum Sopherum curiositatibus, breviter agemus.

C A P. V.

De iis, qui professionem Astrologiae hominibus interdicunt.

R Eperiuntur quam plurimi, qui in haec scientia valde imperiti, & obcuritate tenebrarum submersi, nec praeter sensibilia quicquam mente concipiunt, qui volunt hanc scientiam, cum sit de ipsius Dei ministris, non esse usurpandam, imò iniquum esse tam alio, quàm de Deo, & de creatura ipsius creatoris tam anxie & scrupulosè perquirere. Alii vero, ut iam dictum est, inveniuntur, qui Astrologiam aut nullam, aut saltem frivolum esse scientiam asserunt, ut pote nullo modo certam. Atque hisce quidem posterioribus factum est, ut opinor, capite praecedentis, Ad priores verò, quod attinet, velim ut illi ad haec rationem suam diligenter perlegant epistolam nostram, hujus Tomi primordio praefixam, atque ut deinceps secum ipsi pendant, annon brutò magis quam homini mens dono ornato conveniat, talia cogitare, & rem tam nobilem, qualis est homo, estimare tam vili, & tam abiectione de illa judicare, quod nequeat menti ejus ab ipso creatore in illum insula, ut per eam cum ipso communicaret, ac sine quo eam beatificari homo non potest, per eadem scilicet speculando & contemplando ascendere in caelum, per quas a caelo in corpus humanum descendit.

Audiamus quòlo, Trismegisti de hac re opinionem, qui sermone in Primam de hominis sapientiam Astrologia intelligenda loquitur in hac verba: *Cum homo omnium patet aem in se habet, et sic seipsum gubernatorem observavit: si autem humana mens meditatione gaudentes, singula proprii ordinis participem hominum, et didere, qui postquam didici horum essentiam, pro priamque naturam conspexit, penetravit atque respicere iam exoptabat ambitum circulum, et quinque gubernatoris praesentium signa comprehendere.* Divina profecto sunt haec Trismegisti verba, mentem humanam in excellentiae fastigium exaltantia, ut pote, cuius nobilitate docet hominem non modo certis astrorum essentias cognoscere, & earum effectus per consequens in Astrologica scientia ad discere, sed etiam actiones metaphysicas, & id quidem permissione divina, contemplantari. Unde & in eodem sermone sic loquitur idem Trismegistus: *Deus hominem ad imaginem suam creavit, et per propria forma nimum dilectus opera sua omnia usque concepit humano.* Certum est itaque, mentem humanam, cum sit tam nobilis, & divina, omnimodò ad excellentia & sublimia, imò & ad ipsum Deum, tanquam verum luminis divini radium ac scintillam naturaliter tendere, & in hisce inferioribus, quibus invita committitur, & in quae à Spiritu vehiculoso transportatur, ac quasi traditur, tanquam in carcere opaco includi, & à libertate sua naturali restringi & coarctari, atque ita in regione dispositioni suae penitus contraria contineri: Nam ut mens & corpus sunt in natura situ duo extrema, ita etiam sunt dispositiones eorum magis sibi contrariae, quam est dispositio caliditatis frigiditati, aut humiditatis siccitati.

Haud ineptè igitur concludendum putamus, non esse impossibile capiti humano cognoscere astrorum, & gubernatorum illorum essentias ac dispositiones, neque etiam contra voluntatem divinam id fieri, cum ipsi menti humanae altius penetrare, & cum ipso Deo contemplatione divina colloqui concedatur, sed pmissitudo & tenebrositas corporum excœcat animam, ac iudicium illius tollit, haud fecit, quam pannus oculis obducit, ad admit illis objecta visibilia certitudinem ac figuram. Sic igitur prima astrorum cognitio per revelationem est generi humano declarata, ac deinceps Cabalistica traditione continuata.

FINIS LIBRI PRIMI.

LIBER

LIBER SECUNDUS

De signis.

C A P. I.

De zodiaco & ejus partibus.

S CIENDUM imprimis est, Zodiacum esse solum circulum illum latitudinem & obliquitatem habentem, qui Macrocosmi visibilis rotunditatem in duas aequales partes dividit. Hujus latitudinem invenierunt Astronomi esse 23. graduum, eandemque habere longitudinem, quam circulus ille Aequinoctialis, videlicet 360. graduum, quatenus nimirum globum integrum in duas aequales fecit. Hinc igitur est, nempe ob ejus longitudinem & latitudinem, quod *zodiaci zodiacum* appellatur. Diviserunt autem hunc circulum sapientes in 12. partes aequales, quarum quaelibet 30. gradibus constat. Atque has quidem portiones appellaverunt *signa*; ipsum autem circulum ab illis *signiferum* denominaverunt, quasi 12. signa ferentem.

Signum caeleste accipitur aut pro loco, cui libet ex 12. signis zodiaci attributo, & sumitur aut pro parte zodiaci ex 30. solummodo longitudinis & 12. latitudinis gradibus constante, ac signo illi proprio, aut pro zodiaci parte 30. longitudinis gradus continente cum integra mundi latitudine, hoc est proportionaliter seu pyramidaliter à 30. illis gradibus longitudinis (quae dimensio tam borealis, quam Australis basis locum obinebit) ad ipsos zodiaci polos extensa.

Vel accipitur pro congregatione stellarum fixarum, figuram seu effigiem illarum rerum, quae signis caelestibus in zodiaco inventis nomina impostuerunt, representante. Sic *Aries* ita dicitur, quia stellae in illo zodiaci loco congregatae formam & effigiem arietis constituunt, & sic in cæteris.

C A P. II.

De Ariete

S E C T I O. I.

De integra Arietis natura.

P Rimum zodiaci signum est *ARIES*, cujus character est talis V. Hoc signum ideo dicunt primum in Signifero locum sibi vendicasse, quoniam Sol primo creationis suae die ex hujus signi principio mundo emicuit.

Signum

Septentrionalis respectu Aequinoctialis circuli.
Oblique ascendens.
Orientalis respectu triplicitatis.
Cardinalis.
Vernalis.

suam in caelo positionem

Est sibi propria, quae dicitur ob

suam dispositionem elementarem

Ignea.
Biliosa.
Calida & sicca.
Amara.
Masculina.
Diurna.
Mobilis.

bestialem suam figuram

Quadrupes.
Fera mansueta.
Nec muta, nec vocalis.

Natura, quae consideratur vel quatenus

Calamitatem, quam corpori humano affert, Tortuosa.

Domus Martis diurna.

Diurno, Sal.
Nocturno, Spiritus.
Diurno & nocturno, Saturnus.

Planetae quibusdam dignitates tribuitur, & sic est

Una ex triplicitatibus igneis, cuius Dominus est tempore

In integra sua dimensione, in qua duo sunt notanda, nempe Signum Arietis observatur, vel

Locus, qui in

Caelo est contiguus Aequinoctiali.
Homine caput occupat.
Anno Menlem Martii sibi vindicat.

Secundum distinctionem

Graduum suorum dispositionem seu naturam variam, de qua sectione huius secunda.
Stellarum in eo fixarum numerum, & situm, de quibus in sectione huius tertia.

Septen-

Septentrionalis dicitur hoc signum, quoniam ab Aequatore versus eam ceteram partem vergit.

Dicitur oblique ascendere seu oriri, quia cum eo Aequatoris media pars non ascendit, major enim arcus Zodiaci, quam Aequatoris oritur.

Regula I.

Inferiora sex signa oblique ascendunt superioribus directo ascendentibus ac sibi oppositis: Sic & recte ascendens habet reverentiam à 7 signo suo opposito oblique ascendente: & etiam ab 3 & 10, ac sic in ceteris.

Orientalis Triplicitate sua & Cardinalis dicitur Arietis, quia secundum naturalem caeli situm vindicat sibi angulum Orientalem: Nam cum primum diem Soline cepit a creatione sua, in Arietis principio repertus est: Unde eo die oriente Sole dimensio Arietis eum caeli cardinem procul dubio possidebat. Quatuor autem signa cardinalia numerantur, videlicet V. S. 2. 7.

Vernalis etiam vocatur, quia ex corpore ejus impluit Sol in hac inferiora tempus verum, & aequalem ejus temperiem.

Masculinum autem eum appellant, quoniam sub eo etiam mulieres nata virili fortitudine imbuentur.

Diurnum etiam ipsum nuncupamus, quoniam pulchritudinem dat nato seu significato, eumque reddit clariorem.

Mobilis denique dicitur, quia natum reddit mobilem & varium.

<i>Humanam retinentiam fugientem</i>	II. III. VII.	} Et Haly inter hoc ponit 2 propter viciniam virginem.
<i>Pennigera.</i>	III. II. X.	
<i>Quadrupedia.</i>	V. VI. IX.	} Fera mansueta. } Fera immansueta.
<i>Tortuosa, calamitosa, visiosa, morbosa.</i>	V. VI. VII. VIII.	
<i>Fecunda & multam prolem generantia</i>	VI. VII. X.	} Quae ab effectu nomina sunt fortita. } Quae in occidente vigent; At Ptolomae teste II. quia simulachrum duorum corporum habet, filiorum numerum multiplicat.
<i>Sterilia.</i>	III. II.	
<i>Focalia, qualia sunt signa hominum.</i>	III.	
<i>Muta, ut 3 & 10.</i>	III.	
<i>Medianatura, ut V. 8. 9. 7. & pars 10. ultima.</i>	III.	

*Dignitatem Planeta habere dicuntur, cum in aliquibus Zodiaci locis majores acquirunt vires & potestates, quam in aliis: quibus quidem dignitatibus, dum fruuntur, fortiores dicuntur, quod fit, quia natura talis Planetae convenientior est naturae istarum stellarum, ac fit mutua naturarum illarum affinitas: Aet, que hinc est, quod a veteribus dignitates essentialis dictae sunt, quarum praecipuarum quinque ab Astrologis enumerantur species, videlicet *Domus, Exaltatio, Triplicitas, Terminus & Facies*. *Domus* dicitur signum, cum quo Planeta magis concordat in plenitudine qualitatum, & vocatur ita, quoniam, cum Planeta in eo existit, habet sese ut vir in sua domo: Atque hoc etiam modo V. dicitur *domus* eius.*

Regula II.

Planeta domus quinque possidet dignitates eius, locus principalior praeter ceteris dignitatibus naturae eius Planetae magis convenientis.

Triplicitas est connexio trium signorum, quae ex Zodiaci trigono se invicem aspiciunt, ac naturam similem habent.

Regula III.

Cum Planeta est in sua Triplicitate, habet sese in ea, ut in honore suo inter auctores: Sic igitur se habent ☉. ♀. & ♀. in V.

S.E.

De particularium Arietis graduum natura.

Nun. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
Terminus																																
Facies																																
Detrimentum																																
Causa																																
Quo ad se. Nam																																
Arietis gradus																																
naturas varias																																
& differentes																																
haberi Unde																																
alii dicuntur																																
Graduati.																																
mensuris																																
Arietis																																
confide-																																
rantur																																
aut																																
Respectu																																
alterum,																																
Ni Pla-																																
netis co-																																
cedunt																																
in hoc																																
signo																																

Cccc 2

Notan-

Notandum est quod *gradus tenebrosi*, simul & *Puteales* infortunio afficiunt: *Lucidi* verò fortunio; *Vacui* autem mediocres sunt inter bonitatem & malitiam. Gradus autem fortunam augentes sunt in quibus stellæ fixæ naturas fortunatorum Planetarum induunt, aut locum elevationis bonorum occupant, videlicet ubi dignitatem aliquam habent.

Grads masculini id eò sic dicuntur, quod Planetam masculinum in illis existentem fortiozem faciunt, atque sic etiam gradus fœminini eadem ratione secundum naturam suam fœmininos Planetas afficiunt.

Grads Azemena sunt gradus debilitatis corporis: Est enim *Azamen* aliqua corporis debilitatio, qualis est furditas, cœcitas, membrorum debilitas & id genus alia, quibus in hac vita homo est obnoxius.

Cum ergo nativitatibus tempore reperitur Luna in aliquo horum graduum, accidit nato aliquis ex istis defectibus. Sic si Planetæ fuerint in gradibus lucidis, erunt illi fortiores in significatione bonorum, quoniam gradus isti significant pulchritudinem, lucem, fortunam; Si in tenebrosis denotant duritiam, tarditatem, & horribilitatem, ac rem tenebrosam & malam; Si in gradibus fumosis, & vacuis significant rem non parùm horribilem; si in Putealibus pulchritudo & aspectus nati debilitabitur; si in gradibus fortunam augentibus, fortuna nati majore erit ac dominabitur terris, multatque divitias comparabit.

Nota quod *Azamen* idem est, quod insanabile, & *Puteus* idem, quod Aquositas. Unde ubicunque reperitur puteus significata ærem pluviolum, & si de homine agitur Hydropem.

Planeta exaltatio est locus zodiaci seu signi ejusdem gradus, in quo vis illius naturali quadam sublimatione elevatur. Dicitur autem 19. Arietis gradus exaltatio solis, quia sol ibi existens incipit ad septentrionem vergere, diebusque incrementum tribuere.

Regula I.

Ubicunque in zodiaco Planeta aliquis exaltatur, sibi in loco ejusdem zodiaci opposito depressionem seu detrimentum suum inveniet; ut Sol exaltatur in 19. & deprimatur in 19. ♄. quoniam ibi loci est elevatio Saturni, qui vitæ ac ☉. est inimicus. Similiter ubi aliquis Planetarum deprimatur, sibi in eodem opposito exaltatur.

Illud notandum est, quod Planeta, quando est in exaltatione sua, habet sese ut vir in suo regno, quemadmodum si in domo sua existeret, ut vir in propria sua domo, & si in Triplicitate, ut vir in honore suo inter auxiliares, ut dictum est.

Regula II.

Exaltatio vindicat sibi quatuor dignitates, ut domus quinque, sicut dictum est.

Termini seu fines sunt peculiare signorum & signiferi partes, quæ in unoquoque signo ob certas causas distribuuntur quinque Planetis, videlicet ♄. ♃. ♀. ☽. & ☿.

Regula III.

Notandum est, quod duoluminaria carent finibus, locoque eorum duas zodiaci medietates usurpant, incipientes nimirum quolibet à domo sua. Ita Sol initium suum capit in Ariete, & desinit in fine Capricorni.

Regula

Regula IV.

Ut domus quinque, Exaltatio quatuor, & Triplicitas, tres sibi vindicat dignitates essentielles, sic Terminus retinet duas.

Quemadmodum autem dictum est in præcedentibus; Planetam se habere in domo sua, ut vir sese habet in suis ædibus, in exaltatione autem sua ut vir in suo regno, atque in sua Triplicitate, ut vir in honore suo, sic etiam asserimus, ipsum in termino suo existentem apte comparari viro inter parentes ac cognatos suos manenti.

Singulorum signorum tres numerantur Decani, divisim nimirum 30. gradibus in tres portiones æquales. Et qualibet portio erit facies, quarum prima portio ex decem primis gradibus consistens vocatur *Prima facies*, secunda autem portio *facies secunda*, & ultima portio *facies tertia*, prout in distinctione superiori apparet.

SECTIO III.

De stellis fixis in Ariete tum seorsim tam in parte corporis ejus intra sedem suam manente, quam in altera illa in Tauri mansionem extensa, tum etiam in integro intervallo ei attributo inventis.

Corpus Arietis in duos cœli locos extendi- tur. Nam	In domo seu inter- vallo ejus pro- prio existunt	} Dimidia cervicis pars. Ambæ tibie anterior- res. Cornu dextrum, Posterior pars capitis.

Cccc 3

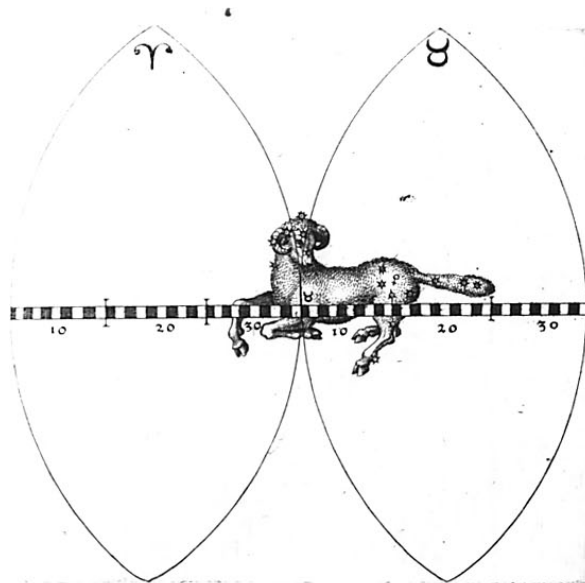
Stella .

	Long.	Latit.	Mag.	Natur.	
	G.	M.	G.	M.	
Septentrionales	Ala seu lumbi Pegasi	3 35	12 30	2	♄ ♃
	Umbilicus Pegasi	3 35	12 30	2	♄ ♃
	Dext. hum. Caphei.	8 5	69 0	3	♄ ♃
	Andromad. Alpherat.	9 15	26 0	2	♄ ♃
	Scapulum Androm.	16 45	24 30	3	♀
	Cingulum Androns.	25 15	25 20	3	♀
Meridionales	Extremum Eridani	21 35	53 30	1	♄ ♃
	Venter Ceti	15 25	20 0	3	♄
	Nodus piscium	33 55	8 30	3	♄ ♃
	Juba Ceti	29 5	4 10	4	♄
	Linū Austr. piscium	14 0	3 7 4	♄ ♃	
	Lōg. ♃				
In partib. Arietis in sua domo inventis	Cornu dextro	29 20	8 15	3	♄ ♄
	Dextra cervicis parte.	28 5	7 30	3	♄ ♄
	Australes nullæ habentur				
In ejus compositione, cujus stella principales		Lōg. ♃			
	Fronte	2 0	7 45	3	♄ ♄
In ejus membris in ♃ re-pertis	Boreales sunt in	Tergo	8 20	6 1 6	♀
		Cauda.	24 31	2 0 4	♀
	Australis una in pede posteriori est	5 20	6 15	4	♄

Genera-

Generaliter hic notandum est, stellas fixas corpora animalium cœlestium constituentes propriis suis intervallis, & locis seu domibus non esse contētas, sed partem corporis cujusque signi in sua sede propria comprehendi, & reliqua ejus membra in loco alterius signi ei proximi contineri. Sic minor Arietis pars reperitur in posteriore parte longitudinis ei attributa, nempe versus finem 30. graduum, ejus domum commensurantium, videlicet ejus tibia, cornu dextrum & dimidia cervicis pars cum capitis ejusdem portione. Reliquæ verò ejus partes in Tauri dominium se extendunt, & 21 ferè gradus illius longitudinis occupare videntur.

Demonstratio sequitur.

Regula. I.

Notandum est, quod partes cujusque signi extra propriam sedem reperiuntur & conducunt ad judicium illius signi, in quo deprehenduntur.

S E C.

TRACT. II. PART. X. LIB. II.
S E C T I O IV.

De natura quam dat Aries cum stellis suis.

Aries denotat dispositionem	Anima; Nam facit hominem	Superbum.
		Confidentem in suo proprio consilio. Exigui ingenii, & simplicis animae. Amatorem puerorum. Lascivum. Suis bonis non contentum & in propriis divitiis avaram.
Aries denotat dispositionem	Anima; Nam facit hominem	Inverecundum.
		Inhonestum. Ad gulam & ebrietatem inclinantem. Præcipitem & temerarium. Mobilem de loco in locum, & diu in patria non manentem, sed per mundum incognitum vagabundum mare sæpius sulcare cupientem & tandem naturam suam fati sequentem & otio deditum.
Aries denotat dispositionem	Anima; Nam facit hominem	Longum collum.
		Parvas tibias. Aspectum inclinantem. Capillos multos & crispis ad allecinem vergentes.
Aries denotat dispositionem	Anima; Nam facit hominem	Cõfert
		Brunum colorum, quando prima facies adest, & capillos ad rubedinem inclinantes, quando ultima ejus facies adest. Signum in capite.
Aries denotat dispositionem	Anima; Nam facit hominem	Si ejus
		Prima medietas ascendat, hominem grossum facit & pinguem. Ultima, macilentum & gracilem.

Conitel.

Constellationes in Arietis longitudine inventæ	Boreales, nempe illa	Cephei facit hominem	Gravem, austerum, non crudelē. Sua tranquillum & pacificum. Fictionibus & rebus Poeticis se oblectantem.
		Cassiopeæ facit	
	Pegasi facit	Curiosum inquisitorem. Studiosum & oblectantem se in arte Medica.	
Australes, nempe illa	Ceti facit	Ad gulam & ebrietatem pronum. Rapina amantem. Piscationum scitatorum.	
	Eridani & Nodi piscium.	Piscationem } indicat. Mercaturam piscium }	

Regula I.

Ex uniuscujusque signi forma facile est vires singulorum cognoscere, præsertim, quantum in judiciis considerari possunt, aut debent: Vide sectionem secundam hujus capituli: Similiter stella fixa præter signa, habent sua quoque signa & figuras. Unde, inquit, Ptolemæus, appellationes à figuris sydetum desumptæ, scilicet quadrupedia tertritia, &c.

Dddd

Stella

Rerum earumque aelia	} Ducalia, ut } Corona Septentrionalis. } Corona Austris. } Naufragia ut Argos.	} A	} Cetus. } Delphin.
Stellæ fixæ habent figuræ seu signa	} Terrestria	} Hominum nominibus vocata, ut	} Orpheus. } Oryon. } Virgo.
} Volatilia, ut	} Gallina. } Aquila. } Cygnus. } Corvus.		

Regula II.

Notandum est, quod cum stellæ fixæ natura cum gradu in cuspide invento est cognita, scilicet eam esse vel simplicis, vel duplicis, vel triplicis Planetæ, necesse sit mixtiones naturales facere secundum diversitatē naturarum, ut invenimus, quod cornu V. præcedentis de naturâ participet ☉. & ♄. Ergo miscemus Martis complexionem cum complexione Saturni, & taliter in rem propositam facimus descriptionem, secundum majorem testimoniorum numerum: Si ejus natura sit simplicis Planetæ, tunc Planetæ naturâ ipsi accommodatur, ut propria.

Regula III.

Si quis melius & exactius scire voluerit naturas ac proprietates harum imaginum celestium, legat fabulosas ipsarum historias.

Regula

Regula. IV.

Semper in corporis & anima judicio concurrunt principales stelle imaginis celestis, similiter que dispositio tum corporis, tum anime ejusdem imaginis.

CAP. III.

De Tauro.

SECTIO I.

De integra Tauri natura.

Secundum zodiaci signum est TAURUS, cujus character est hujusmodi ☉. Ad exortum signorum dimidia sui parte collocatur, caput habens ad terram attentum.

Dddd

Signum

Septentrionalis, Obliqua, Meridiana, suam in calopositionem, sua dispositio- nem elementare, Terrivra, Melancholica, Frigida & sicca, Acida, Feminina, Nocturna, Fixa, Quadruplex, Fera manufacta, Nec muta, nec vocalis, sed media natura, Calamitatem, quam corpori humano affert, Tortuosa, Demum, Veneris nocturna, Gaudium Veneris.

Est sibi propria, per quam dicitur propter

Natura, quae consideratur vel quantum

In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus
 Planetis quibusdam dignitates attribuit, & sic est
 Triplex as terrea, quae regitur tempore

Locus, ejus sit
 Caelo, est enim proximus Arctici anteriori. Homine, ubi collum & guttur possidet. Anno, in quo Mensis Aprilis gubernat.
 Secundum
 Graduum suorum dispositionem, de qua sectio hujus secunda.
 Stellarum in eo fixarum numerum, & situm, de quibus sectio hujus tertia.

Septentrionalis, Obliqua, Meridiana, suam in calopositionem, sua dispositio- nem elementare, Terrivra, Melancholica, Frigida & sicca, Acida, Feminina, Nocturna, Fixa, Quadruplex, Fera manufacta, Nec muta, nec vocalis, sed media natura, Calamitatem, quam corpori humano affert, Tortuosa, Demum, Veneris nocturna, Gaudium Veneris.

Est sibi propria, per quam dicitur propter

Natura, quae consideratur vel quantum

In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus
 Planetis quibusdam dignitates attribuit, & sic est
 Triplex as terrea, quae regitur tempore

Locus, ejus sit
 Caelo, est enim proximus Arctici anteriori. Homine, ubi collum & guttur possidet. Anno, in quo Mensis Aprilis gubernat.
 Secundum
 Graduum suorum dispositionem, de qua sectio hujus secunda.
 Stellarum in eo fixarum numerum, & situm, de quibus sectio hujus tertia.

Hinc

Hincigitur Septentrionalis dicitur hoc signum, ut in capitis secundae sectione prima dicitur est, in qua eadem sectione etiam rationes sunt allegatae, cur dicitur obliqua ascendens, cur vernale, ac similiter quoque de bestiali ejus figura verba sunt facta.

Femininum appellatur, quia virum effeminat debilioremque reddit. Nocturnum etiam dicitur, quia magis deformem, nigriorem & obcuriorrem faciem confert.

Cur vocetur Tortuosum in cap. precedentis sectione 1. & tabula proxime precedenti diximus. Quid autem sit dignitas in sectione secunda capitis precedentis declaratum est, ubi similiter de domus & Triplicitatis usu ac potestate egimus.

Quod vero ad gaudium Planetae attinet, intelligendum est, Planetam duas domus possidentem habere unam magis familiarem quam alteram, atque hanc Gaudium vocant Astrologi, quoniam in ea sibi Planeta congratulatur.

Dddd 3 S E.

Diurno, Veneris, Nocturno, Lunae, Utroque Martis.

Septentrionalis... Oblique ascendens... Meridionalis... sua in celo positionem... sua dispositio-nem elementare

Septentrionalis... Oblique ascendens... Meridionalis... sua in celo positionem... sua dispositio-nem elementare... Terrestris... Melancholica... Frigida & sicca... Acida... Fœminina... Nocturna... Fixa.

Est sibi propria, per quam dicitur prosper

Bestialem suam naturam... Quadrupes... Fera mansueti... Nec muta, nec vocalis, sed media natura.

Calamitatem, quam corpori humano affert, Tortuosa.

Domus, Veneris nocturna, Gaudium Ventræ.

Diurno, Veneri, Nocturno, Luna, Utroque Marti.

Planetis quibusdam dignitates attribuit, & sic est

Locus, ejus in celo, est enim proximus Arieti anteriori. Homine, ubi collum & guttur possidet. Anno, in quo Mensem Aprilis gubernat. Graduum suorum dispositionem, de qua sectio hujus secunda. Stellarum in eo fixarum numerum, & situm, de quibus sectio hujus tertia.

In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus Signum Tauri consideratur, aut

Secundum distinetur

Hinc

Hincigitur Septentrionalis dicitur hoc signum, ut in capitis secundi sectione prima dictum est, in qua eadem sectione etiam rationes sunt allegatae, cur dicatur oblique ascendens, cur vernale, ac similiter quoque de bestiali ejus figura verba sunt facta.

Fœmininum appellatur, quia virum effœminat debilioremque reddit. Taurinum etiam dicitur, quia magis deformem, nigriorem & obfcuriorem faciem confert.

Cur vocetur Taurinum in cap. precedentis sectione 1. & tabula proxime precedenti diximus. Quid autem sit dignitas in sectione secunda capitis precedentis declaratum est, ubi similiter de domus & Triplicitatis usu ac potestate egimus.

Quod verò ad gaudium Planete attinet, intelligendum est, Planetam duas domus possidentem habere unam magis familiarem quam alteram, atque hanc Gaudium vocant Astrologi, quoniam in ea sibi Planeta congratulatur.

Table with columns of text and numbers, possibly representing astrological data or a calendar. Includes the word 'Dddd ; S E-' on the right side.

Dddd ; S E-

TRACT. II. PART. X. LIB. II.
SECTIONO II.
De variis gradibus Tauri dispositione.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Quo ad se, Nam Tauri gradus naturas varias & differentes habent, Unde alii sunt Gradus signi Tauri considerantur

Respectu aliorum Nam Planetis in Tauri gradibus sunt

Quoniam de hisce omnibus in sect. 2. cap. 2. satis locuti sumus, amplio rem hoc loco mentionem illorum non faciemus.

De stellis fixis tam in corpore Tauri inuentis, quam comprehensis in longitudine 30. graduum eiusdem.

Tauri corpus de duobus locis participat; Nam

- In domo ejus propria inuenitur illius
- in domum Geminorum se extendunt illius

Collum ferè integrum. Pecus. Pes dexter. Nares dextrae. Caput. Ambo cornua. Facies cum oculis. Pes sinister.

Stella fixe aegentes in hac inferiora cum signo sunt	Long.	Latit.	Magn.	Natur.				
					G.	M.	G.	M.
Septentrionales	Pectus Cassiopee	2	15	48	45	3	h	♀
	Caput Medula	21	5	23	0	2	h	♂
	Dextrum latus Persei	26	15	30	0	2	h	♂
Merid.	Nares Ceti	9	5	12	20	3	h	
		in ♃						
In partibus ejus suam domum possid. inuentae sunt	Boreal.	Austrator Pleiadum	25	5	5	20	5	♂
	Boreal.	Borearum diela	23	35	4	40	5	♂
In ejus corporis compositione principales	Austr.	In naribus dext. seu prim. Hyad.	30	10	6	7	2	♂
		Genu dextrum	In ♃					
In ejus membris II intervallu ingrediuntur	Boreal.	Cornu dextrum	5	47	4	10	3	h p. ♀
		Auris dextra	7	49	6	35	5	h p. ♀
In ejus membris III intervallu ingrediuntur	Austr.	Fronte in tracculum sinistr.	4	12	5	40	1	♂ p. ♀
		Oculo dextro	3	0	3	30	3	♂
		Cornu sinistro	11	3	4	40	4	h p. ♀

Regula

Regula I.

Obserua diligenter naturam partium Arietis in hoc signo contentarum cum stellis eorum.

Taurus sua facie Geminos aspicit, atque in eius compositione Tauri cervicis cum pedibus anterioribus & capitis effigies observatur. Unde Astronomi reliqua corporis eius membra, posteriora nempe, veluti in nube absconderunt.

SECTIO I.

De natura quam Taurus dat cum suis stellis.

Secundum se totum reddit hominem

- Mentis tacita participem.
- Parvi ingenii.
- Semel agitatum & excitatum magna ac mirabilia praestantem.
- Avidum.
- Res antiquas renovare promptum.
- Puellarum & juvenutatis amatorem.
- Libidinosum, & libenter amores suos occultantem.

Lasivum. Semper occupatum in jocis & delitiis. Invidum. Ebrivum. Gulosum.

Ubi Pleiades sunt facit natum.

Curiosum in exornatione corporis sui & capillorum intricuram. Ambitiosum. Audacem. Amatorem ditionum & fortium honorum. Inquietum. Pacis perturbatorem & Oblectantem sese discordiis, & Fidem tamen observantem. Bellam amantem pacem.

Corpora

Anima, Nam Taurus

Secundum partes suas.

Denotat & dispositio nem.

+

Corporis; Na

Secundum se totum confert homini

Secundum partes suas facit hominem

Amplum & longum collum. Frontem more Tauri elevatam. Ampli narium orificia. Oculos magnos & grossos. Cutem hirsutam. Supercilia magna. Vocem aliquantulum raucam. Principium ejus ad pinguedinem inclinans, sine proportione in membris. Finis ejus, ad macilentiam inclinans.

De Castoreia natura, sect. 4. capit. praeced. dictum est.

Borealis

Perseus reddit hominem cupidum

Honoris. Victoriae.

Constellatio extra Taurum in eadem longitudo dinc

Stella in capite Gorgonis reddit hominem periclitantem de capite pro re aliqua criminali, aut in bello.

Australis. Ceti naturam, sect. 4. cap. praecedent. descripsimus.

C A P. IV.

De Geminis.

S E C T I O I.

De integra Geminorum natura.

Tertium Zodiaci signum est GEMINORUM, cujus character est hujusmodi II. Hi Geminii complexi inter se corpora sua occidunt erecti a pedibus, oriuntur autem inclinantes, ut jacentes.

Eccc Signum

De Particularium Geminorum graduum natura.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Signum Geminorum colidetur, aut

In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, nempe ejus

Planetas quibusdam dignitates attribuit, & sic dicitur

Domus & diurna.

(Diei, 5. Noctis, 7. Diei & noctis 7.)

Secundum distinctiam

Gradium suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda. Stellarum in eorum fixarum positionem, de qua sectione tertia.

S.E.

De Particularium Geminorum graduum natura.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Num. grad. Transpos. Lunaris. Facis. Masculin. Gemmin. Purales. Acemera. Augment fort. Exaltatio. Terminus. Facis. Detriment. Capis.

De graduum differentis, exaltatione, termino & facie supra in capite secundo diximus. Eccc 2 S.E.

SVEOTIO III

De stellis fixis tam in domo corporis Gemmorum quam extra illam

in eadem longitudine inveniuntur

Stellæ fixæ corpus Gemmorum continentur secundum maiorem partem in domo Canceri reperiuntur, & pars tantum illarum perquam exigua, nempe pes sinister Castoris seu præcedentis in propria sua domo seu intervallo inveniuntur.

	Long.	Latit.	Mag.	Natur.
	G. M.	G. M.	G. M.	
Intra Zodiaci latitudinem, nempe in Tauri parte inveniuntur sunt				
Prima Hyadum	0 25 5	4 3	0	
Secunda Hyadum	1 45 4	15 3	0	
Tertia Hyadum	2 15 5	50 3	0	
Quarta Hyadum	3 15 3	8 14 0		
Oculus boreus	4 5 3	8 3	0	
Oculus & lucidus	4 5 5	10 1	0	
Australis				
Oryonis humerum dexter	23 25 17	0 1	0	♀
Oryonis humerum sinister	15 25 17	30 2	0	♀
Pes sinister Oryonis	10 35 31	30 1	7	♂
Prima cinguli Oryonis	16 45 24	10 2	7	♂
Media cinguli Oryonis	18 45 24	50 2	7	♂
Tertia cinguli Oryonis	20 45 25	20 2	7	♂
Venter leporis	16 15 44	20 3	5	♀

Extra Zodiaci latitudinem, nempe in domo, cuius principales res

Extra Zodiaci latitudinem, nempe in domo, cuius principales res

Extra Zodiaci latitudinem, nempe in domo, cuius principales res

Stellæ fixæ agentes in hæc inferiora cum signo II inveniuntur

Boreales sunt

In parte eius versus boream est

In eius corpore positio, cuius principales res

Boreales

In eius intervallo ingredientibus positæ sunt

Hædorum prior	13 35 10	0 4	0	♀
Hædorum posterior	14 5 18	0 4	0	♀
Capra seu hircus Alhajot.	16 25 22	30 1	0	♀
Stella polaris Alrukab	21 35 60	0 3	5	♀
Humerus dexter Aurigæ	24 15 20	0 2	0	♀
Caudaursa minoris	21 35 66	0 3	5	♀
Australis				
Pes sinister Castoris	27 45 2	30 4	4	♂ ♀
Caput præced. seu Castoris	14 45 9	30 2	2	♀
Caput sequens seu Pollucis	17 55 6	15 2	0	
Crus Castoris sinistrum	4 55 2	49 3	0	
Crus Pollucis	9 30 3	0 3	5	♂
Pes sinister Pollucis	2 05 0	3 0	3	♂ ♀

SVEOTIO IV

De stellarum fixarum tam in Gemmorum officio quam in domo ipsorum

inveniuntur dispositione in hominis generatione.

	Long.	Latit.	Mag.	Natur.	Significatio
	G. M.	G. M.	G. M.		
Intra Zodiaci latitudinem, nempe in Tauri parte inveniuntur sunt					
Prima Hyadum	0 25 5	4 3	0		Ingenit subitiliter Inclinantem ad bonas artes, Studium in Musica. Atutabile.
Secunda Hyadum	1 45 4	15 3	0		Bene rationalem. Honestam.
Tertia Hyadum	2 15 5	50 3	0		Bene proportionatum in membris & fluxu & medicis. Faciem temperatam. Largum pectus. Bonam brachiorum constitutionem. Debile corpus.
Quarta Hyadum	3 15 3	8 14 0			Secundum totam suam dispositionem, nam faciunt
Oculus boreus	4 5 3	8 3	0		Corporis
Oculus & lucidus	4 5 5	10 1	0		Secundum partes suas, Nam
Australis					
Oryonis humerum dexter	23 25 17	0 1	0	♀	
Oryonis humerum sinister	15 25 17	30 2	0	♀	
Pes sinister Oryonis	10 35 31	30 1	7	♂	
Prima cinguli Oryonis	16 45 24	10 2	7	♂	
Media cinguli Oryonis	18 45 24	50 2	7	♂	
Tertia cinguli Oryonis	20 45 25	20 2	7	♂	
Venter leporis	16 15 44	20 3	5	♀	
Australis					
Hædorum prior	13 35 10	0 4	0	♀	
Hædorum posterior	14 5 18	0 4	0	♀	
Capra seu hircus Alhajot.	16 25 22	30 1	0	♀	
Stella polaris Alrukab	21 35 60	0 3	5	♀	
Humerus dexter Aurigæ	24 15 20	0 2	0	♀	
Caudaursa minoris	21 35 66	0 3	5	♀	
Australis					
Pes sinister Castoris	27 45 2	30 4	4	♂ ♀	
Caput præced. seu Castoris	14 45 9	30 2	2	♀	
Caput sequens seu Pollucis	17 55 6	15 2	0	♂	
Crus Castoris sinistrum	4 55 2	49 3	0	♂	
Crus Pollucis	9 30 3	0 3	5	♂	
Pes sinister Pollucis	2 05 0	3 0	3	♂ ♀	

Eec 3 Constellatio

	Pro Pleiadibus vide signum ☿.	
Septentrio- nal.	Haedi reddunt hominem.	<i>Lacrimum.</i> <i>Deditum vino & gula.</i> <i>Artum ad omnem locum.</i> <i>Diligentem tamen.</i> <i>Varium & antequam quiescit timidum de salute sua.</i>
		<i>Capra hominem facit</i> <i>Curiosum pratimore.</i> <i>Omnia patienti desiderio expectantem.</i>
		<i>Auriga facit hominem.</i> <i>Superbum.</i> <i>Molentem impossibilia.</i>
Constella- tio extra Geminos	Pro Hyad. vide ☿.	<i>Implicatum variis sollicitudinibus ita ut semper sit occupatus.</i> <i>Domus & mansiones suas saepe mutantem.</i> <i>Afflicti um miseriam.</i> <i>Irreligiosum.</i> <i>Perfidum.</i> <i>Rapacem.</i> <i>Inclinantem ad venationem.</i>
		<i>se totum reddit hominem.</i> <i>partes suas, clara stella in eo reperta reddidit natum.</i>
		<i>Industrium.</i> <i>Vigilantem.</i> <i>Timidum.</i> <i>Vagabundum.</i> <i>Sponsa sua nihil boni facientem.</i>
Australes	Oryon secundum	
	Lapis facit	

C A P. V.

De Cancro.

S E C T I O I.

De integra Canceri natura.

Quartum zodiaci signum est CANCER, Tropico mundi ejusdem nominis contiguus; cujus character hic est ☿.

Signum

	Pro Pleiadibus vide signum ☿.	
Septentrio- nal.	Haedi reddunt hominem.	<i>Lacrimum.</i> <i>Deditum vino & gula.</i> <i>Artum ad omnem locum.</i> <i>Diligentem tamen.</i> <i>Varium & antequam quiescit timidum de salute sua.</i>
		<i>Capra hominem facit</i> <i>Curiosum pratimore.</i> <i>Omnia patienti desiderio expectantem.</i>
		<i>Auriga facit hominem.</i> <i>Superbum.</i> <i>Molentem impossibilia.</i>
Constella- tio extra Geminos	Pro Hyad. vide ☿.	<i>Implicatum variis sollicitudinibus ita ut semper sit occupatus.</i> <i>Domus & mansiones suas saepe mutantem.</i> <i>Afflicti um miseriam.</i> <i>Irreligiosum.</i> <i>Perfidum.</i> <i>Rapacem.</i> <i>Inclinantem ad venationem.</i>
		<i>se totum reddit hominem.</i> <i>partes suas, clara stella in eo reperta reddidit natum.</i>
		<i>Industrium.</i> <i>Vigilantem.</i> <i>Timidum.</i> <i>Vagabundum.</i> <i>Sponsa sua nihil boni facientem.</i>
Australes	Oryon secundum	
	Lapis facit	

	Pro Pleiadibus vide signum ☿.	Septentrio- nale. Recte ascen- dens. Occidentale. Æstivale.
	<i>suam in calo positionem</i> <i>elementarem</i> <i>Esstibi proprias perquam dicitur praeter</i>	<i>Aqucum.</i> <i>Phlegmaticum.</i> <i>Frigidum & humidum.</i> <i>Insipidum.</i> <i>Femininum.</i> <i>Nocturnum.</i> <i>Mobile.</i>
	<i>Natura, qua consideratur vel quatenus</i>	<i>Bestiam suam formam.</i> <i>Reptile.</i>
	<i>Effectum.</i> <i>Calamitatem, quam corpori humano affert, Tortuosum.</i>	<i>Secundum.</i> <i>Reptile.</i>
	<i>Planeta qui hujusmodi dignitates attribuit, & sic dicitur</i>	<i>Domus Cnæ.</i> <i>Dici ♀.</i> <i>Noctis ☿.</i> <i>Utriusq. ♀.</i>
Signum Canceri consideratur	<i>Locus, qui in Cancro contiguus.</i> <i>Homine, pectus occupat & pulmones.</i> <i>Anno, Mensem Junii libi vendicat.</i>	
secundum	<i>Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda.</i> <i>Stellarum in eo fixarum, situs & naturas, de quibus sectione hujus tertia.</i>	

De Cancro.

S E C T I O I.

SE.

Signum

De particularium Canceri graduum natura & dispositione.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Tenebrosi																													
Fumosi														19 20															
Luctidi														21 22 23 24 25 26 27 28															
Vacui														29 30															
Mafculini														1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30															
Foeminini																													
Putales																													
Aeremna																													
Angt. fpt.																													
Exaltatio																													
Terminus																													
Facies																													
Detriment.																													
Cafus																													

Quoad & sic in eo reperiuntur Gradus

Respectu Planetarum Nam in ☉ est

Gradus Canceri considerantur aut

SECTIO III.

De stellis fixis tam in uniuerso Canceri corpore, quam in imaginibus ceteris in eius domo comprehensis.

Intra Zodiaci latitudinem sunt stellae tam Boreales, quam Australes in Geminorum membris intra domum Canceri dispositis; de quibus in descriptione stellarum Geminorum mentionem fecimus.

Extrajus corpus, sed in eius domo, cujus principales

Stellae aegentes in hac inferiora cum signo Cancro sunt

In eius corporis compositione, cujus principales

In partibus in habitantibus domum Leonis

	Long.		Latit.		Mag.	Natur.	
	G.	M.	G.	M.			
Canopus in Argonaut.	8	35	39	10	1	♄ ♀	
Canis major seu Syrius Alhabor	9	5	39	10	1	♄ p. ☉	
Canis minor seu Procyon Algomysa	20	55	16	10	1	☉ ♄	
Borealiter caput Urse majoris apparet, & cauda minoris.							
In ☉							
In partibus eius suam domum possidentibus sunt duae	Borealis una in dorso	29	0	2	30	4	☉ ♄
	Australis una in pede	27	0	8	15	4	♄ ♀
In ♀							
Boreales sunt	Afinus Borealis	1	40	3	7	4	☉ ○
	Afinus Australis	2	39	3	7	4	☉ ○
In ore una		5	10	5	3	5	♄ ☉
Australis	Una in pede	7	40	5	48	4	♄ ♀

S E C T I O IV.

De dispositione stellarum fixarum tam in Cancri corpore, quam in ceteris imaginibus in eius intervallo inventarum in compositione corporis humani & anime ejusdem temperamento.

Denotat Cancer di- spofitione	Anima. Nam facit hominem.	Inconstantem. Mobilem & mutationibus gaudentem. Mercatura seu negotiationibus deditum.
Constella- tiones in Cancris domo vi- delicet	Ursa major facit ho- minem.	Animosum. Aptum domare feras crudeles. Furiosum. Facilime sese applicantem cuiuslibet malo & se- lerata impressioni.
	Canis major & maxi- me ejus stella clara, dicta Canicula, in ha- lingua istius imagi- nis facit.	Inhumatum. Violentum. Iracundum. Terribilem. Astinacem. Superbum factu & dictu. Male loquentem.
	Canis minor & maxi- me stella illa clara dicta Algomeysa fa- cit natum	Infidiarum machinatorum, qua bonum exitum non habebunt. Fidelem amico suo. Inquisitorem negotiorum alienorum.

C A P. IV.

De Leone.

S E C T I O I.

De integra signi Leonis natura.

Leo intuetur caput Cancris, estque signum quintum in zodiaco, cujus charac-
ter est talis. ☉.

Siguum

Signum Leo- nis con- fide- ra- tur aut	In integra sua dime- sione, in qua duo observan- da sunt, nempe ejus	Natura, quae considera- tur vel quatenus	Bestialem suam fi- guram	Effectum.	Septentrio- nale. Recte ascen- dens. Orientale. Aestivale.
					Ignem. Biliosum. Calidum & siccum. Amarum. Malignum. Diurnum. Fixum.
secundum distincta	Locum, qui in	Planetis quibus- dam dignitates attribuit, & sic dicitur	Domus ☉. Triplix ignea	Sterile.	Diei ☉. Noctis ♀. Utriusque ♄.
					Calo, est supra corpus Hydrae à capite, cui in- stat, usque ad mediam partem ejus proten- sum. Homine, cor gubernat & stomachum. Anne, Mensen Julii occupat.
	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione secunda. Stellarum in eo fixarum situs & naturas, de quibus sectione tert. 12.				

SECTIO IV.

De dispositione stellarum fixarum tam in Cancri corpore, quam in ceteris imaginibus in eius intervallo inventarum in compositione corporis humani & anime ejusdem temperamento.

Denotat Cancer di- spostione	Anima. Nam facit hominem.	Inconstantem.
		Mobilem & mutationibus gaudentem. Mercaturam seu negotiationibus deditum.
Corporis; facit enim.	Corporis; facit enim.	Faciem remissam.
		Humeros largos.
		Capillos diversos & crispes ad nigredinem ver- genes.
		Staturam humilem. Membra superiora inferioribus grossiora. Magnam ventrem. Dentes retortos. Oculos parvos. Magnam supercilia.
Ursa major facit ho- minem.	Ursa major facit ho- minem.	Animosum.
		Aptum domare feras crudeles.
Constella- tiones in Cancris domo vi- delicet	Constella- tiones in Cancris domo vi- delicet	Furiosum.
		Facilem sese applicantem cuiuslibet malo & sce- lerata impressioni.
		Inhumanum.
		Violentum.
		Trucidum.
		Terribilem.
		Astinacem.
		Superbum.
		Facile & dicitur.
		Male loquentem.
Canis minor & maxi- me stella illa clara dicta Algomeysi fa- cit natum	Canis minor & maxi- me stella illa clara dicta Algomeysi fa- cit natum	Insidiarum machinatorem, qua bonum exitum non habebunt.
		Fidelem amico suo. Inquisitorem negotiorum alienorum.

CAP. IV.

De Leone.

SECTIO I.

De integra signi Leonis natura.

Leo intuetur caput Cancris, estque signum quintum in zodiaco, cuius charac-
ter est talis. ♌.

Signum

Sua in celo posi- tionem	Sua in celo posi- tionem	Septentrio- nale.
		Recte ascen- dens.
Sua dispositio- ne elementarem	Sua dispositio- ne elementarem	Oriente.
		Astrivale.
Est sibi propria, per quam di- citur propter	Est sibi propria, per quam di- citur propter	Ignem.
		Biliosum.
		Caldum & sicum.
		Amarum.
Bestiam suam fi- guram	Bestiam suam fi- guram	Masculinum.
		Diurnum.
		Fixum.
Natura, qua consideratur vel quatenus	Natura, qua consideratur vel quatenus	Quadrupes.
		Fera immā- sueta.
In integra sua dimen- sione, in qua duo observā- da sunt, nempe ejus	In integra sua dimen- sione, in qua duo observā- da sunt, nempe ejus	Nec mutum, nec vocale.
		Effectum. Sterile.
Locus, qui in secundam distinctiōem	Locus, qui in secundam distinctiōem	Domus ☉.
		Triplex ignea
Cælo, est supra corpus Hydræ à capite, cui in- stat, usque ad mediam partem ejus proten- sum.	Cælo, est supra corpus Hydræ à capite, cui in- stat, usque ad mediam partem ejus proten- sum.	Dici ☉.
		Noctis 7. Utriusq. 5.
Homine, cor gubernat & stomachum. Anno, Mensis Julii occupat.	Homine, cor gubernat & stomachum. Anno, Mensis Julii occupat.	
Graduum suorum dispositionem, de qua sectione secunda. Stellarum in eo fixarum situs & naturas, de quibus sectione tert. 12.	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione secunda. Stellarum in eo fixarum situs & naturas, de quibus sectione tert. 12.	

Ffff 2

SE-

De particularium Leonis graduum natura ac dispositione.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Num. grad. Tenebrōsi
Fempagi
Lunide
Vacu.
Masculip.
Feminip.
Pudales.
Azemena
Augeus fort.
Exaltatio
Terminus
Facies
Detrimen.
Capus

Legad. se. Ex sic reperiuntur in eo

Grades signi & confide- rantur

Respectu Plane- tarum; Namin Leone sunt

De stellis fixis tam in effigie Leonis contentis, quam extra eam in ipsius domo comprehensis.

Leonis effigiei pars media anterior cum pedibus eiusdem in suo proprio loco & interstitio reperitur, tres eiusdem portiones implens, ac Canceri faciem aspiciens: Pars autem eius posterior cum pedibus in domo Virginis collocatur, & usque ad decimum octavum gradum eiusdem sese extendit.

Intra Zodiaci latitudinem, ut stellæ Canceri partis in eius domo inventæ; de quibus ante dictum est.

Extra e- jus figu- ram, sed in eius interval- lo cōstæ. Atque hævel	Septen- triona- lem, ut	Luci- Ursa	12	5	49	0	2	♂
		Nates Ursa	26	3	46	0	2	♂
Extra Zodia- ci latitudi- nem	Austra- lem, ut	Lucida Hydra	21	25	20	50	2	♀
		Lucida Argo	10	0	55	1	2	♀
Stella si- xæ a- gentes in hæc infê- riora cū hoc signo sunt vel	In eo.	Capus ♂	15	40	9	10	3	♂ p. ♂
		Côr ♂	23	55	0	20	1	♀ ♂
		Cervix ♂	23	55	8	39	2	♀ p. ♂
In ejus mem- bris in pro- pria domo inventis sunt aut	Austra- les, ut	Pes ante- rior ♂	15	6	4	3	6	♀ ♂
		Pectus ♂	24	35	3	40	4	♂ ♀
In ejus mem- bris in do- mo reperi- sunt aut	In vi	Terquim ♂	5	35	13	40	2	♂ ♀
		Cauda ♂	15	55	11	50	1	♂ ♀ p. ♀
		Australis una im- bia posteriori	12	45	2	40	4	♂ ♀

De dispositionibus & naturis stellarum fixarum Leonis ac
intervalli ejus.

Denorat Leonis signū dispositionem	Anima, Nam & consideratur	Secundum partem suam principalem Nam stella regalis in corde & facit hominē	Crudelem.
			Tracundum.
Corporis, nam dat homini	Secundum partem suam principalem Nam stella regalis in corde & facit hominē	Secundum partem suam principalem Nam stella regalis in corde & facit hominē	Fortem.
			Minacem
			Avarum & nunquam satiatum.
			Minacem.
			Amantem rapinas & ex istiusmodi injuriis viventem.
			Gaudentem carnis viris & guli.
			Desiderio gubernandi & regnandi ardentem.
			Superbum.
			Magnanimum.
			Corpus grande.
			Largum peccus.
			Membra superiora magis larga, quam inferiora.
			Celerem & valocem motum.
			Tibias subriles.
			Acutum aspectum.
			Vocem sonoram.
			Multos capillos.
			Colorem citrinum.

Constellationes quoque in Leonis habitaculo reperta, & naturę earū sunt consideranda. Ad De Urse majoris natura capite sequenti loquemur. De Hydra natura & Argo lege illarum historias, ac observa naturam ipsarum.

C A P. VII.

De virgine.

De integra signi Virginis natura & dispositione.

Signum zodiaci sextum est VIRGO, cujus character est talis ꝛ.

Signum

In integra sua dimissione, in quibus observanda, scilicet ejus	Natura, quę consideratur atque quatenus	Planis quibusdam dignitates attribuit, & sic dicitur	Figuram suam	Effectum.	Septentrio- nale.
					Recte ascen- dens.
Signum virgini- nis confi- dera- turatur	Natura, quę consideratur atque quatenus	Planis quibusdam dignitates attribuit, & sic dicitur	Figuram suam	Effectum.	Meridionale.
					Æstivale.
Secundum distinctā	Natura, quę consideratur atque quatenus	Planis quibusdam dignitates attribuit, & sic dicitur	Figuram suam	Effectum.	Terrem.
					Melancholi- cum.
					Frigidum & siccum.
					Acidum.
					Femininū.
					Nocturnum.
					Medium inter mobilitatē & im- mobilitatē.
					Rationale.
					Vocale.
					Pennigerū.
					Sterile.
					Domus ꝛ nocturna.
					Dies ꝛ.
					Noctis ꝛ.
					Utriusq; ꝛ.
					Triplix terra
					Cælo, infra Bootis pedes collocatur, tangens capite posteriorem Leonis partem, dextra autē manu circulum æstivalem
					Homine, epar, intestina & ventrem occupat.
					Anno, Mensem Augusti regit.
					Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda.
					Stellarum in coelestium situs & naturas, de quibus sectione hujus tertia.

De virgine

SE.

De particularium Virginis graduum natura & dispositione.

Nom. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Tenebrosi																															
Funosi																															
Lucidi																															
Facit																															
Alaculini																															
Feminini																															
Putredis																															
Azomena																															
Anger. fori.																															
Exultatio																															
Terminus																															
Facit																															
Detrimen.																															
Casus																															

Quasi se & sic in
eo reperitur
gradusGradus
signi
Virginis
conside-
rantur
autRespectu Planete-
tarum; Nam in
eo sunt

S E C T I O III.

De stellis fixis tam intra effigiem Virginis contentis, quam extra eam
in ipsius domo comprehensis.Minor Virginis pars suam propriam domum possidet, nempe ejus caput, col-
lum, & superior pectoris pars cum dimidia alarum portione & manu sini-
stra; Namque caput ejus usque ad caudam & clunes Leonis sese extendit, ita ut
intervalli sui medietatem hac parte impleat.Intra Zodiaci latitudinem, nempe illa, quae reperiuntur in Leonis por-
tione in loco ipsius comprehensa; de quibus dictum est in signo 62.

Stella fixa aegē- tes in hac in- feriora cum si- gno repe- riuntur aut	Extra ejus ef- figiem, sed in ejus in- terval- lo	Extra Zo- diaci lati- tudinem, sed in domo scil. Meri- dional.	Long. Latit.		Mag.	Natur.			
			G. M.	G. M.					
In parte ejus domum suam inhabitante Bo- reales duae sunt	Septen- triona- les	Cauda Urse major 1.	3	35	53	30	2	♄	
			Cauda 2. seu Media.	0	35	55	40	2	♄
			Ultima Cauda.	21	15	54	0	2	♄
			Cincinni seu Coma Beren.	16	15	30	0	0	♄ ♀
In corpore ejus co- positione, cujus princi- palio- tes	In membris ejus intra Librae re- gnum po- litis	Meri- dional.	Ursa Crater.	17	45	23	0	4	♄ ♀
			Argivars clara stella.	18	3	66	0	2	♄ ♀
In parte ejus domum suam inhabitante Bo- reales duae sunt	Boreales sunt	Cingulum ♄	Una in capite ♄	18	20	6	30	5	♄ p. ♄
			Una in mento.	23	10	8	40	5	♄ p. ♄
In membris ejus intra Librae re- gnum po- litis	Anstra- les	Spica ♄	per tota ejus vestes & etiam stellae 4. & 5. ma- gnae de natura.						♄ p. ♄
			Duae juxta ramum spicae	18	5	2	0	1	♄ ♀
			15	45	4	0	5	♄ ♀	

Gggg

SE-

SECTIO I.

De dispositionibus & naturis stellarum fixarum tam in Virginis corpore, quam in eius intervalli imaginibus inventarum.

Denotat Virgini signum dispositionem.	Anima, Nam	secundum se totum facit hominem	Insum. Rationalem. Verendum. Res divinas amantem.
		secundum partem, stella clara in manu sinistra, spica dicta inclinans hominem ad	Agriculturam. Alimentoꝝ preparationem. Cognitionem magnarum artium. & precipue si & eam aspiciat. Aliquantulum ad longitudinem inclinans. Mediocrem inter grossitiam & macilentiam.
	Corporis, nam dat homini	Staturam.	Membra proportionata.
Constellationes huius signi sunt aut	Septentrional.	De Urse Majori dictum est supra.	
		Pro Cancino seu Coma Berences respicit historia eius.	
	Antrales: na	Crater facit	Gulosum. Gandentem potationibus, trans omnem suam voluptatem in illis ponat.
		Pro Argo lege eius historiam.	

C A P. VIII.

De Libra.

SECTIO I.

De integra signi Libræ natura.

Septimum locum in zodiaco possidet signum LIBRÆ, cuius character est huiusmodi: ♎.

Signum

Suam in celo positionem.	ER (libre) per qua dicitur propter modum mensuræ	Meridionalem. Recte & occidentalem. Occidentalem. Autumnalem.
Suam dispositionem elementarem.	Natura, qua consideratur vel quatenus	Domus ♀ ris. Tripliciter aerea cuius Dominus est tempore
In integra sua dimensione, in qua nota sunt scilicet eius	Cælo nam contiguum est Scorpionis ungibus anterioribus. Hæmine, tenes ancham, Vesicam regit. Anno, Manlem septembris gubernat.	Utriusq; ♀.
secundum distinctionem.	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione huius secundam Stellarum in eorum situ, de quibus sectione huius tertia.	

C A P. VIII.

Gggg S E

De Libra.

SECTIO I.

De integra signi Libræ natura.

Septimum locum in zodiaco possidet signum LIBRÆ, cuius character est huiusmodi: ♎.

Signum

De particularium Libræ graduum natura ac dispositione.

Num. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
<i>Tenerosi</i>																														
<i>Lucidi</i>																														
<i>Vacu</i>																														
<i>Masculin.</i>																														
<i>Feminin.</i>																														
<i>Puteles</i>																														
<i>Acemena</i>																														
<i>Augment. forti.</i>																														
<i>Exaltatio</i>																														
<i>Terminus</i>																														
<i>Facies</i>																														
<i>Respectu plane- tarum</i>																														
<i>Namin domo 22 sunt</i>																														
<i>Detrimen.</i>																														
<i>Cassus</i>																														

Quoad f. Et sic
reperiuntur
in eoGradus signi
conside-
ranturRespectu plane-
tarum Namin
domo 22 sunt

S E C T I O III.

De stellis fixis tam intra effigiem Libræ, quàm in imaginibus cæteris
in domo ejus reperis.Nulla Libræ pars in proprio suo intervallo seu domo invenitur; sed integra
ejus effigies in domo *Scorpionis* posita est; ipsumque spatium *Libræ* approp-
riatum repletur corpore *Virginis*; cujus pedes etiam adhuc ultra *Libræ* domi-
nium sese extendunt, usque ad tertium fere gradum *Scorpionis*.Intra Zodiaci latitudinem & in proprio *Libræ* intervallo sunt
stellæ fixæ illam *Virginis* partem constituentes, quæ pro-
priam *Libræ* domum possidet; de quibus in capite præce-
denti s. c. tione tertia.Extra e-
jus figu-
ram, sed
in ejus
interval-
lo, ubiStellæ fi-
xæ ag-
tes in
hæc in-
feriora
cū hoc
signo
sunt,
velIn compositione corporis
ejus, positi in dominio
Scorpionis, quarum
principales

	Long.	Latit.		Mag.	Nat.		
		G.	M.				
<i>Sinister hume- rus Bootis</i>	11	5	49	0	3	♄	
<i>Hæsta Boo- tis</i>	27	5	53	50	3	♄ ♃	
<i>Arcturus seu Bootes</i>	18	25	31	30	1	♄ ♃	
<i>Rosstrum cor- vi</i>	6	45	21	40	3	♄	
<i>Ala cor- vi</i>	8	55	14	50	3	♄ ♃	
<i>Centauri pars quinta</i>	27	8	36	4	3	♄ ♃	
<i>Septē- triona- les sunt</i>	<i>Australior lancis una</i>	9	0	1	9	3	♄ ♃
	<i>Australior lancis alia</i>	13	35	8	30	2	♄ ♃
<i>Australes nullæ inveniuntur</i>							

S E C T I O I V.

De naturis & dispositionibus, quas implunt hujus signi & intervallaejus stelle fixae in haec inferiora ad hominis constitutionem.

Signum Librae denotat dispositionem	Animas, Nam facit hominem	<p>Justum. Considerantem omnes rescum aequitate. Causam mortis sua propria. In sua propria imaginatione confidentem. Studiosum ad invenientias bonas artes. Bonum & rationale.</p>
	Corporis, facientem	<p>Pulchram formam. Temperatam membrorum proportionem. Mediocrem staturam & carnem. Faciem albam. Ceteras corporis partes ad nigredinem vergentem.</p>
Constellationes praecipue in Libra inventae, nempe	Chama stella in Arote, dicta Arithyphylax facit hominem	<p>Fideliem servum Secreti servantem in pectore suo arcana amicis. Per fidelitatem suam divitias comparantem.</p>
	Centaurus facit hominem	<p>Amare equos. Domare equos. Bellum & arma frequentare.</p>

C A P. IX.

De Scorpione.

S E C T I O I.

De integra signi Scorpionis natura.

Octavum Zodiaci signum est SCORPIO, cujus character est talis

S E.

suam in caelo positionem	Meridionale. Recte ascendens. Septentrionale. Autumnale.
	Aqueum. Phlegmaticum. Frigidum & humidum. Inspidum. Femininum. Nocturnum. Fixum.
Est sibi propria, per quam dicitur hoc signum propter	<p>Mutum. Animalem suam figuram Reptile. Calamitas, quam corpori humano affert, Tortuosum & calamitosum. Effectum. Fecundum.</p>
Natura, quae consideratur vel quatenus	<p>Domus 2. diurna.</p> <p>Planetis quibusdam dignitates attribuit, & sic est</p> <p>Diurno 2. Nocturno 8. Urog. 6.</p> <p>Triplicitas aërea</p> <p>Caelo, dividit se in duo signa, & pars anterior se cum chele Librae jungit. Homine, membra virilia & testiculos, vulvâque possidet. Anno, vindicat sibi Mensen Octobris.</p>
In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus	<p>Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda. Stellarum in eo fixarum suam, ac dispositionem, de qua sectione hujus tertia.</p>
Signum Scorpionis consideratur, aut	<p>Locus, qui in</p>
Secundum distinctionem	<p>Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda. Stellarum in eo fixarum suam, ac dispositionem, de qua sectione hujus tertia.</p>

S E.

De particularium Scorpionis graduum natura & dispositione.

Num. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Tenebrasi																															
Finnosi																															
Lucidi																															
Facti																															
Maſculini																															
Feminini																															
Putredes																															
Atremena																															
Angl. ſort.																															
Exaltatio																															
Terminus																															
Factis																															
Detriment.																															
Cafus																															

Quos ad ſe & ſic in eo reperuntur gradus

Reſpectu planetarum Nam in m ſunt

Gradus ſigni Scorpionis conſiderantur aut

De ſtellis fixis tam in Scorpionis effigie repertis, quam in ejus manſione & domo exiſtentibus.

Minor pars corporis Scorpionis nempe ejus pars poſterior in Sagittarii domo ſeu intervallo reperitur; imò ſe extendit uſque ad vigefimumquintum illius gradum. Pars autem ejus anterior in proſthio ſuo loco & intervallo invenitur, cum pedibus ejus anterioribus ad utramque Libræ chelen ſe ſe extendentibus; ita ut pars anterior Scorpionis poſſideat 23 gradus proprii ſui loci, & ejus pars poſterior 25. Totum autem ejus corpus ferè in Auſtrum vergit præter pedes iplius anteriores, qui verſus Septentrionem tendunt.

Intra Zodiaci latitudinem, videlicet omnes ſtellæ in Libræ effigie repertæ; de quibus cap. præcedente ſect. 3. egimus.

	Long.		Latit.		Mag.	Natur.
	G.	M.	G.	M.		
Lucida Corona	6	5	44	30	2	♀ ☿
Caput Serpentis	10	15	58	0	4	♂ ☿
Palma Serpentarii	27	25	17	30	3	♂ ♀
Fera lupus	27	30	30	5	4	♂ ♀ ☿
Centauro parti quinta in pede poſteriori	1	20	61	4	2	♂ ♀
Centauro humerus poſterior	8	0	36	4	2	♀ ☿
Centauro iſta	15	0	20	44	4	♀ ☿
Borealis frons m	27	45	1	20	1	♂ ♀
Pes Borealis m	17	40	2	30	4	♂ ♀ ☿
Auſtralis frons m	27	5	5	0	3	♂ ♀ ☿
Auſtralis pes m	12	14	2	3	4	♂ ♀ ☿
Extremitas pedis ejuſd.	9	0	1	0	4	♂ ♀
Auſtralis una	25	40	3	6	3	♂ ♀
Borealis ſunt nullæ						
Cor m	4	5	4	0	2	♂ ☿
Cauda m	18	55	13	20	3	♂ ♀
m Caudæ aculeus	18	55	14	3	3	♂ ♀ ☿

Extra ejus corpus compoſitione ſed in ejus domo

Extra Zodiaci latitudinem, ſed in domo m

In membris ejus in propriâ domo repertis

In membris ejus extra ſuam domum in x intervallo repertis

Stella fixæ ægætes in hæc inferiora cum ſignum reperitur aut

In corporis ejus compoſitione, cuius principaliores

Regula I.

Pars centauri humana & omnes stelle ejusdem habent naturam ♀. & ♀ sed omnes stelle partis ejus equinae sunt de natura ♂. & ♂.

S E C T I O III.

De naturis & dispositionibus, quas stelle fixae hujus domus insunt in hac inferiori in hominis compositione.

Signum Scorpius denotat dispositionem.	Anima, nam	Secundum fetotum facit.	Ingenium flagrantissimum. Contentiosum. Derisorem. Sub specie amicitiae proditorem. Desiderantem edificare castella, scopulos & locos Martiales acerrare loca diruta. Cupientem exornare urbem adificiis magnificis & pulchris.
		Secundum partem stella clara in corde m. facit hominem.	Rapacem. Violentum. Affectantem imperia.
Corporis, nam	Corporis, nam	Pavulos oculos.	Pavulam faciem.
		Magnos capillos.	Magnas tibias.
Confellationes in Scorpione.	Septentrionalis, nempe	Magnos pedes.	Magnos pedes.
		Agilem motum.	Membra proportionata.
Australis. De Centauro antea locutus sumus.	Australis.	Corona facit hominem.	Delicatum & mundum. Amantem adulteria. Gaudentem unguentis odoriferis. Obletantes se arte viribus voluptuosis.
		Serpentarius facit natum.	Industrium. Quarentem victum suum magna industria.

C A P. X.

De Sagittario.

S E C T I O I.

De integra Sagittarii natura.

Post Scorpionem sequitur SAGITTARIUS, qui est octavum signum in zodiaco, notatus istiusmodi caractere. ♐.

Signum

Signum Sagittarii confideratur vel quatenus	Naturae, quae confideratur vel quatenus	Est sibi propria, per quam dicitur propter	Meridionalis. Recte ascendens. Orientale. Autumnale.
			Figuram animalis
Signum Sagittarii confideratur vel quatenus	Naturae, quae confideratur vel quatenus	Est sibi propria, per quam dicitur propter	Planetis quibus? Domus & nocturna. Triplix as ignea, Diurna ☉. cujus Dominus Nocturnus ♄. est tempore. Utroque ☿.
			Locus, quoniam
Secundum distinctionem	Secundum distinctionem	Secundum distinctionem	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda. Stellarum in eo fixarum positionem & naturas, de quibus sectione hujus tertia.

Hhhh 2

SE

De particularium Sagittarii graduum natura ac dispositione.

Nom. Grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Fumus																						20	21	22	23						
Tenebrosi																															
Lucidi																															
Sexu																															
Ma culin.																															
Femina.																															
Puritates																															
Azomena																															
Augent. fort.																															
Exaltatio																															
Terminus																															
Pactio																															
Detriment.																															
Cafus																															

Gradus signi
 → considerantur

Respectu Planetarum Nomin eo sunt

Gradus ad c. Et sic
 reperitur in eo

De stellis fixis, tam corpore Sagittarii, quam in imaginibus loci ejus contentis.

Minima Sagittarii pars in domo sua reperitur, videlicet ejus arcus cum dimidia sagittæ suæ parte & manu sinistra arcum fulmine: Omnis verò ejus effigies reliqua, præter manum sinistram, integra in Capricorni regione invenitur; ac vergit totum ejus corpus præter solum ipsius Caprad Austrum.

Intra Latitudinem Zodiaci, ut stellæ fixæ in majori Scorpiõnis parte in Sagittarii domo repertæ.

Extra corporis ejus compositionem, sed in ejus domo

Stellæ fixæ ægætes in hæ inferiora cum → reperitur

In corporis ejus compositione, cujus principales

	Long.	Latit.		Mag.	Natur.	
		G.	M.			G.
Extra Latitudinem Zodiaci						
Boreales						
Caput Herculis	8	45	37	30	3	♄
Caput Serpentarii	16	15	36	0	3	♄ ♀
Caput Draconis	21	57	30	3	♄ ♀	
Australis Ara.						
In →						
Australis						
Cuspis Sagittæ →	25	25	6	7	3	♄ ♀
Manus Centauri	29	10	6	30	3	♄ ♀
Septentr. una, nêpe in arcu 8	10	3	0	4		
In ♄						
Boreales						
Oculus →	6	35	0	45	0	♄
Caput →	6	30	2	30	4	♄
Manica →	13	40	8	3	4	♄ p. ♀
In membris ejus extra suam domum in loco ♄.						
Australiae						
Tergum Sagittarii	8	40	4	20	4	♄ p. ♀
Pes sinister →	9	42	30	2	♄ ♄	
Lumbi →	18	0	5	10	0	♄ p. ♄

S E C T I O I V.

De naturis & dispositionibus, quas stelle fixæ, tum in effigie Sagittarii, tum etiam in illius domo existentes implunt in naturam humanam.

Signum Sagittarii denotat dispositionem.	Anima, nã	Pars ejus prima seu humana facit.	Pacificum.
			Rationalem.
		Pars ejus secunda formam & quinam habet facit:	Astum & prudentem.
			Cupidam gloria.
		secundum scitotum facit.	Restauratorem civitatum dirutarum, eisque honestis dominis implentem.
			Irrationabilem.
	Corporis, nã	secundum partem primam ejus medietas dat.	Parvi in genii.
			Civitatum destructorem.
Ex Constellationibus in Sagittarii domo repertis	Hercules facit	Fallacem, callidum & instructum multis deceptionibus.	Debile corpus.
			Male facientem cum animositate & sine freno.
	Draco facit	Audacem fortem & persecutorem.	Faciem pallidam.
			Præsum.
		De Serpentario diximus cap. precedenti.	Barbam longam.
			Invidum.
			Capillos subtilis.
			Pulchriorem ex anteriore quam posteriore parte.
			Magnum ventrem.
			Corpus bene proportionatum.
			Vocem bonam & claram.

C A P. IX.

De Capricorno.

S E C T I O I.

De integro Capricorni naturã.

Undecimum zodiaci signum est CAPRICORNUS cujus character est talis ꝑ.

Signum

Signum Capricorni consideratur aut	In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus	Natura, quæ consideratur aut quatenus	Est sibi propria, per quam dicitur propria	suam in celo positionem	Meridionale respectu Aquat. Obliquè ascendens. Meridionale in natura sua. Hyemale.
secundum distinctionem	Locus, quoniam	Planctis quibusdam dignitates tribuit, & sic dicitur	Domus h nocturna.	Triplix terra, cuius Dominus, Noctis C. est tempore.	Melancholicam.
		Homine, genua & nervos gubernat.	Anno, Mensem Decemb. regit.	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda.	Acidum.
					Fæmininũ.
					Irrationale.

SE.

De particularium Capricorni graduum natura & dispositione.

Nam. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Tenebræ																														
Fumig.																														
Lucidæ																														
Vacuæ																														
Masculini																														
Femini																														
Puteæ																														
Alzemenæ																														
Augt. fort.																														
Exaltatio																														
Terminus																														
Facti.																														
Detrimt.																														
Cassus																														

Quo ad fixas & sic in
eoreperuntur
gradusGradus
signi Ca-
pricorni
conside-
rantur
autRespectu Planeta-
rum; Nam in
sunt

SECTIO III.

De stellis fixis tam in corpore Capricorni, quam in
doma eius contentis.Major effigiei Capricorni pars in domo Aquarii reperitur; Namque ejus caput
& cornua solum habent possessionem in sua propria domo, quæ extendunt
se in ea per tres solos gradus; Altera verò ejus pars usq; ad 20. Aquarii gradum
se dilatat.In Zodiaci latitudine, videlicet omnes stellæ in Sagittarii membris re-
peritur; quæ in Capricorni intervallo continentur; de quibus cap. præce-
dente sect. 3. egimus.

Stelle fixe agētes in hæc inferiora cum ♄ sunt vel	Extra Zodiaci latitudinem	Extra ejus effigiem, sed in ejus domo	Long.		Latit.		Mag.	Natur.	
			G.	M.	G.	M.			
In parte sua domus possident	Septentrionales	Lyra	8	45	62	0	1	♀ ♄	
			Caput Antioxi	25	15	21	40	3	♄ ♂
			Aquila vultur volans	25	15	29	10	2	♄ ♂
			Rostrum gallina	25	55	49	20	3	♄ ♀
In corpore ejus constituit	In membris Aquarii domus possidentib.	Australes nulla.							
			Septentrionales	27	0	10	0	5	♀ ♄
			Tres in latere vultus	29	49	1	20	0	♄ ♀
In membris Aquarii domus possidentib.	Australes	Australes nulla.							
			Boreales nulla: magni momenti.						
In membris Aquarii domus possidentib.	Australes	Dorsum ♄	8	0	3	4	5	♄ ♄	
			Pectus ♄	8	0	7	3	4	♄ ♄
			Crus sinistrum	1	53	7	45	4	♄ ♄
			16	45	2	10	3	♄ ♄	

S E C T I O I V.

De naturis & dispositionibus quas stelle fixae huius loci impliunt
in compositionem humanam.

Signum Capricorni denotat dispositionem.	Anima, nam	secundum se totum	Bellum movere gestientem. Res quasque destructas & desolatas restituere cupientem.
		secundum partes facit ius pars	Anterior amatorem bellorum terrestrium. Posterior amatorem prelii navalis.
Corporis, nam dat homini	Parvulum corporis. Tibias subiles. Corpus debile & siccum. Faciem iustar caprinae longam Vultum subtilen & valde acutum. Multos capillos. Vocem median seu mediocrem.	secundum se totam facit.	Peregrinatorem.
		secundum partem clara stella, dicta, Aquila volans, facit	Injustum. Rapacem. Militem. Animosum. Fortem. Gaudentem spoliis inimicorum & hostium.

C A P. XII.

De Aquario.

S E C T I O I.

De integra Aquarii natura.

Undecimum zodiaci locum tenet AQUARIUS cujus character est hic :

Signum

Signum Aquarii consideratur aut	In integra sua divisione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus	Planis quibusdam dignitates tribuit, & sic est	Caelo, ubi manus ejus sinistra usque ad capricorni tergum porrigitur; Dextra vero iugum Pegasi prope contingit: Aquae ejus effusio pervenit ad eum piscem, qui solitarius notatur. Homine, tibias & crura regit. Anno, Mensem Januarii habet.	Locus, qui in	Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secunda. Stellarum in eo fixarum positionem, de qua sectione hujus tertia.	suam in caelo positionem	Meridionale. Oblique ascendens. Occidentale. Hyemale.
							Est sibi propria, per quam dicitur propter
Naturae, quae consideratur aut quatenus	Figuram suam humanam	Domus h diurna.	Triplix aërea,	Diei h. Noctis h. Utroque h.	Rationale. Vocale.	Naturae, quae consideratur aut quatenus	Figuram suam humanam

iiii 2

S E.

De particularium Aquarii graduum natura & dispositione.

Nome Grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Tempesti																															
Funofi																															
Lucidi																															
Tactu																															
Mafculini																															
Femmini																															
Puteolos																															
Aserena																															
Augr. forti.																															
Exaltatio																															
Terminus																															
Facies																															
Detritum.																															
Cafus																															

Quo ad f. & f. in eo reperuntur gradus

Respectu Planetarum Nam in sunt

Grades signi Aquarii confidenter aut

De stellis fixis, tam in Aquarii imagine, quam in ejus domo existentibus.

Aquarii pars major propriam suam domum possidet: Namque extra locum ejus sunt tantum manus illius dextra cum sua urnae parte, & pes ejus dexter, in piscium habitaculum sese extendentes.

Stella fixae agētes in haec inferiora cum Aquarie sunt vel	Extra ejus effigiem, sed in illius domo	Extra Zodiaci latitudinem	In membris ejus suam domum possidentibus	In membris una	Long.		Latit.		Mag.	Natur.
					G.	M.	G.	M.		

S E C T I O I V.

De stellarum fixarum tam in corpore Aquarii, quam in ejus intervalli imaginibus inventarum naturis & dispositionibus ad hominis constitutionem.

Signum Aquarii denotat dispositionem	Animæ, Nam facit hominem.	Bonum. Iustum & fidelem. Rationabilem. Castum. Sanctum. Misericordem. Non multum astutum. Facillimè incurrentem in ea, quæ damnam ei essent. Solitariam.
	Corporis, nam facit	Unam corporis partem magis longam, quàm aliam, seu una tibiam alterâ longiorem. Bene proportionatum in cæteris partibus. Vocem claram.
Ex constellationibus	Sagitta facit	Vagabundum & perustrantem multas regiones. In armis se fœcilem. Sagittariorum exercitiis amantem.
	Delphin facit hominē	Multi joci & hilarem. Natationibus super & sub aquis gaudentem. Musica studiosum, atque etiam ad eam salientem. Seducitorem. Nova audire cupidum.
	Pisces Australes faciunt sectatorem	Mercatura. Piscationis.

C A P. XIII.

De Piscibus.

S E C T I O I.

De integra Piscium natura.

Piscium imago ultimam in Zodiaco locum obtinet, cujus character est hujusmodi. X.

Signum

Signum Piscium consideratur, aut	In integra sua dimensione, in qua duo sunt observanda, scilicet ejus	Natura, quæ consideratur vel quæ tenus	Meridionale respectu Aequinoctii. Obliquè ascendens. Septentrionale respectu Triplicitatis. Hiemale.
	Secundam distinctam	Et sibi propria, per quam dicitur hoc signum propter Naturam, quæ consideratur vel quæ tenus Planetis quibusdam dignitates tribuit, & sic est Locus, qui in Graduum suorum dispositionem, de qua sectione hujus secundam. Stellarum in eorum dispositionem, de qua sectione hujus tertiam.	Aquæum. Pituitosum. Frigidum & humidum. Inspidum. Femininum. Nocturnum. Nec fixum, nec mobile, sed commune. Irrationale. Mutum. Fertile.
		suam in celo positionem suam dispositionem elementarem Animalem suam figuram Effectum.	Ferrile. Domus 7. diurna. Diei 2. Noctis 8. Utriusq. C.

S.E.

De particularium hujus signi graduum natura ac dispositione.

Num. grad.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Femiofi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Tenebrosi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Lucidi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Tracui	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Masculin.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Feminin.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Putcales	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Azermena	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Augent. fort.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Exaltatio	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Terminus	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Facies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Detriment.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Cafus	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Quas ad se. Et sic reperuntur in eo

Gradus signi X considerantur

Respectu Planetarum Nannm eo sunt

S E C T I O III.

De stellis fixis tam in effigie Piscium, quam in imaginibus domus eorum inventis.

Hujus signi effigies dividitur in duos *Pisces* ad invicem copulatos, ita tamen, ut unus illorum in intervallo *Arietis*, alter verò in loco fibi proprio existat: *Linum* etiam de *Arietis* loco in *Piscium* locum se extendit: Et quamvis ambo *Pisces* sunt totaliter in Boreali parte dispositi, *nodus* tamen *Lini* eorum in parte Australi juxta *Ceti* *synepus* collocatur.

In *Zodiaco*, videlicet illa, quæ in *Aquario* ibi loci reperiuntur; de quibus antea.

Stelle fixæ ager-tes in hæc inferiora cum X sunt vel	Extra Zodiaci Eclipticum	Septentrionales	Long.		Latit.		Mag.	Natur.	
			G.	M.	G.	M.			
Extra Zodiaci Eclipticum	Septentrionales	In <i>Pisces</i> propriam domum possidente Boreales tantum, nempe	<i>Linum Boreale</i>	22	0	6	37	3	♂ ♀
			<i>Cauda Cygni</i>	0	35	60	0	2	♀ ♀
			<i>Humerus Pegasi Apherat</i>	18	5	19	40	2	♀ ♀
			<i>Crus Pegasi</i>	23	35	31	0	2	♀ ♂
In corporis eius compositione, nempe	In <i>Pisces</i> propriam domum possidente una	In <i>Pisces</i> propriam domum possidente Boreales tantum, nempe	<i>In ore una</i>	12	45	8	47	0	♂ ♀ p. ♀
			<i>Mandibula</i>	15	30	7	35	4	♀ ♀
			<i>Ala sinistra Piscium</i>	17	10	4	55	4	♀ ♀
			<i>Anterior Cauda X</i>	23	10	2	40	4	♀ ♀
In <i>Pisces</i> propriam domum possidente una	In <i>Pisces</i> propriam domum possidente una	In <i>Pisces</i> propriam domum possidente una	<i>Ultima Cauda X</i>	27	3	6	54	4	♂ ♀ p. ♀
			<i>In Pisce Arietis domum possidente una</i>	17	10	4	3	4	♂ ♀

Kkkk

S E.

SECTIO IV.

De stellarum fixarum tam in corporis Pignum, quam extra illud in huius signi loca in venturum naturam & dispositionibus ad bonum constitutionem.

LIBER TERTIUS

Signum Piscium denotat dispositionem

Antima, nam facit

Attentem vultum
Fidei depravatorem.
Maledicum.
Furcatorem iurandum.
Culpas aliorum nunc huius nunc alterius auribus
etiam in iungentem.
Publice mala ac venenata dicitur edentem.
Audeccum in Malo.
Invidia.

Corporis, nam dat

Oculos rotundos.
Magnam faciem.
Colorem album.
Maculas nonnullas in corporis forma.
Parvam seu exilem vocem.
Parvum corpus.

Malam proportionem in membris.
Venerationis avium seu avium
pissudium.
Ingeniosum.
Docentem aves imitari vo-
cem ac loquelam suam.
Vagum.
Peregrinatorem cum laetitia.
Secundam partem, clara stella dicta Cauda Gal-
lae, inclinat datum ad bonas artes.

Exconfellatio-
nibus in hoc
figuo

Cygnus
Pegasus de quo in cap. X.
Circus de quo etiam in cap. X.

FINIS LIBRI SECUNDI

LIBER

LIBER TERTIUS

De Planetarum dispositionibus & naturis

CAP. I.

De planetis in genere.

DE Planetarum compositione, & compositionis illius ratione superius in Tractatus libro 3. locuti sumus; ubi Solem in medio seu throno suo aethereo consistentem, moreque regis diademate fulgenti coronati gubernantem, formas suo vultu ceteris corporibus Planetariis dedisse, horumque corpora ex spissiori caeli aetherei materia conflata esse, cum veteribus Philologis declaravimus. Diximus etiam ibi loci, rationem frigiditatis & humiditatis in Luna hanc esse, quod spissior aetheris pars praesentia Solis in medietatem exaltati, versus limites illius inferiores per sububilationem propulsata illic frigidior reddatur, tum propter suam à lampade aethereo remotiorem, tum propter ignis elementaris propinquitatem, ut pote quae per Antiperistaltin frigiditas illa confortatur, humidam vero esse Lunam propter suam cum humiditatis elementaris sphaera propinquitatem, quippe cuius summitatem ignis occupat. Docuimus etiam Mercurium de natura Lunae & Veneris, Venerem autem de O & ♃ participare. Similiter indicavimus, causam frigiditatis & siccitatis in Saturno esse, corporis illius substantiae cum sphaera cristallina propinquitatem, eisdemque remotiorem à Sole distantiam. Jovis porro corpus ex frigore Saturnino & solari calore conflatum esse demonstravimus; Martis vero ex Saturni Jovis, & Solis temperie, ita ut duas ignis caloris portiones, & siccitatis partem unam à Sole, alteram vero à Saturno obtineat. Denique in praalegati nostri Tractatus primi libro tertio ratione satis manifesta deduximus, dictorum Planetarum bonitatem ac pravitatem. Restat itaque praesenti, ut de Practicis Planetarum naturis hoc loco verba faciamus, nimirum de illis, quae ad Astrologia iudicium concurrunt. Quocirca sciendum est in primis

Kkkk 2 Planeta-

PARS
Bonus, nempe
 Sic dictos, quoniam nemini unquam nocent, sed a malo pro posse suo defendunt.

Maler, nempe
 Sic appellatos, quoniam nemini per se bonum afferunt, sed a bono pro posse suo retrahunt.

Mediocrer
 Quoniam frequenter sunt cum bonis boni, cum malis autem ad malitiam propinqui.

His etiam addere solent Astrologi **caput Draconis**, de quibus infra latius dicemus.

CAP. II.

De Saturno.

SECTIO I.

De utraque Saturni dispositione.

SATURNUS est omnibus Planetis loco quidem, sed non dignitatis excellentia superior. Participat autem de frigidityte propter remotam Solis ab eo distantiam, & de fecitate propter suam cum sphaera aqua seu crystallina propinquitatem. Character ejus est talis.

81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Per se, hoc est, secundum naturam suam, est frigidus & fecundus, & de frigidityte superioris, & de fecitate dispositio, ne atque hoc modo domus notatur duo, nimirum ejus

Natura duplex
 Naturae duplex, scilicet superioris & inferioris.

Elementaru
 Elementaru, cuius respectu dicitur, est frigidus & sicus, Diurnus, Masculinus, Plumbeus, Orientalis, Amicus & Inimicus.

Mobilis
 Mobilis, quia cursum suum perficit in spatio 30. annorum.

Acquisita
 Acquisita, de qua sectio 2. & 3. hujus capituli.

Corporis dimensio
 Corporis dimensio, quae secundum nonnullos continet densitate 18604454 s. miliaria.

Vite creaturarum
 Vite creaturarum, & precipue humani, animalis volubilis & multiformis.

Generaliter
 Generaliter, & sic dicitur, creaturis infundit infortunium.

Infortunium majus
 Infortunium majus, quia maximam creaturis infundit infortunium.

Infelicitas
 Infelicitas, de quo dicitur in sect. hujus.

Saturnus dicitur Orientalis in sua natura propter rationes in sect. 2. & 3. declaratas.

GAP. II. SECT. II. PARS I.

De acquisitione Saturni dispositione.

Naturam Planetae acquisitionem dicimus illam, quam habet Planeta ex participatione & commixtione virtutis ac naturae suae essentialis cum aliqua alia stella sive erratica, sive signo Zodiaci: Hoc enim modo tribuit ei cuiuslibet Planetae alterius aspectus naturam acquisitionem, quam non habuit antea, atque idem hoc quoque praestat ejus cum aliquibus Zodiaci signis praesentia; Unde aut naturam exalta tam, aut in domo sua receptam, aut faciem suam invenit, aut triplicitatem: Nonnunquam etiam deprimitur Planetae virtus propter suam cum aliqua natura participationem, ut hoc loco apparebit.

Damus	Nocturna 7.	5.
Diurna 3.		
Gaudium, quod est in 3.		
Exaltatio, in 21 grad. 2.		
Triplicitas	Diurnus tripli	3.
Est enim	citate 2.	
5. domina	Communis Diei	3.
de noctis	2.	

in hanc locum est transmissus non habet signum obo. signum diurnum 30. signum nocturnum 30. signum gaudium 30. signum exaltatio 21 grad. signum triplicitas 3. signum diurnus tripli 3. signum comunis diei 3. signum de noctis 2.

Signu Zo-	Terminus	ad gra-	2.
daci,	ejus a gra-	du-	
cu-	du	dum.	
us	1. 2.	6.	
spec-	2.4. m.	30.	
ies	21. 27.	26.	
Effluvia	22. 7.	30.	
lis, qua	25. 22.	30.	
praecipit	28. X.	30.	
Forti-	Primi	30.	
plendo	gradus	30.	
Accidentalibus	de quibus dicitur	30.	
Debitus, de qua sectione	Medii	30.	
	Ultimi	30.	
	Gradus uniuscuiuslibet signi	30.	
	Heroflophi damianus	30.	

Naturam Planetae essentialiter acquisitionem illam vocamus, per quam & cum qua Planeta substantialiter in inferiora operari signum soletur. Nam signum quodlibet est quasi corpus, cuius anima est ipse Planeta, & quemadmodum corpus sine anima est mortuum, sic etiam ipsum Zodiaci signum sine Planeta aliquo, cui naturam suam attribuat, & qui essentiam illius principalem sibi ab eo accipit.

quirit, veluti mortuum censetur: Nec magis solet Planeta sine signi auxilio in inferiora agere, quam anima sine corpore. Hinc igitur est, quod quilibet Planeta in sua domo, exaltatione, tripliciter, & huiusmodi aliis locis matiens fortis in hac inferiora operari animadveritur. Habet autem *fortitudo* multas denominationes apud veteres Astrologos; nam vocant ipsam, *Dignitatem*, *Denominacionem*, *Potestatem* & *Testimonium*.

Intelligendum est, prout supra in capite de V. diximus, quod

Domus Planete suo inibi commoranti, Exaltatio Planete in ea existenti, Tripliciter Planeta in ea dominantis, Terminus Planete circa signatur, dum in eo est, Facies Planete suo, Gradius Malchiani suo Planete,	} dent testimonia.	5.
		4.
		3.
		2.
		1.

Ptolomeus illam Planeta domum, quae est ei maxime familiaris, vocavit *hunc Gaudium*: *Gaudium* igitur Saturni est

CAP. II. SECT. II. PARS II.

De fortitudine Saturni acquisita ex domibus Horoscopi.

Dignitates etiam <i>minori</i> essentielles acquiruntur Planetis ex Horoscopi domibus. Nam Planeta ex illens in	} acquirunt testimonia.	Medio caelo	5.
		Ascendentes	4.
		Septima	3.
		Quarta	2.
		Undecima	1.

Regula I.

Gradius masculinis fortitudines sunt planetis masculinis, & debilitates femininis, ac contra gradus femininis sunt fortitudines femininis Planetis, ac debilitates masculinis.

CAP. II. SECT. II. PARS. III.

De Saturni fortitudine accidentiter acquisita.

A sole nempe cum est	} 5.	In Cazimi, id est, cor- de Solis
		Extracompositionem Orientalis.
		6.
Ab omnibus Planetis, nempe cum est in aspectu	} 3.	Sextilib
		Quarto
		Quadrato cum bonis.
Fortitudo Saturni & cuiusque alterius Planete accidentaliter accipitur, aut	} 3.	Ascendens
		Septentrionalis
		6.
A motu ejus diurno, si fortitudo illius augmentatur, cum est super terram diurno tempore.	} 2.	Ascendens
		Directus
		6.
A partibus mundi, nempe a plaga masculina, & quidem ab ea, quae ex illis ipsi est attributa	} 2.	Ascendens
		Directus
		6.

Dicitur Planeta in Cazimi, hoc est, in corde solis cum ejus longitudo ultra 16. minus a sole non distat, & tunc Planeta dicitur unitus Soli, hoc est, in corde Solis versari, ac maximum eo tempore virtutem & potentiam habet.

Cum autem aliquis Planetarum a Sole ultra 16. moras distat, hoc est, quomdiu orbe & radius Solis legitur, ut non nisi seculo oculis non offerat, dicitur *combustus*. Atque huiusmodi *combustio* fit, quousque a Solis congressu recedens ab eo gradibus 15. removetur.

Cum vero infra 15. gradus est, tunc precipue *combustus*, *absconditus* & *oppressus* dicitur, excepto casu illo, quo est in Cazimi, ut supra diximus.

Orientalis dicitur Planeta, cum noctu ante Solem oriuntur, & tempore noctis post eum occidunt.

Regula I.

Notandum autem est, quod tres Planetae superiores videlicet Saturnus, Jupiter, & Mars sunt Orientales a 0. — 0. — 0. sunt autem contra occidentales ab 0. — 0. — 0. Planeta vero duo inferiores, scilicet Venus & Mercurius, Orientales esse dicuntur cum mane Solem antecedunt, hoc est, ante Solem ortum supra terram conspiciuntur, Occidentales autem cum vesperi solem sequuntur, hoc est, cum post solis occasum supra terram conspiciuntur. Luna denique a novilunio ad plenilunium usque Occidentalis nominatur, quia post solis occasum supra terram apparet. A plenilunio vero usque ad novilunium, Orientalis, quia ante solis ortum supra terram conspiciuntur.

Sic igitur, quod dictum est methodice accipias	} dicuntur	Tres superiores nempe	Orientalis a 0. — 0. — 0. ad ejus 0.
		Duo proximi inferiores nempe	Occidentales a 0. — 0. — 0. ad ejus 0.
		Infima nempe Luna dicitur	Orientalis, cum mane 0. — 0. — 0. antecedunt.
Nota quod Saturnus	} Orientalis	Orientalis frigidus est & humidus.	Occidentales, cum nocte post solis occasum supra terram conspiciuntur.
		Occidentalis est frigidus & hecucus.	Orientalis a 0. — 0. — 0. ad ejus 0.
			Occidentalis a 0. — 0. — 0. ad ejus 0.

Regula II.

Orientalitas in tribus superioribus Planetis dat fortitudines, sed occidentalitas in duobus inferioribus, & iidem occidentalitas in C hoc est, quando C est aucta lumine Aspectus est, cum duo planetae sibi per intervalla in zodiaco vim maximam communicant.

Sunt

Sunt autem aspectus quinque nimirum

{	Duo amicitie, videlicet	Sextilis.
	Duo inimicitie, scilicet	Trinus.
	Unus anceps, hoc est, bonorum bonus & malorum malus.	Quadratus.
		Oppositus.

Sextilis dicitur, quia comprehendit sextam zodiaci partem, hoc est, partes & gradus 60. ejusdem continet. Character autem ejus est talis Δ . Hic aspectus mediocriter bonus est, quia signa hoc intervallo se contuentia, sexu & natura conveniunt.

Trinus dicitur, quoniam continet tertiam zodiaci partem, videlicet 4. signa, hoc est 120. gradus. Ejus autem character est talis Δ . Hic aspectus bonus est partim propter efficaciam, partim quod signa tria tanto intervallo distantia sexu & natura conveniunt.

Quadratus ita dicitur, quia quartam zodiaci partem comprehendit, videlicet tria signa, hoc est, gradus 90. Ejus autem character est talis \square . Hic aspectus est mediocriter malus, quia duo signa tali intervallo distantia sexu & natura disident.

Oppositio ita dicitur, quia est aspectus diametralis & oppositus. Comprehenditur medietatem circuli zodiaci, hoc est, signa 6. videlicet 180. gradus. Estque ejus character hujusmodi \circ . Hic aspectus est egregie malus, non quidem propter pugnam naturarum in signis, sed potius ratione oppositionis; nam quæ opposita sunt & longissime ab invicem distant, ea maxime sibi & in unoquoqueque genere sunt contraria.

Conjunctio est duorum corporum in eadem linea coitus, cujus character est talis \circ . Hic aspectus est indifferens, id est, bonus cum bonis, & malus cum malis.

Regula III.

Δ . & $*$ radiationes cum non maxime dissent, non discordant, sed mediocriter conveniunt propter similitudinem naturarum & sexus in domibus. Opposita autem signa cum maxime dissent, ideo, etsi natura & sexu conveniant maxime tamen propter distantiam discordant. Sic ν . & α . ambo sunt masculina & diurna, sic ϑ . & m . sunt ambo feminina & nocturna, & tamen, quia sunt opposita, maxima est eorum discrepantia.

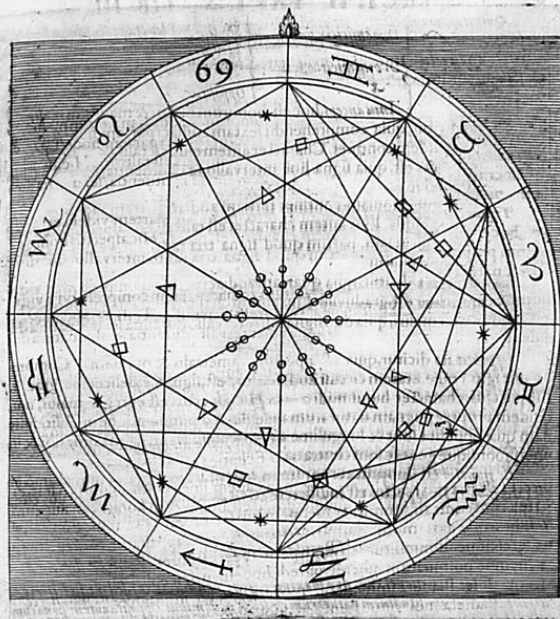
Regula IV.

Signa, quæ sexu & natura conveniunt manifeste, maxime & plus quam quadrata pugnant.

Regula V.

Aspectuum omnium efficacissima est \circ . Deinde \circ sum \square , postea Δ . & $*$.

Omnes radii præter oppositos sunt {	Dexteri, qui ab eo signo, à quo incipimus retrogadi sunt, hoc est, tendunt contra signorum ordinem.
	Sinistri, qui ante signum, à quo incipimus, existunt, id est, procedunt secundum ordinem signorum. Sic aspectus $*$ dexter ν . est π . sinister verò ν . II.

Ex hoc igitur exemplo patet, quomodo aspectus dexter contra signorum successione transeat, & quomodo sinister secundum ipsorum successione.

Regula VI.

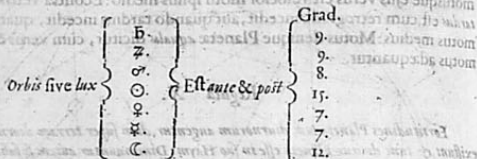
Si fiat radiatio dextra ad angulos cæli, tum validior est dextra radiatio, quam sinistra, nam sidera non proprio, sed firmamenti motu feruntur: At verò si fiat relatio ad alias stellas, tunc sinistra præferenda est dextra, quia stella non alieno, sed proprio motu appropinquant.

Regula VII.

Sciendum est etiam, quod aspectus dividatur quoque adhuc alio modo, nam alius dicitur Platicus, cum videlicet ipsa signa se aspectunt, alius dicitur Partilis, cum à stella ad stellam tot numerantur cæli partes, quot configurationem illam constituent, hoc est, radii stelle spargantur in partes signi aspectus similes; Ut posito sole in grad. 15. ϑ . radius ejus quadratus sinister erit 15. α . & dexter 15. ν . atque sic in cæteris.

Regula VIII.

Omnis autem aspectus fit per applicationem radiorum Planetæ per medium Semidiametri ipsorum orbium, vel cum per gradus sex aut medietatem radiorum assuetis alteri adheret: Varii autem sunt & diversi Planetarum orbis, quorum alii sunt ampliores, & alii breviores.

Dicitur autem separatio, cum unus Planeta alium relinquit per unum gradum a vero aspectu, & semper separari dicitur, quousque alterius radios evaleant.

Regula IX.

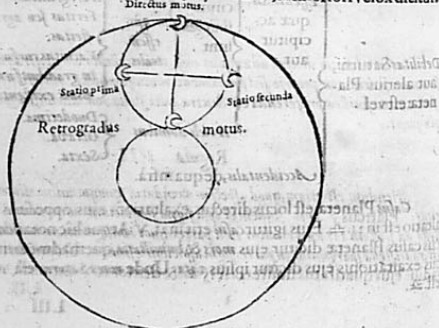
Inferiores ad superiores applicant, & ab eis separantur, sed superiores inferiores nunquam applicant, nec ab eis separantur, cum sint motu illis tardiores & graviores.

Septentrionalitas seu ascensus Planete dicitur, quando ejus latitudo ab Ecliptica Septentrionalis exiit, tunc enim dicitur ille ascendens: Meridionalis vero descendens vocatur, cum ejus latitudo ab Ecliptica est Meridionalis.

Planeta directus dicitur, cum secundum successione signorum fertur in directu sui Epicycli circumvolutione, ac crescit motu suo: Retrogradus autem vocatur, cum contra signorum consequentiam fertur retrovolutione Epicycli sui, minuiturque ejus motus diurnus: Stationarius vero appellatur, cum ejus motus nec crescit, nec diminiuitur, sed idem permanet: Est autem Planete status vel prima, nempe postquam incipit retrogredi, hoc est, in descensu Planete, vel secundus, à qua solet Planeta immediate movere, hoc est, in suo ascensu, dicunturque stationes Planete, non quo istent, sed quo stare videantur.

Nota, quod Sol non retrogreditur, quia non habet Epicyclum. Retrogreditur autem in Luna propter velocem motum non animad vertitur.

Luna solummodo in superiori parte Epicycli tarda, in inferiori velox dicitur.

Planete

Planete orbis suum Epicyclum deferentis punctum remotius à terra Aux dicitur: Punctum vero ejus maximè centro terræ appropinquans oppositum Aux, seu Perigeum vocatur.

Aux Solis reperitur in ☉: Oppositum Augis ejusdem in ♄.

Notandum est, quod Sol & Luna sunt semper Planete directi.

Planeta dicitur velox motu, quo secundum signorum successione fertur, motusque ejus verus est velocior motu ipsius medio: Econtra vero motus ejus tardus est, cum retrogradè incedit, aut quando tardius incedit, quam est ejus motus medius: Motus denique Planete equalis dicitur, cum verus & medius motus adæquantur.

Regula X.

Fortitudines Planetarum diurnorum augentur, dum super terram diurno tempore existunt, & tunc dicitur Planeta esse in suo Haym: Diminuantur autem, si subter terram diurno tempore reperiantur: Contra fortitudines Planetarum nocturnorum augentur, existensibus ipsis diurno tempore sub terra, ac diminuantur iis supra terram dicto tempore transiensibus.

Regula XI.

Notandum est, quod alie terre plagæ sint masculina, nempe Oriens & Septentrio alie vero duxæ femina, nempe Occidens & Meridies: Masculini igitur Planete in masculinis partibus fortiores, & debiliores in femininis: Feminini autem in femininis plagis fortiores sunt, & debiliores in masculinis.

CAP. II. SECT. II. PARS. IV.

De Planetarum debilitatibus magis essentialibus.

Planete debilitas est graduum fortitudinis illius diminutio & languor: Ita, ut in fortitudine Planetarum est ipsorum virium augmentatio, sic in illorum debilitate est earundem decrementum.

Essentialis, quæ accipitur aut	} A signis Zodiaci cujus species sunt	} magis essentialis	} Casus 21. grad. V.	} 4.				
					} Detrimentum ☉ & ♄.	} 2.		
							} Pergrinitas.	} 5.
} A cæli domibus	} Accidentalibus, de qua infra.	} minus essentialis	} In gradibus femininis existentia.	} 2.				
					} Duodecima.	} 3.		
							} Octava.	} 5.

Casus Planete est locus directus, exaltationi ejus oppositus: Sic Saturni exaltatio est in ♄. Ejus igitur casus erit in ♄. V. Atque hic notandum est, quod locus casus Planete dicitur ejus mors & humilitatio, quemadmodum è converso locus exaltationis ejus dicitur ipsius vita: Unde mors Saturni est ♄. Ejus verò vita est ♄.

Detrimētum est, cum Planeta existit in signo sive propriae domui opposito: Sic *detrimētum Solis* est in septimo signo a se, nempe in π . & C. in γ . & B. in δ . Atque haec Planetae debilitas dicitur etiam ejus *exilium*, quoniam Planeta in illa est tanquam ejectus in exilium.

Peregrinus dicitur Planeta, cum nullam locum habet in aliqua magis essentiali Planetarum dignitate, hoc est, cum extra omnes dignitates suas situs est. Planeta etiam *ferinus* appellatur, cum signum aliquod tenet, quod nullus Planeta respicit, unde etiam *agressivus* dicitur.

Planetae denique *curvus* vocatur appellatur, cum Planeta aliquis ab uno ferparatur, sed nulli alteri applicat, quam diu in eo signo manet, tum enim dicitur curvus vacuus.

De Planetarum in gradibus masculinis aut femininis existentia superius in hac sectione locuti sumus.

CAP. II. SECT. II. PARS V.

De Planetarum debilitatibus magis accidentalibus.

Sub terra diurno tempore	2.									
Tardus in suo cursu.	2.									
In Caude Draconis praesentia.	2.									
A malo Planeta separatus & ad malum applicans.	2.									
Viam combustam percurrens.	3.									
Debilitatus dicitur Saturnus accidentaliter, cum est aut.	<table border="0"> <tr> <td>Quadrato cum</td> <td rowspan="2">}</td> <td rowspan="2">cum</td> </tr> <tr> <td>Opposito</td> <td rowspan="2">}</td> <td rowspan="2">Sole</td> </tr> <tr> <td>Specu conjuncto</td> <td>3.</td> <td></td> </tr> </table>	Quadrato cum	}	cum	Opposito	}	Sole	Specu conjuncto	3.	
		Quadrato cum			}			cum		
Opposito	}	Sole								
Specu conjuncto			3.							
Descendens & Meridionalis.	3.									
Combustus.	5.									
Retrogradus.	4.									
Occidentalis.	2.									
In statione prima existens.	1.									
Sub vado transiens.	4.									

In fortunatus est Saturnus sub terra diurno tempore, quoniam diurnus est, ut antea declaravimus.

De tarditate Planetarum motu suo antea etiam diximus.

Infortunium quoque affert Saturno Ω . praesentia propter malitiosam suam dispositionem; de quo infra latius.

Via combusta sumitur a 13. gradu \pm . usque ad 9. m. gradum; in qua Planeta tranfuentes dicuntur *infortunati*.

De aspectibus, descensu combustione, retrogradatione, Occidentalitate, stationibusque Planetarum jam tum antea in hac sectione diccurimus, uti & de infortunio Planetae sub radiis solaribus.

Saturnus occidentalis est frigidus, & siccus.

CAP. III. SECT. II. PARS I.

De specialibus Saturni praedominantibus effectibus in inferioribus.

Plagis mundi, Orientem, Climaibus, Primum, Mercurii, Nives, Grandines, Tempestates, Elementis, Terram, Metallis, Plumbum, Microcosmos ad eum pertinentes, de quibus pars secunda hujus sectionis tractabitur.

Secundum Ptolemaeum singulis mundi plagis Planetae aliquis attribuitur, secundum distributionem sequentem.

Nam secundum ipsum

- ♄ Orientem habet, quoniam, cum pars illa diei sit natura calida, Saturni frigiditate caliditas illa quodam modo ad temperiem ducitur.
- ♃ Septentrionem regit, a qua parte fecundos ventos ciet.
- ♁ Occidentem & boream habet, e quibus partibus ventos excitat, quia Soli per similes est, & domum in Trigono habet.
- ♀ Meridiem gubernat, quia est stella humida.

Regula I.

Excipiuntur secundum PTOLEMAEUM ab illa distributione primum duo luminaria, quia generalis sunt ventorum & aeris mutationis visio, deinde Mercurius, quoniam luminariis perpetuo adest & famulatur.

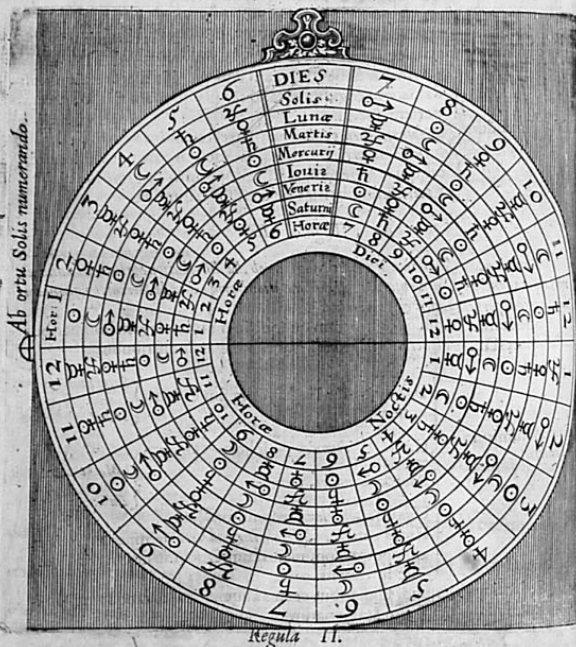
Sunt tamen & alii, qui distinctam quoque in mundo plagam luminariis attribunt: Unde Planetarum dominia in mundi plagas sic distribuunt.

Faciunt nimirum ex Planetis.	Duos Orientales, id est, qui praesint Orienti nempe	} Saturnum & Solem.
	Unum Meridionalem, videlicet Venerem	
Duos Occidentales, nempe	} Martem & Lunam.	
		Unum Septentrionalem, nimirum Jovem.
Unum naturae indifferentis & incertae nempe, Mercurium, quippe qui conjunctus cum Orientali fit Orientalis, & sic in ceteris.		

Sed & singulis mundi climatibus certus aliquis Planeta tanquam Dominus gubernatur praenotatur & assignatur.

Sicenim Cisma	I. Dia Merôs per Nabachiam	} transiciens gubernatur	Saturno.
	II. Dia Siennæ per Egyptum		Jove.
	III. Dia Alexandriæ per terrâ Sanctâ		Martē.
	IV. Dia Rhodis per Græciam		Solē.
	V. Dia Romæ per Italiam & Sabaudiam.		Venere.
	VI. Dia Borijsthenes per Galiam		Mercurio.
	VII. & ultimum per Alemamiam.		Luna.

Attribuitur primus Septimana dies naturalis Saturno, quia primam horam illius diei à Solis ortu regit, & secundam gubernat Jupiter, tertiam Mars, quartam Sol, & sic in cæteris, secundum methodi tabulæ sequentis explicationem.

Semper incipiunt hæc horæ ab ortu Solis, qui est prima Planetaria dies, & 13. horæ incipiunt ab instanti ortu Solis: Quare, cum dies brevior erit, breviorẽ habebit horam, & converso quoque eadem erit ratio in noctibus.

Hura

Horæ hæc dicuntur *Temporales, Inæquales*, Planetarum, quia ut in tempore ar-
n longior vel brevior est dies, sic quoque longior vel brevior est hora.

Inæquales etiam eadem ratione mutantur secundum magis vel minus. Ubi enim noctes & dies sunt æquales, ibi semper etiam horæ noctium & dierum sunt æquales, id quod accidit in Æquinoctiis, sed ubi dies sunt æquales, ibi contrarium evenit.

Regula III.

Notandum est etiam, quod omnis dies naturalis dividitur in 4. partes incipiendo à tribus horis ante solis ortum, & in qualibet ejus quarta humor peculiaris dominum habet. Sic à principio trium horarum ante ortum ☉. ad finem trium horarum post ejus ortum dominatur Sanguis. A tertia verò hora post Solis ortum ad 9. Cholera prædominatur, & à 9. ad 16. Melancholia, à 16. ad 22. Phlegma. Habetigitur quilibet Planeta in die horam primam, cui datur nomen: Sed nota, quod in die suo, & hora sua geminam obtinet virtutem.

CAP. II. SECT. III. PARS II.

De Saturni effectibus in Microcosmo.

Venerabilem.

Profunda cogitantem, & arduas artes addiscentem.

Graves cum quadam austeritate, operæque eorum gravia & plena laboris.

Fortis & bene dispositus, & sic facit

Laboriosus & patientes.

Taciturnus & solitarius.

Conquistores opum, & parcos.

Proprios commodi studiosos.

Appetentes quodammodo aliena.

Zelotypos.

Abiectos & squalidos.

Humilia cogitantes.

Querulos.

Negligentes.

Timidos.

Amantes solitudinum.

Tristes.

Malitiosos.

Perinaces.

Suspiciousos.

Lividiosos.

Obtreccatores.

Superstitiosos.

Incultos.

Perditos.

Avidos bona aliena appetentes.

Anima, seu morum, & quidem dupliciter, vel quatenus est

dispositio-
nem

Debilis ac infelix, & tunc facit

Saturnus
aspiciens
Micro-
cosmum
agit in
ejus

Corporis.

Humores corporis

Partes corporis speciales.

Facultates naturales.

Morbos.

Ætatem.

Magisteria.

Frigidam & humidam.
 Faciem oblongam.
 Colorem mellis, & aliquanto nigri-
 rem.
 Mediocre[m] propositum.
 Orientalis
 & sic facit } Mediocre[m] staturam & ad brevitatem
 } vergentem.
 Capillos nigros, asperos & multos.
 Corpus mediocre.
 Oculos medicos & fuscos.
 Pilos in pectore.
 Corpus bene dispositum.
 Saturnus agens in dispositionem }
 corporis est vel }
 } Siccum.
 } Nigrum & fuscum.
 } Parvulum corpus.
 } Macilentum.
 } Pilos raros in barba.
 } Capillos nigros planos raros & ad cal-
 } citem vergentes.
 Occidentalis }
 & sic facit } Melancholicum. & eo tristitorem, quo
 } pejus dispositus est Saturnus.
 } Oculos satis magnos, ad nigredinem
 } vergentes.
 } Nunquam aut vix etiam ridentem.
 } Turpiter amictum.
 } Cæcum aut maculam in oculo habentem.
 } Curvos pedes.
 } Brutalem aspectum.

Regula.

Notandum est, quod quo peior erit Saturni dispositio in calo, tanto audacius possumus de pessimis quibusque nati ejus turpitudinibus & infelicitatibus judicare, quo vero salucior & fortior & cum bonis aspectibus bonos magis intuentis, eo mitius de nati dispositione, moribus & compositione pronuntiandum est.

Ex humoribus Saturnus habet melancholicam, & diligit res acres ac sicciticas.

Saturnus, cum est significat or infirmitatum, habet dominium super

} Aurē sinistram.
 } Splenem.
 } Vesicam.
 } ossa.
 } Dentes.

Agit naturaliter in facultatem reentricem, quam adjuvat potenter.

Saturn.

Saturnus ex infirmitatibus affert homini illas, quæ sunt in membris prædictis familiares, & omnes à frigiditate & siccitate ortas, causatque specialiter

Inter ætates senilem regit

Inter Magisteria hominibus usurpanda inclinata

} Leporam.
 } Elephantiasin.
 } Cancrum.
 } Podagram.
 } Paralyfin.
 } Tabem seu Hæcticam.
 } Phthisin.
 } Scitertiam nigram.
 } Quartanam febrem.
 } Ilicam passionem.
 } Hydropem.
 } Permittiosos catarrhos.
 } Morpheam.
 } Diarream.

} Agrícolas.
 } Fossiles metallorum.
 } Lapididas.
 } Coriarios.
 } Figulos, &c.

Notandum est autem, quod tres solummodo reperiantur Planetæ, qui magisteris seu artibus propriè præfunt, nimirum ☿. ♃. ♄. prout suis locis declarabimus.

C A P. III.

De Jove.

S E C T I O I.

De integra Jovis dispositione.

JUPITER ex æqualibus frigiditatis & caliditatis partibus constatur. Unde etiam humidus est, cum humiditas ex actionibus calidum frigidum nascatur, ut in primo tractatu dictum est. At vero, quia duo sunt testimonia caliditatis, nempe Solis & Martis ad unicum illud frigiditatis Saturni, ideo dicitur calidus & humidus. Ejus autem character est talis ☿.

Mmm

Jupiter

Calidus & humidus. Diurnus. Masculinus. Septentrionalis.

Elementaris, cuius respectu dicitur

Amicus Lunae inimicus Martis. Iudex astrorum propter suam aequitatem.

Propria, eaque

Mobilis, quia cursum suum perficit 12. annis.

Natura

Acquisita, de qua sect. 2. & 3. hujus.

Corporis dimensio, quae secundum nonnullos continet densitate milliarum 189965477.

Vita creaturarum, & praecipue humana benevolus, ac omnibus amicus.

Fortunium majus, ita vocatus, quia maximam vitae felicitatem infundit in inferiora, semperque bonum largitur. Planeta benedictus.

Generatiter, & sic dicitur

Specialiter, de quo tractabimus sect. hujus 3.

Per se, & in dispositione sua caelesti, in qua duo notantur, nempe ejus

Quatenus inferiora respicit

Jupiter consideratur aut

Cur Jupiter dicatur Septentrionalis in capite hujus primo diximus.

C A P.

CAP. III. SECT. II. PARS I.

De acquisita Jovis natura.

Quid sit acquisita Planetae natura declaravimus supra capite precedenti.

Domus

Diurna ☉.

Nocturna X.

Gaudium ☉.

Exaltatio 15. grad. ☉.

Triplicitas, Est enim Jupiter, dominator

Nocturnus in ☉.

Communis in ☉.

Signis zodiaci, cuius gradus

Terminus ad gradum

Essentialis, quae accipitur vel

Facies suntque gradus decem

Gradius masculini cuiuslibet signi.

Zodiaci domibus.

Accidentalis.

Debilitas.

In acquisita Jovis natura 2. confideranda sunt, nempe ejus

Fortitudo

Primus ☉.

Medius X.

Ultimus ☉.

In quibus Jovis tribuuntur testimonio.

CAP. III. SECT. II. PARS II.

De fortitudine 7. a domibus Horoscopi acquisita.

Pro his vide partem 2. sect. 2. capitis primi hujus.

CAP. III. SECT. II. PARS III.

De fortitudine 7. accidentaliter acquisita.

De his in parte 3. sect. 2. capitis 1. hujus dictum est.

CAP. III. SECT. III. PARS IV.

De 7. debilitatibus magis essentialibus.

Causa Jovis est in 15 grad. 3. datque debilitates 4. Notandum est, quod vita Jovis sit 3. Eius vero mors dicitur 3. propter rationes in cap. 1. sect. 2. parte 4. descriptas.

In cæteris suis debilitatibus omnibus ita se habet Jupiter ut Saturnus in suis, quarum mentionem fecimus loco prædicto.

CAP. III. SECT. II. PARS V.

De accidentalibus 7. debilitatibus.

Prohis vide sect. 2. part. 5. capitis præcedentis

CAP. III. SECT. III. PARS I.

De speciali Jovis in hac inferiora influxu.

Quatenus Jupiter inferiora respicit
eatenus habet in

Macrocosmo
ex

Plagis mundi, septentrionalem.
Climatibus secundum. Unde e-
jus regiones sunt temperata.
Meteoris, ventos facundas.
Elementis, Aerem.
Diebus, diem Jovis.
Metallis, stannum.

Microcosmo res ad eum pertinentes, de quib.
part. 2. hujus sectionis.

De ratione actionum Jovis in Macrocosmi partibus sufficienter egimus
cap. præced. sect. 3. part. 1.

C A P.

CAP. II. SECT. III. PARS II.

De Jovis effectibus in Microcosmo.

Fortunatos.
Justos & honestos.
Gloriosos.
Bonos & beneficos.
Religiosos & reverendos.
Gratosos.
Dulcis sermonis
Magnanimos & circa ardua occupa-
tos.
Splendidos.
Graves cum quadam moderatione.
Prudentes & amantes sui.

Fortis ac bene
dispositus, &
sic facit

Anima seu
morum,
& quidè
duplici-
ter, nepe
vel
quate-
nus est

Debilis & in-
felix, & sic
facit

Prædictis moribus affectos, obscu-
rius tamen & remissus.
Negligentem.
Prodigum.
Superstitiosum.
Timidum.
Quodammodo superbum.

Dispositio-
nem

Jupiter
Micro-
cosmum
aspiciens
agit aut
in eius

Corporis.

Humores corporis
Partes corporis speciales.
Facultatem naturalem.
Morbos.
Ætatem.
Magisteria.

M m m m 3

Jupiter

Calidum & humidum, ita tamen ut humiditas in eo prevaleat.
 Album clarum, & fortassis aliquantulum ad flavedinem inclinatum.
 Capillis mediocres, aequales & planos ac longos.

In sua natura sine respectu applicationis & sic facit

Oculos pulchros, ad nigredinem tendentes & magnos, sed parvos pupillas.
 Venerabilem presentiam.
 Mediocre carnem, corporisque ac staturae dispositionem, sed aliquantulum proceram.
 Genas circa oculos altas seu elevatas.
 Signum in pede dextro, quod raris fallit.

Barbam naturaliter rotundam, spissam, & aliquantulum ad rubedinem inclinantem.
 Mentum bipartitum seu divisum.

Et majores oculos & in albedine ipsorum quandam rubedinem.
 Staturam decentem.

Capillos non absimiles pilis brutorum.
 Oculos aliquantulum croceos.
 Colorem ad nigredinem inclinantem.

Pulchram staturam.
 Faciem rotundam.
 Oculos nigrorum.
 Colorem sicut proprium.
 Faciem medicorierum elevatam & oblongam.

Oculos non omnino nigros.
 Barbam nigram & raram.
 Corpus subtile & mactum.
 Staturam medicorem.
 Labia subrilia.

Faciem rotundam, albam cum aliquarubedine.
 Oculos fufcos sed unum alteri majorem.
 Staturam medicorem.

Jupiter

Occidentalis.

Orientalis & runc consideratur aut

Jupiter agens in dispositionem corporis est vel

Album sed cum majori obscuritate.
 Capillos minimum distensos.
 Tempora & partem capitis calva.
 Staturam medicorem sed longiorem.
 Complexione humidissimum.
 Signum in pede sinistro.

Regula I.

Quando Jupiter impeditur, tunc contraria illis, quae jam dicta sunt, obveniunt ipsi nato.

Regula II.

Quanto majus erit Planeta infortunium, tanto inconvenientior erit nati forma. Ex humoribus & complexionibus corporis Jupiter habet dominium super sanguinem.

Ex partibus corporis humani Jupiter possidet

Pulmonem.
 Costas.
 Cartilagineas.
 Epas.
 Arterias.
 Pulsam.
 Venas.
 Pudenda.
 Sperma.

Ex facultatibus digestivam, nutritivam & concoctricem fovet, quoniam temperato calore & humiditate perficitur.

Ex morbis illos, qui in dictis membris frequentiores sunt, nempe

Anginam.
 Pleuritidem.
 Peripneumoniam.
 Apoplexiam sanguineam.
 Spasmodum.
 Cephalalgiam.
 Cardiacam.
 Convulsionem.

Et ceteras aegritudines a flatibus vel sanguine ortum suum habentes inducit.

Inter atates pubertatem gubernat.

Mercatores pannorum tissariorum.
 Scribas.
 Aurifabros, vel in auro operantes.
 Gubernatores.
 Praelatos.

Respectu Magisteriorum facit

Episcopos.
 Jurisperitos
 Judices.
 Advocatos.
 Praefectos provinciarum vel civitatum.

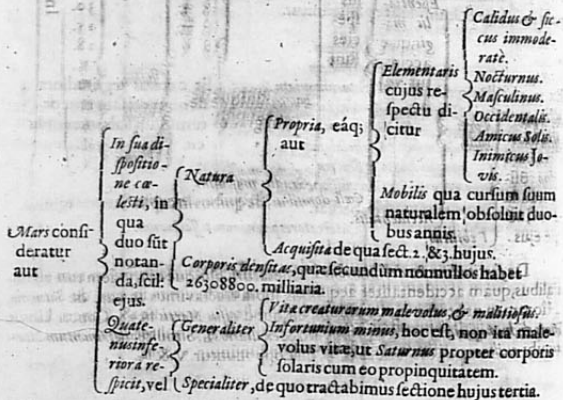
C A P. IV.

De Marte.

S E C T I O I.

De integra Martis dispositione.

MARS est Planeta compositus ex natura Solis ignea, & calore minus natura-
li per antiperistasin cœli aquei & grossioris ætheris partis in altissimam cœ-
li mediæ partem præsentis Solis pulsa, confictu cum corpore solari non aliter,
quàm elementum ignis naturam ex conflictu tenebrosi vaporis à chaos exurgens
cum splendida cœli ætherei dispositione, uti dictum est superius. Unde Mars
habet duo testimonia caliditatis per accidens, uti dictum est superius. Unde Mars
ejus vicinitatem acceptæ. Ratione caloris sui accidentalis est ita malitiosus &
destructivus in natura sua; Generativa autem proprietate respicit res quasdam
propter calorem à Sole acceptum, ita tamen ut participant de ignea & de-
structiva ejus natura, quamvis sit illa eò melior, quò magis est permixta cum ra-
diis fortuniorum. Hinc bilis & biliosorum ortus. Sic ferrum à materia nimis
combusta & sulphurea productum esse percipimus, atque ita etiam in multis
aliis: Siccus autem magis est hic Planeta quam humidus, tum propter suam
cum natura Saturni participationem, tum etiam quia propinquior est Soli, cu-
jus natura vergit ad siccitatem, & præsertim sursum versus cœlum cristallinum
tendens. Est autem hujus Planetæ character talis.

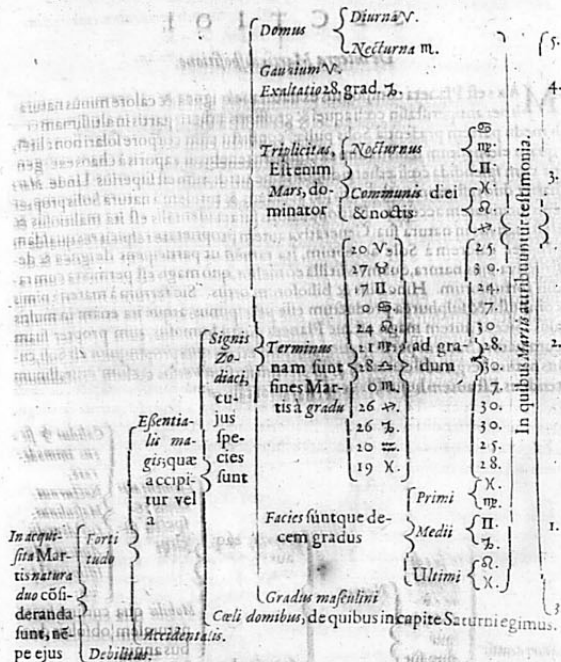

Cur Mars dicatur Occidentalis in capite de Saturno declaratum est.

CAP. III. SECT. II. PARS I.

De acquisita Jovis natura.

Quid sit acquisita Planetæ natura declaravimus supra capite precedenti.

In aquisita Martis natura duo consideranda sunt, nempe ejus Fortitudo & Debilitas.

De fortitudine & debilitate Planetarum, aliusque eorundem tam essentialibus, quam accidentaliter acquisitis supra tractavimus in cap. de Saturno. Hic tamen præterea explicandum est, quod cœsus Martis sit 28. Cancri Unde Mars & humilitas ejus est 2. Vita vero & exaltatio 7. Similiter detrimentum Martis, ubi exilium patitur, sunt 2 & 8. quæ opponuntur. V. & M.

De specialibus Martis predominantis effectibus in inferiora.

Constituta & mansio
Tunc quibus diebus
Proprietate
Tunc
Macrocosmo ex
Quatenus Mars inferiora
respicit, eatenus habet
in
Microcosmos ad eum pertinentes, de quibus parte
hujus secunda.

- Plagis mundi Occidentem cum Septentrione.
- Climatibus tertium.
- Ventis Africos.
- Metallis
Tonitrua & fulgura.
- Elementis ignem.
- Diebus, diem Martis.
- Metallis Cuprum.

Habet, inquam, Mars dominium in tertio climate, hoc est, in terra sancta & circa eam; Hinc igitur fuerunt ibi bella ab origine, eruntque usque ad finem seu consummationem seculi. Ex plagis mundi Occidentali & Orientali Mars concitat ventos, quia Soli per similes est color sui vehementia, & domum in Trigono habet. Præterea ventos Africos excitat propter Lunæ familiaritatem, & quia Occidentalis pars est femina, ut dictum est in cap. i. hujus. Tonitrua etiam generantur aspicientibus ipsum alii Planetes idoneis & dispositis ad tempestates & fulgura concitanda, ut infra declarabimus libro quarto.

Mars
Microcosmum
respicies
Mars

De Martis effectibus in Microcosmo.

Plagis mundi
Fortis ac bene affectus, facit
Anima seu morum
Unde si Mars est
Corporis.

- Generosos, fortes & animosos.
- Faciles ad iram, sed subito placabiles.
- Vehementes.
- Promptos manu.
- Temerarios.
- Aleatores.
- Non meuentes pericula.
- Iactabundos.
- Convivatores & vinosos.
- Superbos.
- Vindictæ cupidos.
- Impatientes injuriarum.
- Prodigos.
- Feminas avide concupiscentes.
- Crucales & truculentos.
- Discordie disseminatores.
- Miseros & sedulos.
- Temerarios.
- Superbos.
- Debiles & infortunatos.
- Ulcerosos.
- Temulentos.
- Impiosos & omnibus ceteris dispositionibus malignis imbutos in summo gradu.
- Furiosos.

Mars
Microcosmum
respicies
Mars

- Complexionem seu humorem prædominantem.
- Partes corporis speciales.
- Facultatem naturalem.
- Morbos.
- Ætatem.
- Magisteria.

Comitatus
Comitatus
Comitatus

Calidum & siccum.
Calorem inter albedinem & rubedinem inter medium
seu flavum.
Staturam longam & bene proportionatam ac medio-
crem cum \odot aspicit.
Carules oculos & aliquanto majores.
Capillos medicatos & multos.

Orientalis

Complexionis
Calida & sicca.
Biliose.

Quod attinet
ad corporis con-
stitutionem, fac-
it Mars

Siccum utrumque in eo predominatur.
Faciem rubram maximèque ex frequenti potatione.
Pustulas seu granis rubra.
Molliorem staturam.
Parvulum caput.
Capillos rubros, paucos, & raros, ac subtiles, valdeque
diffusos, & aliquantulum ad flavedinem propenden-
tes.

Occidentalis

Corpus similiter rufum.
Parvulus oculus & nunquam croceus ac luculentus.
Signum aut in facie quamdam in facie.
Dentes longos.
Vultum seycoc.
Piliam carum.
Magna orificia nasi.
Signum aut vitium in pede.
Gibbosos.
Colorem brunum seu fuscum.

Ex corporis complexionibus habet Mars choleram seu bilem, & diligit res ama-
ras & acutisaporis.

Andem sinistram.

Ex partibus corporis habet

Fel.
Renes.
Vena.
Pendenda seu membra vitilia & testiculos.

I O T I O

De integrâ solis dispositione. Ez

COLEM contra quam aliqui siccitatem ei ascribentes statuunt, evidenter ca-
lidum, & magis occultè humidum esse manifestè apparebit, si integram &
exactam ejus compositionem diligentius consideraverimus; namque demon-
stratione propemodum infallibili probavimus, duplicis pyramidis, formalis,
nempe & materialis, interfectione massam illam solarem ex æqualibus materiæ
Nana s spiri-

Calidum & siccum
Febres acutas, cujusmodi sunt
Pestilentialia.
Tertianæ.
Continna.

Ex morbis indicat

Pestem.
Litterarum flavam.
Carbunculos.
Erisipel.
Erysipela.
Apostemata ardentia.
Vulnera arcentia, & præsertim in facie.
Morphaam rubram.

Inter ætates juventutem regit.

Disenteriam.
Epilepsiam.
Morbos cæculos.
Tormenta ex ferro.
Mileses & ferros.
Fibros & ferros.

Ratione Magisteriorum facit

Tormenta bellica seu bombardis studentes.
Furores.
Cauteria excercientes.
In \odot & \ominus ventosore.
Magisteria ad iracundiam pertinentia amantes.
Alchimistas.
Tinctores.
Duces & capitaneos.
Tyrannos.

Si \odot aspiciat
Medicos.
Chirurgos.
Apothecarios.

C A P. V.

De Sole.

S E C T I O I.

De integrâ solis dispositione.

COLEM contra quam aliqui siccitatem ei ascribentes statuunt, evidenter ca-
lidum, & magis occultè humidum esse manifestè apparebit, si integram &
exactam ejus compositionem diligentius consideraverimus; namque demon-
stratione propemodum infallibili probavimus, duplicis pyramidis, formalis,
nempe & materialis, interfectione massam illam solarem ex æqualibus materiæ
Nana s spiri-

spiritualis & lucis portionibus esse constata; Unde & orbem ejus sphaeram a qualitate appellavimus. Sed quia lux formalis est actor, & in actione sua manifeste percipitur, ideo ejus qualitas, nempe caliditas dominium in corpore illius habere dicitur, quae in rerum generatum compositionem ingrediens... in sua substantiali lucida appellatur calidum viventis innatum: At quia haec res est formativa, ut absque vehiculo movere in corpore non possit, ideo inest quoque hic radius solis, in gutta spiritualis matris solaris substantiae, quae quidem est humidum illud valde familiare, ac amicitiosum vitae animalium vegetabiliumque, ac vocatur humidum vitae radicale. Hinc igitur Solis vis generativa, hinc ejus virtus multiplicativa & vita, consistens non ex re aliqua sicca, utpote, quae omnino ei contrariatur, sed ex humido temperato tali caliditate, quae ultra materiam solaris appetitum ipsam beatificavit pulchritudine, & efficaciter agit in hac inferioribusque actionibus calores accidentales tam reflexionibus, tum reverberationibus, tum denique etiam per materiam tenebrosam, & minus formam resistentiam excitare solet, quibus quidem caloribus adventivis actionibus Sol calidus & sicque esse dijudicatur. Eius autem character est talis.

Elementaris, Masculinus, Amicus, Mors, Inimicus Saturni, Orientalis, Solis.

Mobilis, qua revolutionem suam naturalem percircit in anno seu 365 diebus 7 hor.

Acquisita, de qua sect. 2. & 3. hujus.

Corporis densitas, quae explet 343996 miliaria.

Vita benevolus, imo & vitam in inferioribus.

Fortuna per aspectum, & infortunium per naturalem conjunctionem.

Specialiter de quo tractabimus sec. hujus quart.

Regula I. Regula II. Regula III. Regula IV. Regula V. Regula VI. Regula VII.

De acquisita Solis Natura.

Domus, Exaltatio, Triplicitas, Sol est dominator, A signis, Zodiaci, Species, Facies suntque, Essentia, Imagis, quae accipitur vel Fortitudo, Gradus masculini, cibus, libet signi.

A domibus Horoscopi, de quibus antea capite de Saturno.

Regula I.

Notandum est, quod duo luminaria in finibus carent, ut in capite de Ariete dictum est.

Regula II.

Similiter sciendum est, quod Sol & Luna ex omnibus caeteris Planetis non nisi unam domum habent.

Regula III.

Sol non potest dici combustus, quia ipse est combustionis causa, ut supra dictum est.

Regula IV.

Non potest etiam Sol dici retrogradus aut directus, aut in statione aliqua, cum Epicyclum non habeat.

Regula V.

Aux Solis est in Cancro, & ejus oppositum in P.

Regula VI.

Solis casus, quem ejus mortem & humiliationem appellant, est in 21 grad. 20. Ejus vero vita est ejus exaltatio in 21. N. Detrimentum autem illius seu exitium est in 22.

Regula VII.

Non potest quoque Sol dici Orientalis vel Occidentalis, quia orientalis ipse est origo & causa, hoc est caeteri Planetarum dicuntur Orientales & Occidentales illius respectu.

Regula I. Regula II. Regula III. Regula IV. Regula V. Regula VI. Regula VII.

In cæteris verò omnibus *fortitudines & debilitates* in capite de Saturno descriptæ ad ipsum quoque solem pertinent.

CAP. V. SECT. III. PARS I.

De specialibus Solis prædominantis effectibus in hæc inferiora.

Quasi enim sol respicit inferiora cætenus habet in

Macrocosmo ex } Plagis Orientem.
 Climacibus Quartam.
 Meteoris Communicati-
 nem cum omnibus.
 Elementis partim ærem,
 partem ignem.
 Diebus, diem Solis.
 Metallis Aurum.
 Macrocosmo res ad eum pertinentes, de-
 quibus parte 2. hujus sect.

Clima 4. tranſit per Graciam. Unde illa viris doctis & eximiis, quorum præſul est ſol, abundavit. Similiter circa illud Clima maximi terrarum Domini Monarchiis mundanis præſtituti habitaverunt & commorati ſunt.

Sol est autor multorum Meteororum specie differentium, quæ producitur secundum diversos cum aliis Planetis aspectus.

C A P.

CAP. V. SECT. III. PARS II.

De Solis effectibus in Microcosmo.

Animæ seu morum, & sic facit } Justos.
 Studiosos.
 Iracundos instar serpentis.
 Ad vindictam pronos.
 Ambitiosos & superbos.
 Honorum & dominationis cupidos.
 Dispositionem } Statuam mediocrem ac pulchram.
 Ad grossitiem propendentem & carne
 plenum, præcipue in signis humidis; Cæte-
 rum si sit in igneo signo paucam carnem, &
 crescentem tamen cum ætate hominis.
 Temperatam complexionem, si sit in signo
 aqueo.
 Corporis, & sic facit } Bonum colorem.
 Faciem amplam & pulchram, sed aliquan-
 to pallidiorē, intermixta tantum pau-
 ca rubedine.
 Oculos luculentos & magnos, coloris ex ca-
 ruleo & citrino mixti.
 Capillos dispersos.
 Plenam pulchramque barbam.
 Vocem raucam.
 Complexionem seu humorem prædominantem.
 Partes corporis speciales.
 Facultatem naturalem.
 Morbos.
 Ætatem.
 Magisteria.

Ex humoribus habet liquorem ex calido innato, & humido radicali constantem.

Ex partibus corporis Sol habet } Cor.
 Cerebrum.
 Medullam.
 Nervos.
 Visum & quidem } in viro oculum dextrum.
 in femina oculum sinistrum.

Ex facultatibus naturalibus fovet facultatem vitalem & attractivam.

Ex morbis indicat

- Syncope.
- Cardiacam passionem.
- Ophthalmiam.
- Fluxum oculorum.
- Oriationem &
- Omnem morbum calidum & siccos non à bile ortos.

Inter aetates perfectam seu exactè mediam sibi vindicat.

Respectu Magisteriorum facit

- Operatorem in auro, aere & lapidibus pretiosis.
- Magnos Dominos.
- Magistratum.
- Reges.
- Principes.
- Comites.

C A P. VI.

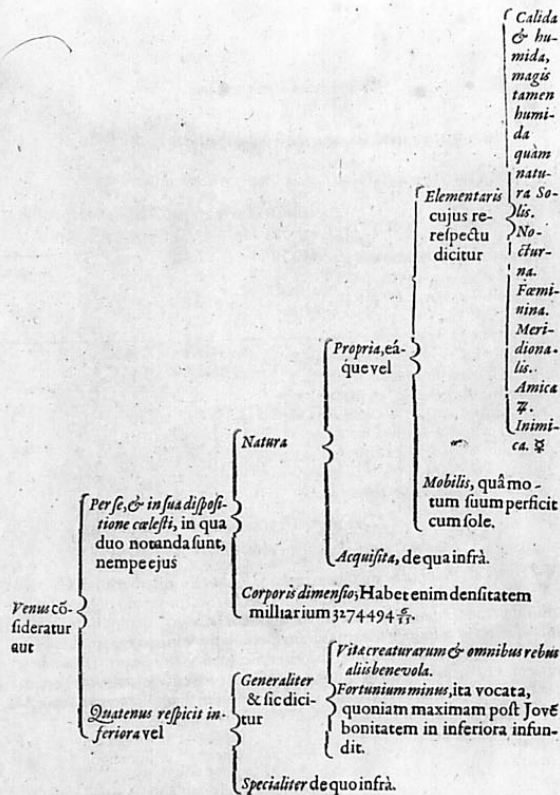
De Venere.

S E C T I O I.

De integra Veneris naturâ

VENUS est Planeta ex duabus naturæ Mercurii & totidem naturæ Solis partibus conflatus, quemadmodum in tractatu nostro primo hujus voluminis, ubi compositionis Planetarum mentionem fecimus, demonstratum est. Hic Planeta femininam suam naturam fluxibilitati & in constantiæ obedientiam ab inconstanti & inconstabili Mercurii dispositione accepit. Illa vera naturæ ejus pars, quæ dicitur Venus vitæ animalium propensa & benevola extemperata Solis caliditate ei obvenit. Character autem illius hoc modo depingitur ♀.

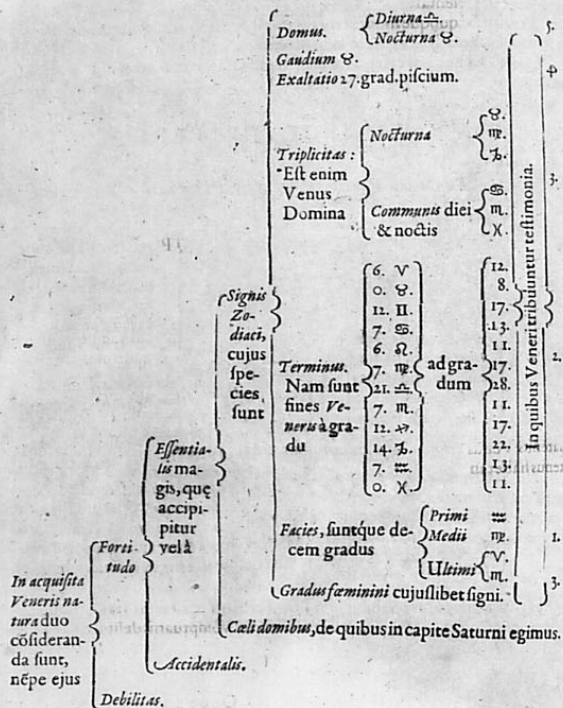
Venus

CAP. VI. SECTIO II.

De acquisita Veneris natura.

Quæ sit natura Planetæ acquisita supra dictum est.

De his ferè omnibus in capite de Saturno, locuti sumus: Observandum tamen etiam hoc loco est: Quod, si Planetæ masculini fortiores sunt in masculinis gradibus, sic etiam Venus, cum sit Planeta fœmininis, delectetur magis, fortiorque existat in signis suo sexui convenientibus, uti quoque è converso in masculinis debilitatur.

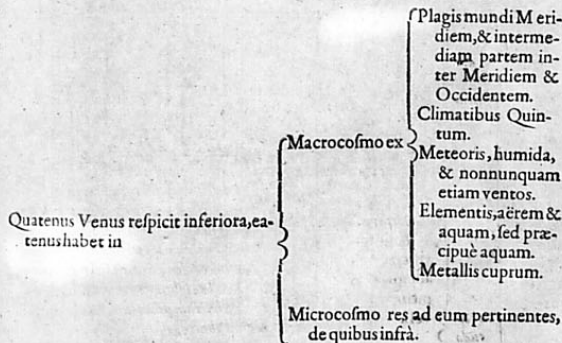
Deinde notandum est diligenter inter fortitudines Veneris adventitias, quod ejus fortitudo tum maxime vigeat, cum est Occidentalis (id quod etiam eodem modo sese habet in Mercurio) E converso verò debilitas ejus unica habetur, cum est Orientalis.

Tertio illud quoque mente tenendum est, quod Venus in plaga mundi fœminina fortior sit, debilior autem in masculina.

Quarto ad hoc advertendum est, quod vita Veneris est X. Ejus verò mors ☿.

CAP. VI. SECT. III. PARS I.

De speciali Veneris in hæc inferiora influxu.

Regnat Venus super Sabaudiam, Lombardiam, & cæteras Italæ partes: Unde incolæ illorum locorum sunt adeo libidini & voluptuariis delitiis dediti.

TRACT. II. PART. X. LIB. II.
CAP. IV. SECT. III. PARS II.

De Martis effectibus in Microcosmo.

Venus respiciens Microcosmum agitineus	Dispositio- nem	Anima seu morum: quatenus est	Fortis ac bene affectus, facit	Liberalem, Beneficum, Misericordem, Manifectum, Bonum, subtilem, In- telligentem. Suaevem ac venustum in gestibus, Hilarem & latum, choreis deditum, Convivatorum, delicias mundanas appetentem. Negligentes famam, & infames, Procos Luxuriosum, pronom ad libidinem, Lascivum, adulterum meretricem. Zelotypos, effeminatos, pusillani- mes. Timidos, imbelles, ignavos.
				Staturam mediocrem, sed si Ori- entalis est longiorem. Pulchritudinem muliebrem. Corpus lasivum. Colorem album mixtum cum rube- dine. Pulchros capillos & aliquantulum crispas. Multam carnem in facie. Pulchram frontem. Pulchra & subtilia supercilia. Pulchros oculos & vagos ac pla- biles. Longum nasum. Buccas seu genas candidas & rubra. Labra subtilia. Strictum pectus. Tibias grossas.
			Debilis & in- felix & sic facit	Complexionem seu humorem prædominantem. Partes corporis speciales. Facultatem naturalem. Morbos. Ætatem. Magisteria.

Notan

Notandum, quod natura Veneris operetur eosdem effectus, quos producit natura Jovis. Superat tamen naturam Jovis hoc ipso, quod corpus nati majori pulchritudine adornat, redditque illud magis delicatum.

Ex humoribus habet Venus phlegma naturale cum sanguine mixtum.

Ex partibus corporis habet	Carnes. Collum Guttur. Pectinem. Mammillas. Epar. Renes. Matricem. Genitalia. Sperma. Nates seu clunes. Lumbos, Ventrem.
	Ex facultatibus fovet facultatem attractivam. Scabiem Gallicam. Frigiditatem stomachi. Epatis & stomachi debilitates. Lienteriam. Diabesem, Passiones matricis, sicut suffocatio &c. Priapismum. Gonorrhæam. Diarrhæam.
Ex morbis indicat	Inter aetates vendicat sibi adolescentiam ab anno 14. usque ad 28. Muscos. Pocias. Lufos. Joculatores. Saltatores. Pictores. Scribas. Aulicos muliebris favore erectos. Pretiosarum vestium & gemmarum inuitores. Pharmacopolas. Aromatarios.

C A P. VII.

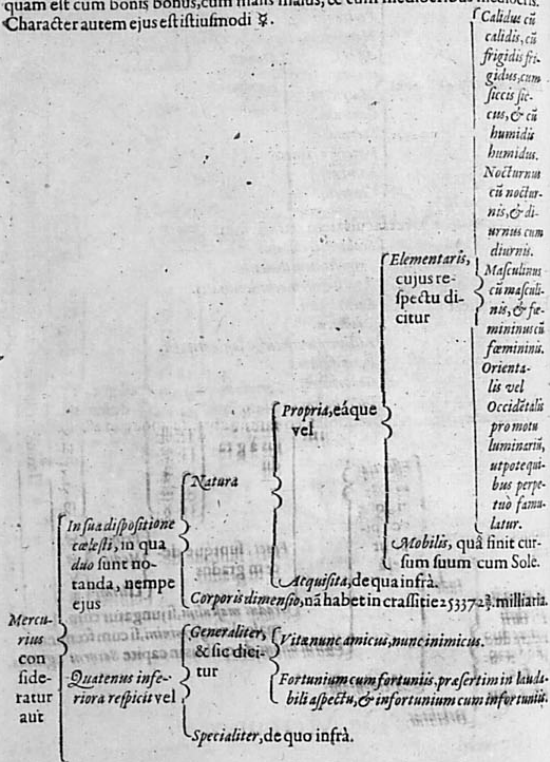
De Mercurio.

S E C T I O I.

De integra Mercurii natura.

Mercurius, uti supra dictum est, conflatur ex spissiori regionis æthereæ sub-
stantia, quæ loco materiæ illi infervis, & corporis solaris portione, qua in
formatur

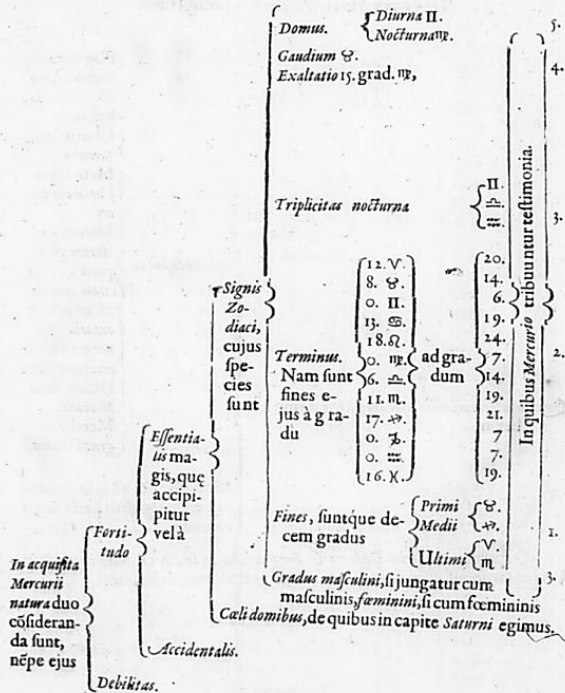
formatur: Unde est inconstans in operationibus suis propter aviditatem appetitus materiae suae ad multas & varias Planetarum formas suscipiendas: Namque propter istam materiae suae cruditatem gestit nonnunquam alicujus alterius Planetæ formam arripere, & in naturam ejus semetipsum convertere, ac de se subito rursus, facta ab illo separatione, applicationeque cum alio illius quoque naturam induere avet, semper nimirum appetens fortioris virtutem, ut naturam suam frigidam illà melius informet: Atque hæc est causa in constantiæ ejus, ob quam est cum bonis bonus, cum malis malus, & cum mediocribus mediocis. Character autem ejus est istiusmodi.

CAP. VI. SECTIO II.

De acquisita Mercurii natura.

Quæ sit natura Planetæ acquisita supra declaratum est.

De hisce omnibus supra in capite secundo diximus. Sed & hoc loco notandum est, inter fortitudines Mercurii Occidentalitatem esse, inter debilitates vero Occidentalitatem.

Similiter quoque observandum est, quod vita Mercurii sit in X. Mens vero de-
jusin X. prout supra in Venus natura dictum est.

CAP. VII SECT. III. PARS I.

De speciali Mercurii influxu in hac inferiora.

Plagis mundi
Occidentalem
& Septentri-
onalem.
Climatibus,
Sextum.
Meteoris
plurimum ven-
tor.
Elementis
Aerem & a-
quam adeoque
etiam commu-
nicationem cum
omnibus pro
natura Planeta
cui conjungitur.
Diebus diem
Mercurii.
Metallis ar-
gentum virum.

Macrocosmo ex

Quatenus Mercurius inferiora respicit, eatenus habet in

Microcosmo res ad ipsum pertinentes, de quibus parte hujus secunda.

Gubernat Mercurius Galliam & Burgundiam in sexto climate copientas
Unde sunt populi istorum locorum inconstantes & mutabilis animi.

Mercurius

CAP. VII SECT. II. PARS II.

De effectibus Mercurii in Microcosmo.

Fortis & bene affectus facit

Anima, seu morum. Unde si Mercurius est

Dispositionem

Debilis & infirmus facit

Mercurius respicit
Microcosmum a-
gitinejus

Corporis,

Complexionem seu humorem predominantem.
Partes corporis speciales.
Facultatem naturalem.
Morbos.
Ætatem.
Magisteria.

Acuminate ingenii excellentes.
Flicies in conciliandis amicis.
Vafros.
Solertes & cautos.
Religiosos.
Sagaces in conjecturis.
Sapientes.
Studiolos & scientia plenos.
Disertos.
Bene moratos.
Multa sine dolo addiscentes.

Instabiles & leves in moribus.
Malitiosos.
Malevolos.
Perfidios.
Mendaces & praesertim cum cauda Draconis in essentiali dignitate maleficorum est.
Cujus rei simulators & dissimulatores,
Clam fruantes fraudem & periculis consilia.
Infames.
Obliviosos
Stolidos.
Loquaces.

	Orientalis, & sic facit	<p>Caliditatem fortem. Aliquanto pallidior. Colorem nec nigrum nimis, nec fatis album, sed aliquantulum ad mellis tincturam propendentem. Staturam medioerem & bona compositionis. Crura longa. Meliores capillos, sed multum extensos. Oculos pyreos.</p>
Mercurius agens in dispositionem corporis, est vel	Occidentalis, & sic facit	<p>Humides inclinantes tamen aliquantulum ad siccitatem. Macilentos. Pallidos. Colorem propendentem ad nigredinem cum effluo mixtum, & aliquando ad rubedinem. Vultum caprinum. Altam frontem & strictam. Oculos concavos in capite. Pupillas caprinis non absimiles, & inclinantes ad rubedinem. Magnum nasum. Labia subtilia. Longam barbam sed raris pilis. Vocem subtilem.</p>

Ex humoribus Mercurius habet Melancholiam adusam propter suam cum Saturno societatem.

Ex partibus corporis habet	<p>Cerebrum. Spiritus. Imaginationem. Memoriam. Linguam. Instrumenta vocis. Manus. Digtos. Crura.</p>
----------------------------	---

Ex facultatibus naturalibus fovet animalem & imaginativam.

Ex morbis indicat	<p>Phrenesin. Maniam. Melancholiam. Epilepsiam. Tussim. Sputi abundantiam. Privationem sensus communis. Balbutiem & linguæ impedimenta. Raucedinem.</p>
-------------------	---

Inter

Inter atates vendicat sibi pueritiam, ab anno quarto usque ad 14. tum.

Ratione Magisteriorum facit.	<p>Honoratum. Confluarium. Scriba. Mercator. Philosophos. Mathematicos. Divinatores. Negorum artium inventores.</p>
------------------------------	--

C A P. VIII.

De Luna.

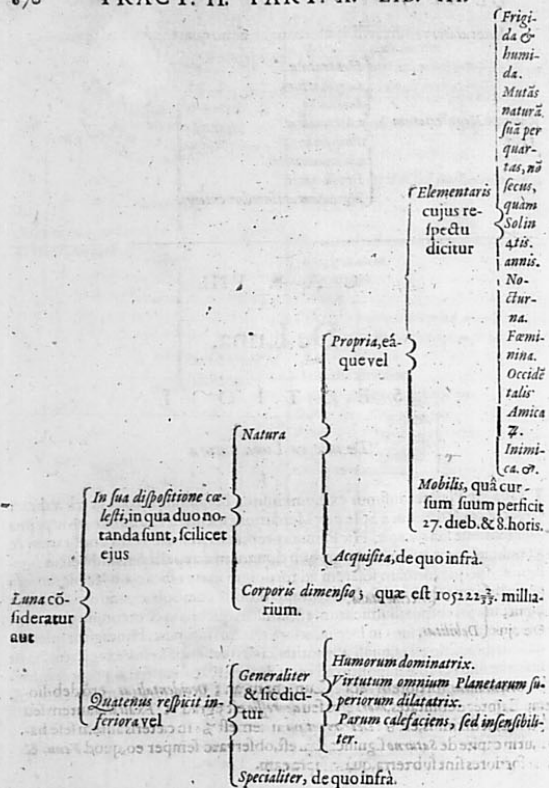
S E C T I O I.

De integra Lune natura.

Una est Planeta infimus ex humidissima & spississima totius cœli ætherei parte conflatus, qui à Sole per Mercurium lucidam suam animam in prima compositione sua recipit. Hic Planeta propter extremam suam cruditatem & humiditatem, ex quibus & humorum dominatrix appellatur, valde est indigestus, assidueque formam solarem ad fortiorem suam efficaciam, & pleniorum perfectionem requirit: Unde in ejus oppositione cum Sole, quando videlicet univertum ejus corpus illuminatum est, similiterque etiam cum conjungitur cum ipso Sole, maximos suos in l. œc inferiora effectus infundit: Hinc igitur splendida Solis dispositio est ei, quasi adventitia, cujus præsentia veluti exagitur, ita ut materia illius crudæ dispositio ad res palpabiles, & manifestas propter humidam ejus naturam in hæc inferiora descendat. Character autem ejus est hujusmodi ☾.

Pppp 3

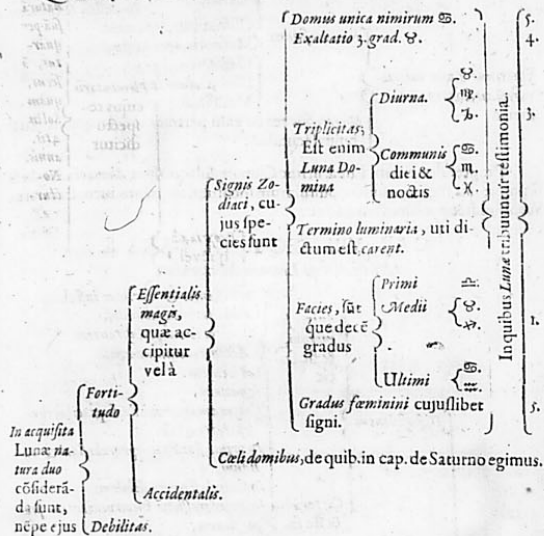
LUNA

CAP. VIII. SECT. II.

De acquisita lune natura.

Quæ sit acquisita Planetæ natura, supra dictum est.

Orientalitas fortiorem reddit Lunæ naturam, *Occidentalitas* verò debiliorem; Exciter debilitates, *mors* ejus seu *depressio* est 3. grad. ♁: *Exaltatio* autem seu *vita* illius, ut diximus, est ☉: *Detrimentum* autem est ♄: In cæteris autem sese habet, ut in capite de Saturno significatum est, observato semper eo, quod Venus & Luna fortiores sint sub terra, quàm supra eam.

De speciali Luna in hac inferiora influxu.

Quatenus Luna inferiora respicit, earum habitum	Macrocosmo ex	Plagis mundi	Generaliter omnes, cum sole eas respiciens.
			Specialiter Occidentem.
	Microcosmo res ad eam pertinentes, de quibus parte huius secunda.		Climatibus, Septimum.
			Meteoris, aquae omnia.
			Elementis, Aquam.
			Diebus, diem Lunae.
			Metallis, Argentum.

Propter dominium Lunae in hoc Climata, sub quo sunt Alemania, Anglia & finitimae illis regiones, sunt populi illorum locorum, aliquanto inconstantes, vagabundi & potationibus dediti.

CAP. VIII. SECT. III. PARS II.

De effectibus Lune in Microcosmo.

Luna respiciens Microcosmum agit in eus,	Dispositionem	Anima seu morum, & sic facit	Inconstantes & varios ac instabiles.
			Mobiles & vagabundos.
	Corporis & sic facit		Exoticas terras perambulantes,
			Amantem omnia nova,
			Amentem.
			Ignavum.
			Corpora magis humida, & praecipue cum separatur à Sole.
			In prima statione corpus robustum & validum,
			In secunda statione debilem.
			In retrogressionem inconvenientem proportionem,
			Staturam magnam.
			Rotundam & pulchram faciem.
			eminentes seu strabones.
		Oculos	non omnino nigros.
			Colorem album & secundum quosdam mixtum cum rubedine.
			Complexionem seu humorem praedominantem.
			Partes corporis speciales.
			Facultatem naturalem.
			Morbos.
			Etatem.
			Magisteria.

Ex

Ex humoribus habet Luna phlegma, & magis aqueas corporis partes.

Ex partibus corporis habet	Cerebrum.	Oculum	sinistrum vitii.
			dextrum foeminae.
Ex facultatibus naturalibus fovet Ex pullivam	Intestina.	Stomachum.	Vesicam.
			Vulvam.
Ex morbis indicat	Epilepsiam,	Paralyfin.	Torturam.
			Colicam,
	Mensuram.	Apothemat.	Oppilationes.
			Membrorum commotionem & reliquos morbos ex nervorum obstructione & frigiditate ac humiditate ortos.
Inter etates vendicat sibi	Peregrinos & itinera facientes.	Legatos.	Nuncios & tabellarios.
			Piscatores.
Ratione Magisteriorum facit.	Nautas.	Circum aquas & labores super aquis occupatos.	

CAP. IX.

Regulae generales omnium Planetarum.

Regula I.

Omnis praedicti Planeta significat dispositionem illam formae quam in praemissis cuique eorum subiecitur: si sint bene dispositi. Si vero male disponuntur, perdunt de forma sua secundum proportionem infortunii sui & praecipue in membris istis, quae in specie per eos denotantur, uti & in illis quae assignantur signo, in quo reperuntur.

Regula II.

Attendendum est diligenter an significatores principales sint in gradibus lucidis, fumosis vel tenebrosis. Nam lucidi gradus multum adjuvant pulchritudinem & claritatem faciei. Fumosi faciunt eam vergere ad obscuritatem & brunnum seu fuscum colorem. Tenebrosi vero faciunt obscuram, deformem & brutum aspectum non abhincilem.

Regula III.

Quando significatores sunt matutini, faciunt corpora magna, quoniam crescunt.

Regula IV.

Si significatores fuerint retrogradi, afferent corpori deformitatem, nec erit in eo proportio vel harmonia.

Qqqq

Regula

Regula V.

Scorpio, Sagittarius & Pisces mediocrem pulchritudinem dant corpori, & multo magis quidem si Venus in aliquo illorum existat.

Regula VI.

Si Dominus fuerit bonus, significat natum pulchrum, perfectum in membris, & per omnem vitam suam corpore sanum: Sin malus, contrarium denotat.

C A P. X.

De capite & cauda Draconis.

Caput & Cauda Draconis non sunt Planetae, sed sectiones quaedam: Nam caput Draconis est intersectio vix Solis & Eccentri Lunae, cui opposita est Draconis cauda. Atque hae quidem intersectiones in quibusdam Zodiaci locis instar Planetarum atolluntur & deprimuntur: Atolluntur nimirum Caput Draconis 3 grad. II. & deprimuntur gradu eodem. Similiterque etiam detrimentum cauda Draconis est in grad. 3. II. & ejus exaltatio in eodem gradu signi illi oppositi, videlicet.

Notandum est autem, quod, quando conjunctio vel oppositio luminarium est in punctis intersectionum caput & caudam Draconis constituentium, vel prope ea, hoc est, intra 1. grad. tunc fiunt luminarium Eclipses, videlicet Solis in eorum conjunctione, Luna vero in eorum oppositione.

Due autem haec intersectiones, videlicet Draconis

Caput est cum bonis bonum, cum malis malum: Etenim in conjunctione bonorum bonitatem, in malorum autem malitiam illorum auget. Cauda penitus naturae capitis adversatur: Est namque cum bonis mala, & cum malis bona, hoc est, boni bonitatem, & mali malitiam minuit.

FINIS LIBRI TERTII.

LIBER

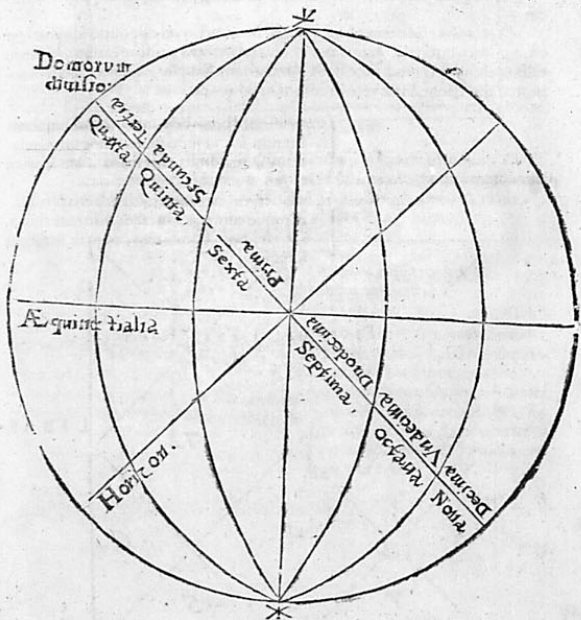
LIBER QUARTUS

De Schematis caelestis erectione.

C A P. I.

De domus caelestis ratione.

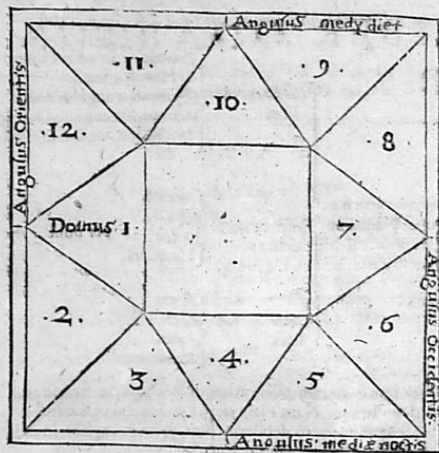
Ex illi circuli majores sese interfecantes, atque per puncta Aequinoctialis transeuntes in duodecim aequales dividuntur: Ipse etiam Zodiacus in partes 12. distribuitur, sed inaequales, quae domus appellantur. Circuli autem sex magni sunt Meridianus, Horizon, Aequinoctialis, Zodiacus, & duo Coeli. Coeligitur & Zodiaci divisio eritalis.

Qggg 2

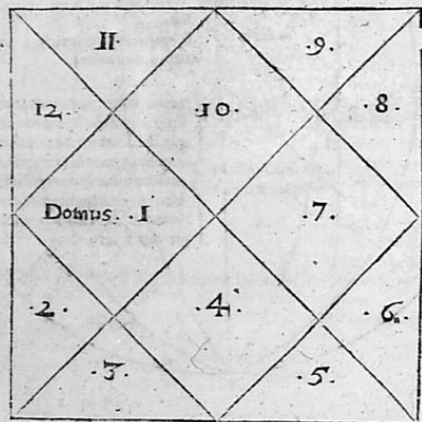
At

Atverò, qui communem figuræ seu schematis coelestis erigendirationem exposuerunt, illi non nisi de *Horizontis & Meridiani* intersectionibus egerunt; Atque earatione duodecim caeli domus sic depinxerunt.

Ex quibus patet, quod harum domuum dimidia pars sit sub terra & alia pars noctis spatium occupans supra terram cum nostro communicans.

Alia figura caelestis erigende formula.

CAP.

C A P. II.

De generali domuum caelestium dispositione.

Domum caelestium variae sunt appellationes: Nam aliae dicuntur	}	Cardines, videlicet	}	Prima, seu angulus Orientis vel Horoscopus.
		Succedentes, videlicet		Quarta, seu angulus noctis.
				Septima, seu angulus Occidentis.
Cadentes, videlicet	}	Succedentes, videlicet	}	Decima, seu angulus diei vel medij caeli.
				Secunda.
				Quinta.
				Octava.
Cadentes, videlicet	}	Succedentes, videlicet	}	Undecima.
				Tertia.
				Sexta.
				Nonna.
				Duodecima.

Harum autem domuum differentiarum sunt quoque diversae ac differentes naturae & dispositiones: Nam Planetæ in *Cardinalibus* collocati fortiores dicuntur; In *succedentibus* verò debiliores sunt, quam in *angulis*; In *cadentibus* denique sunt adhuc cæteris debiliores.

C A P. III.

De particulari cujuslibet domus naturae & dispositione.

In prima domo agitur de	}	Dominus Triplicitatis, quorum indicat	}	Nati seu interrogantis	}	Vita.
				Corporis constitutione.		
						Dispositione animae.
Primus, vitam & naturam nati seu interrogantis, quid scilicet diligat, & habet vitæ exordium.	}	Dominus Triplicitatis, quorum indicat	}	Secundus, vitam & corporis constitutionem ac fortitudinem, habetque vitæ mediam partem.		
				Tertius, eadem cum primo, accipit vitæ finem.		

Q999 3

In

In secunda domo agitur de	{ Nati Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Substantiis. Divitiis. Possessionibus. Primus vitæ principium. Secundus mediæ ætatem. Tertius ætatis finem. Fratribus. Sororibus. Consobrinis. Amicitiiis. Fide. Religione. Mutationibus. Itineribus minoribus. }
In tertia domo agitur de	{ Nati. Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Primus fratres majores. Secundus patres intermedios. Tertius fratres minores, Patribus. Domibus. Terris. }
In quarta domo agitur de	{ Nati. Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Hereditatibus antiquis non tamen de hereditatibus mortuorum. Omnibus immobilibus ut de Castris, & similibus. Thesauris absconditis. Omnibus sepultis. Rerum sine. Primis partibus. Secundus castra & civitates. Tertius rerum fines seu exitus. }
In quinta domo agitur	{ Nati. Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Liberis & filiis. Dilectionibus. Legatis. Donationibus. Primus, vitam filiorum. Secundus, Delectationes. Tertius, Legata. }

In

In sexta domo agitur de	{ Nati Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Infirmis atibus. Servis & ancillis. Animalibus seu pecoribus, & eorum numero ac multitudine. Primus, infirmitates & languores. Secundus, servos. Tertius, utilitates & fructus à servis dependentes, & de pecoribus, eorumque numero. }
In septima domo agitur de	{ Nati Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Nuptiis. Mulieribus. Litibus & contentionibus. Bellis. Latrociniiis. Inimicitiiis. Medietate senectutis. Emptione & venditione domuum fugitivorum. Primus, de mulieribus. Secundus, de litibus & contentionibus. Tertius, de commixtionibus & participationibus. }
In octava domo agitur de	{ Nati Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Morte. Labore. Tristitia. Mortuorum hereditatibus. Primus, mortem. Secundus, præcepta & res antiquas. Tertius, mortuorum hereditates. }
In nona domo agitur de	{ Nati Dominis Triplicitatis, quorum indicat }	{ Religione. Fide. Visione. Sapientia. Deitate. Cultura. Rumoribus. Somnis. Legationibus. Dimidio vita. Longis itineribus. Primus, peregrinationes. Secundus, fidem & religionem. Tertius, somniorum interpretationes. }

In

In decima domo agitur de

Nati	} Imperis. Dignitatibus. Officiis. Artibus exercendis. Substantia & rebus furtim ablati.
Primus, opera & exaltationes.	
Secundus, imperii vocem & auctoritatem.	
	Tertius, dignitatum stabilitatem.

In undecima, quæ dicitur
Damon bonus agitur de

Nati	} Fortuna. Spe. Fiducia. Amicis.
Primus, fiduciam.	
Secundus, laborem.	
	Tertius, laborum fructum.

In duodecima domo, quæ
malus Damon appellatur, agitur de

Nati	} Inimicis occultis. Deceptoribus. Invidis. Miseris. Carceribus.
Malis cogitationibus.	
Majoribus animalibus.	
	Bonus sive malis partus muliebri acciditibus.
	Primus, occultos inimicos.
	Secundus, labores & carceres.
	Tertius, animalia.

C A P. IV.

De Domino alicujus domus.

Dominus ab Arabibus *Almuten* dictus idem est, quod *Vincens*, quoniam in eo loco plura felicitatis & fortitudinis testimonia habet, quam aliquis alius Planetarum. Inspiciatur ergo figura seu schema celestis, & observetur diligenter locus, cujus Dominus perquirendus est. Verbi gratia: Dominum primæ domus seu Horoscopi, nempe ascendens investigare volo: Quæro igitur, quodnam signum, & quis signi gradus principium illius domus occupet? Deinde me converto ad caput illius signi in libro hujus tertio descriptum, in quo primum in genere, illius signi & cujuslibet ejus partis Dominos potentiores quæro, similiterque gradus naturæ cupidem tenentes. Illi autem Planetæ dominium attri-

buitur, qui plura habet ibi loci fortitudinis & dignitatum testimonia, ut si 10. II. gradus fuerit in cuspide Ascendens inventus, invenio Mercurium habere dignitates 5. propter domum suam, ut habetur in sect. 1. cap. de II. & tres propter Triplicitatem, ut eadem sectione ostenditur, ac duas propter Terminum suum, ut docet sect. 2. de II. nec ibi loci deprehendo aliquem Planetarum ei dignitate æqualem; quare ipsum ejusdem loci Dominum pronuntio, atque sic in cæteris. Ac si duo Planetæ inveniantur, qui in eodem loco æquales habuerint dignitates, tunc ille, qui fuerit in Ascendens: ad 3. vel 4. gradus prope principium domus erit Dominus, imò si duas tantum dignitates habuerit, aut si ex duobus illis, ita in eodem loco existentibus unicus solummodo Ascendentem aspiciat, erit Dominus: Quod si neuter vel ambo æqualiter Ascendentem aspiciant, tunc fortior in cælo, puta si unus in angulo, alter in succedente, vel unus in succedente, & alter in cadente fuerit, Dominus seu vincens erit. Sin autem etiam eo casu fuerint in potentia æquales, tunc vide, quis eorum sit in gradu magis sibi competente, nimirum, an masculinus in masculino, vel femininus in feminino, vel in lucido, tenebroso, vacuo, puteali, Azemena, aut fortunam augente gradu existat, nam qui fortior fuerit, ille appellabitur Dominus. Si denique in hisce omnibus duo Planetæ fuerint æquales, tunc aliis dignitatibus Domus est anteponenda.

C A P. V.

De dispositione signorum in domibus tempore meridiano.

In telligendum est primo, quod duo præcipue tempora apud Astrologos sint in usu, videlicet *Meridianum* & *Pomeridianum*. *Meridianum* vocant illud spatium, quo sol punctum medii diei possidet, hoc est, verticem Horizontis seu circulum meridianum ingreditur. Cum igitur figuram erigere volueris pro hora exactæ meridiana, hoc est, qua Sol medii diei punctum possidet, signaque celestia secundum proprium ipsarum situm pro hora istac in figura illa disponere, tunc delineata prius modo prædicto figura omni deinceps studio perquiratur Solis locus, hoc est, signum & ejusdem gradus cum minutis, si quæ sunt, in quo Sol transit illo die & hora. Quibus in Ephemerid. tabula anno ac mensi tuo interveniente inventis in cuspide seu principio decimæ domus exprimitur Sol, una cum signo, in quo transit.

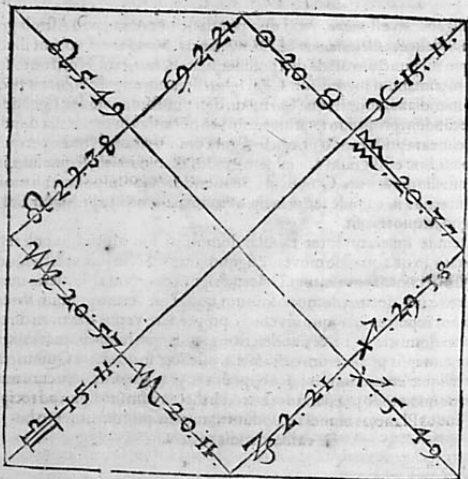
Deinde quærat inter tabulas domorum, sub altitudine poli regionis vel civitatis, in qua quæstio movetur, signum, in quo Sol inventus est, idque præfixum sub decimæ domus titulo. Descende igitur deorsum ab illa serie numerorum directè sub decima domo positorum, quousque verum gradum inveneris, in quo Sol repertus est; quo invento, progredere versus dextram directè in columnas domus 11. 12. 1. 2 & 3. ac describe gradus cum minutis, quas ibi invenieris domuum ipsi præfixarum cuspidibus, videlicet in 11. 12. 1. 2. 3. Quibus ita productis reliquæ etiam domus hinc oppositæ & gradus eorundem cum minutis.

Atque hoc modo præparatum erit cæli thema cum suis signis ad recipiendos Planetas omnes secundum naturales ipsorum situm pro hora illa meridiana data.

C A P. VI.

De collocandis Planetis in predictis figuris.

Planetarum in figura collocatio facilis admodum est, nec ullo modo tardiosa, si dies questionis tuae in mense anni dati perquirantur: Nam inter duas lineas parallelas versus dextram a die dato progrediendo inuenies super quolibet quadrangulo characterem tum Planetæ, tum etiam signi, in quo ille transit. In ipso autem quadrangulo reperies gradum & minutam, in qua manet Planeta illa meridiei horâ. Unde facta pro hora meridiei figura explicandi sunt in illa Planetae in iisdem gradibus & minutis, qui in quadrangulis reperiuntur: Sed aliter sese res habet, cum facta est figura pro hora aliqua pomeridiana, ut in capite 8. apparebit. Exempli gratia: *Quæstio facta est Londini, Anno 1601. die 11. mensis Maji hora illius diei exacte meridiana: Inuenio igitur ☉ in ♄. transire, videlicet in 20. grad. 24. minut. ejusdem: Et quia Londini elevatio est 51. grad. idem in tabulis domorum sub tali elevatione comprehensarum querendam est Solis signum. & gradus quoque ejusdem. Ubi vero elevatio exacta poli civitatis data non potest in tabulis domuum inueniri, ubi proximam ei altitudinem minorem eligo: Præinde sub elevatione poli 50. reperio 20. grad. 8. quem in cuspide domus decime pono cum ☉. minutis & progrediendo versus dextram in eodem parallelo inuenio 2. gr & 21. min. ♄. pro cuspide domus 11. ac in tertio loco 5. grad. & 49. min. ♄. qui insigendi sunt in cuspide domus 12. & 29. grad. 38. min. ♄. pro cuspide prima domus & 20. grad. 27. min. ♄. pro cuspide secunda domus. Et sic in ceteris hoc modo.*

Notæ

Notæ, quod signa opposita sunt { V. ☉. II. ☿. ♄. ♃. ♀.
 ☽. ♁. ♃. ♀. ☽. ♁. ♃. ♀.

C A P. VII.

De figuræ cælestis erectione pro quolibet hora à meridie.

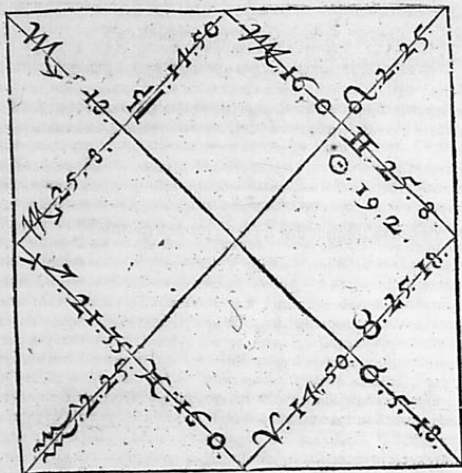
Tempus pomeridianum est illud, quod sese extendit à puncto meridiei unius ad punctum alterius sequentis, hoc est, quod mensurat diem naturalem horis 24.

Si autem tempus, in quo figura cælestis erigenda est, sit pomeridianum, tunc in ventis prædicto modo, signo & gradu, in quibus existit Sol anno, & mensis & die propositis, inspiciendæ sunt tabulæ domorum pro altitudine poli, regionis, vel loci, in quo quæstio movetur, & columnella, cui signum, in quo Sol inuenitur, præfixum est sub titulo decimæ domus: Ei enim ad sinistram in columnella, super qua tempus à meridie describitur, horæ & minutæ temporis pomeridiani respondent: Quibus quidem horis & minutis addendæ sunt horæ & minutæ temporis oblati: Sed quoniam Sol quolibet sex horarum spacio conficit motu proprio 15. minutis gradus signi, quibus quarta unius æquatoris gradus pars correspondet, & verò quarta illa pars unam temporis minutam commensurat, idem pro quibuslibet sex horis pomeridianis una temporis minuta prædictis minutis horarum simul additis est adjungenda. Quod si verò aggregatus horarum numerus superet numerum 24. eo casu auferenda sunt ab eo 24. & residuum cum minutis querendum est in tabula domorum sub columnella, cui inscribitur hęc titulus, tempus à meridie. Sin autem nec illum numerum exacte inuenis, accipiendus est numerus proximus eo minor; nam hoc factum nullus vel saltem non magnus error sequetur) quo invento directe ad dextram progrediendum erit inter duas lineas parallelas, sex domus, nempe 10. 11. 12. 13. ut in capite præcedenti, suis signis propriis adornando cum gradibus & minutis eorum, qui in domus cuspide exprimendi sunt, cætera quæ domus sex hisce oppositæ suis quoque signis & gradibus eorum, prioribus illis jam expressis oppositis decorandæ sunt. Atque hoc modo præparata erit figura cælestis pro tempore dato à meridie, ad Planetas tum temporis in celo prædominantes aptè delineandos. *Sic igitur annus datus 1615. Mensis Junii dies decimus ejusdem secundum Calendarium Romanum.*

Rrrr 2

CAP.

Ad Poli elev. 50. hora sexta à meridie.

C A P. VIII.

De collocatione Planetarum in figura caelesti pro tempore pomeridiano, cum veri loci motus eorum mediis inventione pro qualibet hora pomeridiana.

Ubi tempus quaestionis est pomeridianum, ibi Planetæ motus medius non reperitur exactè in Ephemerid: Quærat igitur dies mensis in Ephemerid. & in quadrangulo ejus videbis medium Planetæ motum pro hora meridiana illius diei, in quadrangulo autem immediatè sub ipso posito percipies ejus motum pro diei sequentis meridie. Differentiam igitur inter unum & alterum accipe, eamque reduce in minutas, similiterque etiam horas redige in minutas: Quo factò minutas unius per minutas alterius multiplica, ac productum divide per 24. numerumque illum quotientem iterum divide per 60. & quotiens verum tempus motus medi ejusdem Planetæ declarabit. Exempli gratiâ; Motus Solis medius est 59. minut. & hora data à meridie erit 20. & 30. minut. Reduce itaque 20. horas in minutas, multiplicando eas per 60. hoc modo.

20.

$$\begin{array}{r} 20. \\ 60. \\ \hline 1200. \end{array}$$

Huic productò, si addideris 30. minutas; habebis 1230. quem numerum minutarum horarum iterum per minutas 59. motus medi Solis multiplicabis hoc modo.

$$\begin{array}{r} 1230. \\ 39. \\ \hline 11070. \\ 6150. \\ \hline 72570. \end{array}$$

Deinde productum hoc divide per 24. modo sequenti.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 98 \\ 72570 \\ 24 \\ \hline 3023\frac{1}{2} \end{array}$$

Unde quotiens est 3023 $\frac{1}{2}$, quem ulterius divide per 60 hoc modo.

$$\begin{array}{r} 3023 \\ 60 \\ \hline 50\frac{3}{5} \end{array}$$

Motus igitur diurnus in illa hora data erit 50. minut. 23. hoc est, 23. secundæ. Atque hoc modo procedendum est etiam cum omnibus aliis motibus mediis.

Regula I.

Ubi Planetæ motus medius sese non extendit ad minutas, ibi cum secundas & tertias agendum erit, modo præcedenti, quem ad modum in motu Saturni apparet.

Regula II.

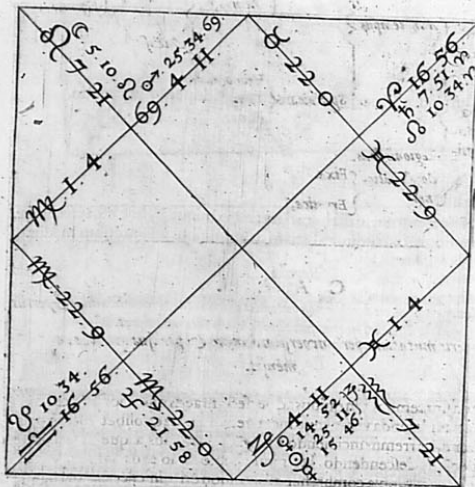
Semper in retrogrado Planetæ abstrahere tot minutas & secundas, quot fuerint inter meridiem & horam datam, sed in directis adde.

Sed & alio meliori modo sine magno errore præcedens operatio peragitur, nimirum: capiatur medius motus omnium Planetarum à meridie diei tui ad meridiem diei sequentis, & dividatur in minutas aut secundas aut tertias pro natura motus Planetæ tardioris aut velocioris. Hunc numerum per 24. divide & invenes valorum unius horæ diei, qui per horas à meridie elapsas ductus ostendat valorem motus Planetæ in horis aut minutis: Vel aggregatum numerum divide per numerum datum, quod citius fit: Verbi gratiâ; Differentia motus Solis inter meridiem 15. diei Januarii Anno 1615. & meridiem ejusdem erat 61. minut. id est, grad. 1. & minut. 1. Primum igitur 61. per 24. divisa dabunt in Rrrr 3 quo.

quotiente 2. minut 13. 5. & sic in cæteris. Exemplum autem erectionis figuræ post meridiem cum adaptatione motuum Planetarum ad tempus datum erit tale.

Queritur Anno 1615. die 15. Januar. hora 7. & 30. m. post meridiem de dispositione nati. Investigandus est igitur ibi loci in Ephemerid. locus Solis; quem invenio esse in 24. grad. 40. m. 7. Sub elevatione ergo Londinensi quero columnam Solis in 7. & descendendo gradum 7. in quo Sol reperiatur erit meridie diei, invenio in cuius latere versus sinistra reperio horas 19. & 44. m. quibus addo horas 7. & 30. m. temporis à meridie data: ita proveniunt 26. hora & 74. minut. que constituunt 27. horas 14. minut. Et quoniam in 27. horis quater reperiuntur sex hora. idco prædictis minutis addo 4. alias minut. ut erit que hac ratione aggregatum. 27. hor. & 18. minut. Quia autem 27. superant 24. idcirco abstractis illis 24. à 27. manebunt in residuo 3. hora cum 18. minut. Has igitur in columna horarum quero. itaque invenis per omnia procedo ut in figura Meridionali dictum est. Ipsam itaque figuram hoc modo præparamus. & per regulam prædictam Planetas eius inscribimus. ut sequitur.

Polelev. Anno 1616. Januarii 5. Hora 10. post Meridiem in 30.

FINIS LIBRI QUARTI.

LIBER

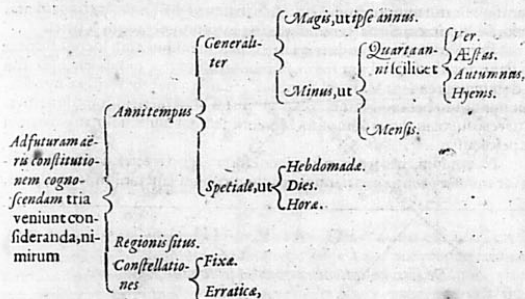

LIBER QUINTUS.

De prognosticatione tempestatum.

C A P. I.

De aëris mutatione in genere.

C A P. II.

De aëris mutatione per univrsum annum & per ejus quartas ac menses.

Cum varia sint tempora, in quibus ad perfectam aëris mutationem cæli constitutio consideranda venit, haud inconvenienter de quolibet eorum paucis & breviter discurremus incipiendo à magis generalibus, atque ita successivè ad magis specialia descendendo. Ut igitur ab ipso anno exordiamur, utpote cujus spatio cætera omnia comprehenduntur, non erit difficile, una sola figuræ cælestis erectione in Ascendente anni recto præparata, de ejus natura & dispositione tam ad aëris mutationem, quam ad inferiorum perturbationem pertinente judicare. Quod ut facilius præstetur, cum nimirum scire desideras, quid munde obventurum sit ex pluvii, ventis, caliditate, siccitate aut frigore, constitue anni ascendens, simulque in figura colloca Planetas, ac diligenter observa, quis eorum

eorum præsit & dominetur; Si enim Dominus fuerit fortuna, fortunatum tempus futurum est, sin infortunium, mundus quoque similiter impediatur ac corrumpetur: De inventione autem fortioris Planetæ in figura diximus jam ante in libris præcedentibus, illum videlicet esse Dominum, qui plura testimonia vel dignitates habet in figura eo tempore, quo illa erigitur.

Ex his igitur manifestum est, quod si Planetæ frigidi fuerint potentiores, atque in signis frigidioribus, constituant universaliter tempus anni frigidum: Et quidem etiam erit annus eo frigidior vel humidior, quod eminentiora testimonia habuerit Planeta cum signo suo, vel siccitatis super humiditatem, ut B. in ♄. vel humiditatis super siccitatem, ut C. in ♄. vel quo alio signo aquatico.

Similiter quoque, si calidus fuerit Dominus, & in signo aliquo calido, habebit intensam caliditatem, vel cum siccitate, si ☉. in ♄. aut ☽. extiterit, vel cum humiditate, si ♄. vel ♀. fuerint in signis æreis: Atque hoc modo poterit etiam in cæteris iudicium fieri ab artibus perito.

Quod si plures Planetæ fuerint conjuncti in locis aquaticis, in revolutione anni significatur multitudo pluviarum; Si in signis igneis indicatur superfluitas caloris & siccitatis: Si in æreis, multitudo ventorum, gelu, frigus & nives.

Porro etiam simili modo in quarta anni & mensibus, cum fuerint Planetæ in signis frigidis, indicantur frigoris intensio ac magnitudinem, ubi etiam si dominium tenuerit Mars vel Saturnus, nec aspexerint eos fortuna, significatur multitudo belli ac destructio, & præcipue, si Mars fuerit in domo sua activa: si verò fuerit in aliqua domorum Mercurii denotat multitudinem pluviarum & pestilentia.

Notandum autem etiam hoc loco est, quod gravis terræ siccitas, & sterilitas ac annonæ penuria non fiat, nisi ex conjunctione Planetarum in signis igneis.

C A P. III.

De aëris mutatione in qualibet septimana, die ac hora.

Cum volumus in septimanam aliquam prædicere aëris mutationem, advertendum est diligenter, an præcæserit ☉. velo. ☽. vel ☿. Solis ac Lunæ, & ad horum aspectus constituenda est ipsorum figura celestis (de aspectuum autem celestium separatione diximus libro præced. in capite de Saturno.) Deinde in figura illa ereda observari debet Planeta Vincens, & præsertim ille, qui plures dignitates essentielles habuerit in angulis, ac loco Solis & Lunæ in hora aspectus; ipse enim erit Planeta disponens.

Similiter quoque signum probe considerandum est, in quo Planeta Vincens decurrit, & cui applicat vel per conjunctionem, vel per aspectum: secundum hujus enim qualitatem iudicabis de aëris mutatione.

Atque hanc certè operationem ego veram deprehendi anno ab hinc sexto vel septimo, quando ingens gelu universam hanc terræ partem constrinxerat: ibi enim tum quidam eques auratus fraternitatis iure mihi ex fororis meæ nuptiis junctus ex me quærebatur, si possem arte mea Astrologica de aëris illius mutatione ac gelu dissolvendi tempore iudicare: Eredâ igitur figurâ, inveniri ea majorem Planetarum numerum cum ipso Saturno in domo ejus, videlicet in ♄. veluti hospitalitate quadam receptum. Sed quia deprehendi Lunam ab ista conjunctione liberam esse, frigore ad huc Saturnino congelatam, atque similiter etiam percepi, Martem sese à frigido Saturni amplexu separare, connotavi diligenter verum tempus futurum, quo posset Mars radiatione debita Lunam

nam aspicere, idque vidi futurum die Jovis tempore matutino circa nonam horam: Prædixi igitur, tempore eo gelu illud oblitax passurum esse dissolutionem, initiumque ejus dissolutionis futurum à nive pluvii mixtâ, quoniam videlicet nec Mars posset ita vivaciter in corpus lunare propter stupiditatem suam agere, nec Luna etiam tam subito recipere aut pati, propter congelatam suam humiditatem, Martis actiones, ita quidem ut in hac dissolutione pro parte dominationem haberet Saturnus, & ex parte altera caliditas Martialis, incipientem nimirum dissolutionem Marte, ac relinquendis aliquid in aëre de natura sua congelativa Saturni viribus, nondum penitus Martialis virtuti cedentibus, ita tamen ut prævalente ad postremum Marte tota illa materia nivea in meram aquam converteretur. Ut autem prædixi, ita eventus prognostificationis meæ respondit, eamque confirmavit.

Ex quibus sanè patet evidentè, Philosophiam naturalem imprimis debere ad hujus Astrologia partis iudicium concurrere, & quod sine ea nihil queat in hac arte præstari.

Sunt igitur in hoc circa aëris mutationem faciendum iudicio multæ observandæ regulæ, inter quas nec illa etiam est postremo loco habenda, quod effectus prædictorum futurus sit tanto validior, quanto plures fuerint significatores, & tanto remissior, quanto pauciores.

C A P. IV.

De mutatione aëris ratione situs regionis.

Certum est & experimentis comprobatum, alias nationes esse calidis aëris mutationibus, alias autem frigidis magis subjectas, idque propter rationes tum manifestas, tum occultas: Propter manifestas quidem rationes, quod videmus, regiones polii mundi propinquiores frigore & gelu magis rigere, Versus æquinoctialem autem circulum meteora ignita aërem magis perturbare: Rationibus verò occultis videmus, locos nonnullos tempestatum multitudine magis gravari, quam alios; Sic enim Burmudos, Insula Occidentalis tonitruis ac tempestatibus marinis, Dalmatia ventis & terræ motu, Insulaque passim omnes pluvii experientia teste affliguntur: Atque porro etiam regiones calidis stellis subjectæ calidis aërisque perturbationibus magis afficiuntur, quam ceteræ, prout etiam illæ, quæ frigidis stellis subjiciuntur, frigidioribus. Quæ autem regiones cuilibet Planetæ subjaceant, optime dignoscitur per Climata, sub quibus reperiuntur: Sed & stellis fixis certæ regiones subjiciuntur, ac pro illarum ratione naturas suas diversimodè mutant, pro quibus vide tabulas sequentes.

Aries habet
ex regionib.

Syriam.
Palestinam.
Galliam.
Britanniam minorem,
Burgundiam superiorem,
Germaniam.
Sueviam.
Poloniam minorem.
Silesiam superiorem.

} exurbibus

Neapolim.
Capuam.
Anconum.
Ferrariam.
Florentiam.
Veronam.
Berganum.
Lindaciam.
Traiectum.
Brunsvigiam.
Cracoviam.

Taurus habet
ex regionib.

Parthiam.
Mediam.
Persiam.
Archipelogi insulas.
Cyprum.
Asiam minorem maritimam.
Rustiam albam.
Poloniam majorem.
Sueti partem.
Hybernam.
Lotharingiam.
Campaniam.
Helvetiam.
Rhetiam.
Franconiam.

} exurbibus

Burgum Hispania.
Bannoniam.
Senas.
Mantuanam.
Tarentum.
Pauormum.
Perusium.
Parmam.
Brixiam.
Tigurum.
Lucernam.
Metim.
Herbipolim.
Lipsiam.
Posnam.
Novogardiam

Gemini ha-
bent ex re-
gionibus

Hyrcaniam.
Armeniam.
Cyrenacam.
Aegyptum inferiorem.
Sardiniam.
Longobardie parti.
Flandriam.
Brabantiam.
Wurtembergensem ducatum.

} exurbibus

Cordubam.
Viterbiam.
Tivinum.
Rhegium.
Lovaniam.
Brugas.
Londinum.
Moguntiam.
Bambergam.
Norimbergam.
Villacum.

Cancer

Cancer habet
ex regionib.

Numidiam.
Africam.
Bithyniam.
Phrygiam.
Colchidem.
Carthaginem.
Granate
Francia regna.
Scotia.
Burgundiae comitatum.
Hollandiam.
Selandiam.
Frussiam.

} exurbibus

Constantinopolim.
Venetias.
Genavam.
Lucam.
Pisam.
Mediolaniam.
Vicentiam.
Bernam.
Trevirim.
Eboracum.
Lubecam.
Magdeburgum.
Gorlitzium.

Leo habet ex
regionibus

Phoeniciam.
Chaldeam.
Alpes.
Italiam.
Siciliam.
Apuliam.
Bohemia regnum.
Turcia partem.
Sabinam.

} exurbibus

Syracusas.
Romam.
Ravennam.
Cremonam.
Ulmam.
Pragam.
Linzium.

Virgo habet
ex regionib.

Mesopotamiam.
Babyloniam.
Assyriam.
Achaenam.
Graeciam.
Croaciam.
Caviribiam.
Atheniensem
ducatum.
Rheni partem.
Silesiam inferio-
rem.

} exurbibus

Hierosolimam.
Cestribum.
Rhodum.
Brunndisium.
Tolosam.
Lugdunum.
Lutetiam Parisiorum.
Basileam.
Heidelbergam.
Erphordiam.
Vratslaviam.

Libra habet
ex regionib.

Bactrianam.
Trogodiacam.
Aethiopiarn.
Tuscanam.
Sabaudiam.
Delphinatam.
Alfatiam.
Livoniam.
Austriam.

} exurbibus

Ohysponem.
Placentiam.
Friburgum Brisgoja.
Argentiam.
Spiram.
Francofordiam ad Me-
nam.
Halam Suevorum.
Helsprunnam.
Frisingam.
Mospachium.
Landshutiam.
Viennam Austria.

Scorpio habet ex regionibus	} exurbibus	Cappadociam.	Ageram.
		Judeam.	Valentiam Hispania.
		Idumeam.	Trapezensem.
		Mauritaniam.	Aquileiam.
		Nordvegiam.	Farvsium.
		Suetiam Occidentalem.	Patavium.
		Bavariam superiorem.	Forum Julium.
			Messanen.
			Monacum.
Sagittarius habet ex regionibus	} exurbibus	Arabiam felicem.	Toletum.
		Celticam.	Narbonam.
		Hispaniam.	Coloniā Agrippinam.
		Dalmatiam.	Stutgardiam.
		Sclavoniam.	Rotenburgum.
		Ungariam.	Budam.
		Moraviam.	
		Misiam.	
Capricornus habet ex regionibus	} exurbibus	Indiam.	Juliacum.
		Gedrosiam.	Cleuvoniam.
		Macedoniam.	Bergam.
		Ilyridem.	Machliniam.
		Thraciam.	Oxeniam.
		Albaniam.	Brandenburgum.
		Bulgariam.	Augustam Vindelicorum.
		Graciam.	Constantiam.
		Lithvoniā.	
		Saxoniam.	
		Hessiam.	
		Turingiam.	
Marchiam Styrie.			
Orchades insulas.			
Aquarius habet ex regionibus	} exurbibus	Sogdianam.	Hamburgum.
		Arabiam desertam & Perream.	Bremam.
		Sarmatiam.	Montem serratam.
		Tartariam magnam.	Tridentum.
		Walachiam.	Salzburgum.
		Russia partem.	Ingolstadtum.
		Daniam.	
		Suetie partē Meridionale.	
		Wesphaliam.	
		Pedemontium.	
Bavaria partem.			

Pisces

Pisces habent ex regionibus	} exurbibus	Lydiam.	Alexandriam.
		Pamphiliam.	Hypalim.
		Ciliciam.	Compostellam.
		Calabriam.	Rothomagum.
		Portugalliam.	Normatiam.
		Normandiam.	Ratisbonam.

Ex prædictis igitur patet, quod, quatenus unica eademque constellatio non eundem producit in diversis locis effectum, diversa reperiantur in terra regiones diversis aëris perturbationibus affectæ.

C A P. V.

De particularibus stellarum tam erraticarum, quàm fixarum operationibus ad producenda Mete. ra.

Inter signa Zodiaci quædam existunt, quæ producant potissimum præcipuas aëris mutationes, nimirum *Cancer, Scorpio & Pisces*, quamvis & alia signa, que libet videlicet cum natura cujuslibet Planetæ unita, varios ac diversos in quamlibet aëris regionem operentur effectus, prout mox, cum Planetarum mentionem fecerimus, declarabimus: Inter stellas verò erraticas inducant maximè Planetæ inferiores aëris mutationes, ac præsertim *Mercurius*.

Quid autem quisque Planetarum operetur in aëre ad Meteora inducenda ex sequenti narratione constabit. Si *Saturnus* sit solus figuræ dispositus seu Dominus producit siccitatem, tantoque majorem, quanto magis convenit cum natura signi; Verum, si Luna post Solis conjunctionem vel aspectum petiverit aspectum Saturni, nebulae tetrae producentur, quæ sæpe numero in pluvias dissolvuntur.

Jupiter verò solus dispositus producet temperiem ac serenitatem, quæ tamen, si ☾ post ☽ vel aspectum cum ☽ sese huic Planetæ applicuerit, non erit sine nubibus albis rubedinem admixtam habentibus, eæ quidem, quæ etiam, si Planetis illis testimonium humiditatis vel siccitatis fuerit adjunctum, utpote, si Luna mansione humida vel sicca potuerit, resolvetur in pluviam vel in ventum, adeoque etiam omnium maxima erit hæc mutatio, si post applicationem ☽ & ♄ petiverit ☾ na. o — nem. ♄ ii. aut ♄ ris. Atque eveniunt etiam hæc eadem, si post ☽ vel applicationem ☾ na. & ♄ ni, Luna augetur vel applicatur ♄ ris aut ♄ rio.

Mars solus dispositus in æstate caliditatem augebit, hyemaliter verò tempore minuet frigus, aliis autem temporibus semper augebit caliditatem, ac si post conjunctionem vel aspectum Solis, applicationem Martis petiverit Luna, replebitur aër nubibus croceis & tonitrua, fulgura ac tempestates emittentibus, ea sanè, quæ tanto erunt majora, si ☾ post separationem ☽ ris petiverit ♄ um.

Venus sola Dominæ figuræ in hyeme & vere humiditatem augebit in æstate verò vel autumnus faciet ex tempore sicco humidum, cui si Luna post Solis separationem applicuerit, generabit minutam seu tenuem pluviam, & diu duraturam, quæ maxima postmodum fiet, si Luna post hanc suam applicationem petiverit ♄ um.

Mercurius solus dispositus ingentes rapidosque ventos generabit, qui quidem imbribus ac pluvius copiosis associantur, si ☾ post separationem à ☽ ipsum

ipsum Martem petiverit, tantoque magis hæc evenient, si Mercurius aspexerit Jovem quocunque aspectu: Atque hos quidem effectus pariet omnibus anni temporibus, sola hyeme excepta, in qua coacervationem nubium generabit.

Luna sola, Domina & disponens, si post applicationem Solis, vacua fuerit cursu, maximas inducet mutationes, & eas quidem duraturas tantisper, donec ipsa rursus sese alicui Planetæ applicet, tunc enim tempestas mutabitur vel augetur secundum qualitatem Planetæ, cum quo fit applicatio.

Tabule pro diurnis aëris mutationibus.

Saturnus reddit aërem conjunctus tem- pore	}	Veris cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Humidum. ☿ Ventosum & pluviosum. ♁ Pluviosum & frigidum. ☽ Pluviosum. ♂ Pluviosum & tonitru secum. ♄ Turbidum vel humidum.
		Æstatis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Humidum & remisse calidum. ☿ Ventosum & imbriferum. ♁ Pluviosum. ☽ Grandinosum & tonitru secum. ♂ Grandinosum & tonitru secum. ♄ Grandinosum & tonitru secum.
		Autumni cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Nebulosum & prinosum. ☿ Ventosum & nubilum. ♁ Pluviosum & frigidum. ☽ Pluviosum & frigidum. ♂ Pluviosum & turbidum. ♄ Ventosum & pluviosum.
		Hyemis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Nebulosum & niviosum. ☿ Ventis nivosis in quietum. ♁ Pluviosum & niviosum. ☽ Niviosum & nebulosum. ♂ Remisse frigidum. ♄ Turbidum.

Jupiter

Jupiter facit conjunctus tempore	}	Veris cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Aëris temperiem. ☿ Ventos magnos. ♁ Temperiem. ☽ Turbinum & ventos. 	
		Æstatis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Aëris temperiem. ☿ Ventos magnos. ♁ Temperiem. ☽ Tonitrua. ♂ Tonitru & tempestates. 	
		Autumni cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Aëris temperiem. ☿ Ventos magnos. ♁ Temperiem. ☽ Ventos. ♂ Turbinum & ventos. 	
		Hyemis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Aëris temperiem. ☿ Ventos magnos. ♁ Temperiem. ☽ Remissum frigus. ♂ Remissum frigus 	
Mars inducit conjunctus tempore	}	Veris cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Diminutionem humiditatis & frigoris. ☿ Ventos aliquando nubiferos. ♁ Pluviam. ☽ Ventos. 	
		Æstatis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ insignis calidis tonitruet fulgur. ☿ Tonitru. ♁ Imbres. ☽ Tonitrua & fulgura. 	
		Autumni cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Ventos. ♁ Remissum frigus. 	
		Hyemis cum	<ul style="list-style-type: none"> ☾ Remissum frigus. 	
Sol facit uni- versaliter conjunctus cum.	}	☾ Alterationem aëris pro natura temporis.		
		☿ Ventos aliquando cum humiditate, præsertim in aquis & ventosis signis.		
♀ tempore	}	☾ Verno pluviam.		
		☿ Æstivo tonitru & imbres.		
		♁ Autumali pluviam.		
☽ Hyemali humiditatem.				

Venus

Venus affert con-
iuncta tempore

{	Venus cum	{ C humiditatem & nebulas. X Ventos humidos, vel saltem nubes.
	Æstatis cum	{ C Remissum calorem. X Ventos humidos vel saltem nubes.
	Autumni cum	{ C Nubes turbidas. X Ventos humidos vel saltem nubes.
	Hæmæ cum	{ C Turbinem & nives. X Ventos humidos vel saltem nubes.

Mercurius cum & aliquando ventos nubiferos inducit

C. A. P. VI.

De Eclipsæ Solis & Lune.

Planetarum conjunctiones propriè appellantur, cum in eodem signi gradu Planeta duo reperiuntur, ibi enim tum illi conjungi dicuntur. Observandum est autem circa eas, quod ex luminariùm conjunctionibus aliquæ fiant in punctis illarum intersectionum, quæ Caput & Cauda Draconis vocantur, de quibus supra locuti sumus; Atque in illis ipsis quidem conjunctionibus eveniunt solis Eclipses, quippe quæ sunt propriè & exactè in ipso intersectionis puncto. Estque illa Eclipsis species Soli tantummodo propria, utpote quæ fit interpositione corporis lunaris inter Solem & terram, quemadmodum Eclipsis Lunæ in oppositis sectionibus fit interpositione terræ inter corpus solare & lunare. In primis igitur sciendum est, mutationes temporum ac rerum perturbatio- nes præcipuè dependere ac dimanare ab influxu tempore Eclipsi factò. Quod si enim Eclipsis Lunæ fuerit in signis frigidis, indicat frigoris gravitatem, si in aquaticis pluvias, si modo hyems adfuerit, si æstas, temperiem aëris: Et si quidem Eclipsis Solis fuerit in V. indicat interitum regum ac divitum, & sterilitatem terræ ac famem; ita etiam in cæteris signis igneis, in aquaticis autem multitudinem pluviarum & detrimentum earum. Proinde Ascendens mediæ Eclipsis atque Planetae Vincentis, gradusque illius Ascendentis in medietate Eclipsis oriens, qui appellatur gradus conjunctionis luminariùm, diligentissimè sunt in figura consideranda. Etenim si illa fuerit mala malum eventum, impedimentum & destructionem mundi ac detrimentum, regumque ac divitum mortem, fortunata autem bona omnia & fortunam portendunt. Similiter quoque observandum est, quod quælibet luminariùm conjunctio, sive Eclipsis, si fuerit in fixis, significet morbum diuturnum, si in mobilibus, morbum minùs durabilem.

Regula I.

Aspice & observa angulum cuiuslibet Eclipsis, & cujus ascendens fuerit figura seu signum dicti anguli: nam ibi invenies, ut nonnulli restantur, operationem ac significationem Eclipsis: Atque hæc est sententia Ptolomæ in Centiloq. 96.

Regula II.

Aspice gradum ascendens in medietate Eclipsis, & similiter, quando Sol veniat in signum & gradum illum: tunc enim effectus plenè apparebunt, quos Eclipsis portendit.

Re.

Regula III.

Nota, per quot horas duret Eclipsis Solis, quia per tot annos durabit ejus effectus: Similiter que etiam horas Eclipsis Lunæ observa, quia quot horas illa confecerit, tot mensibus effectus per illam denotatus manebit in vigore suo.

C. A. P. VII.

De cæterorum Planetarum conjunctionibus

Quod attinet ad conjunctionem cæterorum Planetarum, eveniunt ex ea res magnæ, idque propter tarditatem motus ipsorum, maxime cum fuerint tres illi superiores conjuncti in uno termino ac facie, & Sol eos aspexerit: Est enim hæc conjunctio maxima, quæ significat destructionem Climatum quorundam, regnorum ac regionum, eorumque mutationem, ac alias res arduas, & magni momenti secundum qualitatem tum Planetæ fortioris seu Vincenti, tum etiam ipsius figuræ, præsertim, si eis Sol vel alius aliquis Planetarum inferiorum fuerit auxiliatus, ubi tamen perpetuo mente tenendum est, quod fortior ex cæteris sit significator, ac indicet, siquidem fortunatus est, bonum, sin verò malus, malum.

Similiter si hi Planetae conjuncti fuerint in exaltationibus suis, bonam temporis constitutionem, & multitudinem motuum ac tumultuum bellicorum portendunt, si in casibus & detrimentis, denotant siccitatem ac sterilitatem terræ, & famem nisi fuerint fortunati: Quod si in signo igneo conjuncti fuerint, terræ sterilitatem significant, si in aquatico, pluviarum multitudinem, si in aëreo ventos, si in terreo, immodica frigora, nives ac detrimenta, si in masculino, detrimento animalium illius sexus, si in foemino detrimento sexus foemini.

Sed notandum hoc loco est, quod tres sint species conjunctionis in superioribus; Una videlicet inter Jovem & Saturnum, quæ dicitur maxima, Secunda inter Saturnum & Martem, quæ vocatur mediæ, & Tertia inter Jovem & Martem, quæ minor conjunctio nuncupatur.

In conjunctio majori seu maxima, si Saturnus est in detrimento, significat tribulationes, si in siccis, terræ sterilitatem, si in terreis, famem & destructionem seminum, si in aquaticis multitudinem aquarum & pestem.

Mediæ porò conjunctio denotat bellorum accidentia & contentiones, & id quidem meliùs, si Dominus figuræ, hoc est, ascendens fuerit bonus, pejùs verò si malus.

Infima denique seu minor conjunctio significat frigus, nives, pluvias, corruptiones aëris & bellum, nisi vincit in ea fortuna in hora conjunctionis, sin secus contra. Quod si conjunctio hæc fuerit in ascendente anni, vel in aliquo quatuor angularum, indicat motionem regum ac divitum, nisi aspexerit fortuna.

Regula I.

Cum fortuna conjuncta fuerit malo apparebit natura fortioris, & cum malus malo, super abundat malum, nisi qui præfuerit conjunctioni, fuerit fortunatus: Atque hoc est secretum haud vulgare inter Astrologos.

Ttt

Re

Regula II.

In omni conjunctione respice ascendens: Et quis sit figura Dominus: Hic enim si fuerit bonus bonum, si malus malum indicabit: Fortunati namque augmentationem bonorum in omnibus significant, mali autem amissionem.

Regula III.

Cum conjunctio fuerit in aliquo angularum, & presertim cali medijs significat regnum ex parte ejusdem signi: Et idem signum hominum ac Dominus ejus fortunatus triumphum denotant, & stabilitatem aut firmitatem, sin vero fuerint impediti, regis interitum ac dejectionem.

Regula IV.

Quelibet conjunctio in signis humanis, aci supra dictum est, de media conjunctione significat multitudinem infirmorum.

Regula V.

Conjunctio in aliquo angularum anni significat adversitatem ditionum ac regum, bellorumque multitudinem, qua durabunt donec iterum fiat conjunctio.

Regula VI.

Generalis regula loco notetur, quod conjunctiones in diebus igneis sterilitatem & siccitatem terre, in aëre venis validos, in aquaticis pluvias magnas, in terreis gelu & nives.

C A P. VIII.

Regule Generales.

Regula I.

De aëris mutatione pro omni tempore & hora.

UNde, quot testimonia & dignitates Planeta habeat, & quænam qualitas magis abundet in agente ac patiente, huic enim Planetae tempus attribuetur. Verbi gratia Sol 23. V. habet 4. dignitates per exaltationem, & 3. per Triplicitatem, estque quoad nos calidus & siccus mediocriter. Venus in domo sua quinque dignitates habet, estque calida & humida; Et sic in omnibus aliis.

Notandum autem est, quod ad prognosticandum de aëris dispositione non indicent quicquam secundum unum Planetarum locum, testimonia de minoribus dignitatibus, videlicet, de Triplicitatibus, Terminis & Faciebus, sed tantum testimonia de Domibus & Exaltationibus, & de aspectu eorum ad invicem

vicem: Dicit namque Ptolomæus, quod, si Planeta fuerit in minoribus dignitatibus, videlicet in Triplicitate, Terminis, vel Facie, debeat haberi pro nihilo, nisi habeat duo testimonia, scilicet vel Terminum & Faciem, vel Terminum & Triplicitatem. Item, ut signum est totum signum Planetae, ut totus V. est signum ☿. & totus V. est exaltatio Solis, & totus V. est Triplicitas Solis, & primi decem gradus Arietis sunt prima Facies Martis, & primi sex gradus V. sunt Terminis ♄.

His igitur consideratis pro omni hora de aëris mutatione prognosticon facere non erit operosum aut difficile.

Regula II.

De prognosticatione caloris.

Cum Sol in ♄. & Mars in prima Facie V. vel in Trino aspectu fuerit, superfluum dabit caliditatem. Saturnus autem in ☽. aspectu cum Sole diminuit aliquid quantum caliditatem.

Regula III.

De prognosticatione frigoris.

Respice testimonia frigidorum Planetarum: Nam Saturnus in ♄. id est, in domo sua & in ☿. disponit hyemem ad suam naturam, & calores æstatis multum mitigat per aspectum Soli oppositum: Autumnali autem & verno tempore pernitiosus erit, impediens enim fructuum maturatio accidetque florum mortificatio; Unde annona timenda est, maximeque vini, nisi Mars vel Jupiter contraderint.

Regula IV.

De abundantia pluvie.

Planetae humidi testimonii abundantes, maxime si in Trino illis aspexerint sicci Planetae in signis aquosis generant pluviarum copiam.

Sunt etiam quædam aëris mutationes diligenter observandæ, quæ appellantur Astrologis Portarum apertiones, & causantur ex subscriptis constellationibus, nimirum, si Luna post aspectum vel ☽. cum Sole petit ♄. vel ♃. deinde ♃. vel petit ☿. & deinde ♃. tunc enim sient ingentes pluvie ac tempestates. Atque idem quoque intelligendum est si ☽. post aspectum cum Sole petit ♃. vel ♃. deinde ♃. ♄. aut ☿.

Pari quoque modo sicut ingentes mutationes, dum duo Planetae habentes oppositas domus perveniunt ad conjunctionem vel aspectum ut ☽. & ♄. Item ☽. & ♄. item ♃. & ☿. Item ♃. & ♃.

Regula V.

De particularibus Luna operationibus in statu aëris.

Cum Luna est in signis terreis, densum ac nebulosum facit aërem decurrentibus per aërem nubibus, aut cum modica solummodo, aut etiam omnino

sine pluvia, eruntque ut plurimum nebulae, nisi per corporalem praesentiam vel aspectum alterius Planetæ aut stellæ fixæ id impediatur.

Cum in signis aqueis, erit ut plurimum tempus pluviosum vel saltem frigidum & humidum nisi per alterius aspectum impediatur.

Cum in aëreis, tempus erit naturaliter calidum & humidum ac instabile, nunc serenum nunc nubilum, magis tamen ad claritatem seu serenitatem inclinans, nisi per alterius aspectum impediatur.

Cum in igneis erit tempus clarum seu serenum ac pulchrum.

Quando Luna transit per lumbos Leonis, pluit aliquando, vel etiam nubilum saltem caelum seu tempus habetur, nisi per aspectum vel corporalem praesentiam alterius Planetæ vel stellæ fixæ contrariam naturam habentis id impediatur.

Sed & mansiones Lunæ diligenter sunt observandæ, cum earum alia habeat ac producat sensibilem ac discrepantem ab alterius natura differentiam, ut in libro septimo, ubi de electionibus agitur in tabula eo finè & consilio facta demonstrabitur.

FINIS LIBRI QUINTI.

LIBER

LIBER SEXTUS.

De Fure & furto indicando.

C A P. I.

De veritate hujus partis Astrologie.

Hujus artis veritatem non aliorum solummodo sed & mea quoque confirmat praxis & experientia.

Cur autem stellæ furi cæterisque facinorosis quodammodo necessitatem maleficiorum imponant, ejus rei rationem in primo hujus partis libro declaravimus, videlicet, quoniam mens (que cæteroquin habet super astra dominium, ita quidem, ut etiam non inconcinne dicatur inde, sapientem astra dominari) aut vacat in iis, aut etiam, quemadmodum *Tritonegillus* vult, nulla in illis est, quandoquidem omnes homines, ut ipse dicit, sunt quidem fermocinantes, pauci autem duntaxat ex illis mente præditi, ii nimirum, qui eam in scriptis sapientiæ quaesiverunt.

Quod autem ad hanc praxin attinet, omiſſa longa verborum circuitione, quasdam duntaxat experimentorum à me comprobatorum historias aliis quoque non incognitas breviter recensebo. Posteaquam enim *Oxonii* Baccalaureatus gradum assumpseram, quo tempore in ipsa medulla studii Mathematici hærebam inter cæteras artes hujus quoque scientiæ Astrologiæ profunditatem scrutari omnibus viribus annitebar, operamque haud exiguam in Geneleos & furti investigatione ponebam. Eveniebat igitur circa id tempus, ut tutor meus, à cujus tutela noviter exieram, nomine *Perinus S.S. Theologiae Doctör* ex improvviso in cubiculum meum ingrediens mihi narraret, quandam lotricem suam omnia sua linea nocte illa præterita perdidisse: Petebat igitur à me, ut si quid eam habere mea Astrologia, quo furem ipsi detegere valerem, ut ea in parte ipsi pro amore nostro gratificarer: Pro hora itaque hujus petitionis figuram sive thema cæleste erigebam, Dominumque anguli Occidentis, qui furi semper attribuitur diligenter perquirebam, quem Martem esse deprehendi, ac inveni ipsum in signo aquatico, videlicet in Cancro, similiterque etiam vidi lunam cum ipso conjunctam: Unde audaçter pronuntia vi furem non potuisse venire in ædes lotricis, nisi transivisset per aquas: Atque ita etiam rem sese habere eventus docebat, nam usque ad umbilicum tranſierat per fossam aqua fluminis repletam, priusquam ad locum, ex quo res istas eriperat pervenisset. Similiter secundum *Guidonis & Sconeri* doctrinam descripsi dispositionem corporis furis, videlicet mediocrem illum habere staturam, pilos superciliorum flavescentes, capillos rufos, atque multa alia in observatione constitutionis cæterarum corporis partium declaravi: Pariter etiam addidi, neque furem extra parochiam adhuc discessisse, neque res etiam venditas aut distractas esse: Connotavi quoque partem Parochii secundum plagas mundi Orientalem esse furis stationem

nem, portamque domus, in qua maneret, habere maculam quandam seu foramen igne factum ac aslere novo emendatum. His igitur loirici narratis illa in continenti suspectum habebat locum descriptum, dixitque ex meis verbis oculis, quasi presentibus, videre, domum, in qua furille latitaret, & eam ipsam quidem etiam se antea suspectam habuisse: Proinde ipsa cum Officiario, quem Comestabulum vocant, eo pergens, protinus in ipso ingressu domus offendit hominem illum formatenus à me descriptum, quem in continenti ex capillis & superciliorum colore agnovit: Officiarius itaque prædictus faculos foemoralium ejus inspiciens invenit inibi duo collaria, aliaque ejus generis plura linea minora, atque ita hac via paulatim, quod amissum erat, recuperabatur.

Accidit etiam non multo post, dum in studiis meis circa tractatum de Musica ita anxie occupabar, ut vix per integram septimanam è cubiculo meo egrederer, ut die quodam Jovis accederet ad me visendi causa juvenis quidam satis nobilis, qui scientiis etiam humanioribus operam dabat in collegio *Magdalenſe*, quod à nostro collegio s. *Johannis* nomine insignito directè verus Orientem positum erat: Hic mecum pransus est die illo in cubiculo meo: Insequente autem Solis die ad prandium invitabar à quodam amico meo, civitatis incolâ, ad quod convivium me præparans, vidi cingulum meum cum pendulo infrutinaculo abesse, quorum quidem pretium ad 10. aureos Gallicos ascendebat: petii ab omnibus in collegio nostro, qui per illud temporis spatium accedebant, nunquid illis de re ista mea perdita constaret, aut aliquid innotuisset, non potui autem quicquam de ullo cognoscere. Coactus sum igitur hac ratione erigere aliquam figuram cœlestem pro tempore illo, quo primum cinguli defectum deprehendi: Quo factò percepi Mercurium fuisse Dominum septimæ domus, quem in domo decima inveni satis bene dispositum: Hinc itaque collegii juvenem aliquem & quædantenus adhuc puerum fuisse furem, eumque optimaloquela & discurrendi facultate præditum: Similiter vidi ipsum Mercurium cum cæteris testimoniis magis Orientalem esse, indeque rem ereptam seu sublatam versus Meridiem deportatam esse intellexi.

His igitur diligenter consideratis, furisque persona satis benè descripta, subito mihi in mentem venit præsentia hospitis illius mei, qui die Jovis præcedenti mihi adfuerat, quippe cujus habitatio erat, uti supra dictum est, in collegio *Magdalenſe*, quod Orientale erat respectu habito ad locum commissi furti. Quare servum meum citra moram ad ipsum misi, ut blandis eum ac humanis verbis hoc nomine alloqueretur. Sed ipse juramenti additis negavit, se illa bona unquam tetigisse: Ego tamen quoniam rem amissam versus Meridiem translata esse perceperam, servum meum secunda vice misi, non ad ipsum solummodo, sed & simul ad juvenem quandam seu puerum, qui tempore illo, quæ res meæ surripiebantur, cum ipso erat. Hunc igitur juvenem servus meus verbis acrioribus ac minis etiam adortus est strenue affirmans, ipsum res amissas habuisse, & abscondisse eas in loco versus *adem Christi* mihi satis cognito, ac ibi quidem, ubi Musicam nonnunquam audivisset, & sceminis quibusdam familiariter fuisset usus: (hoc autem jussi servum meum ipsi significare, quoniam res amissa demonstrabatur versus Meridiem esse abscondita, & præterea etiam, quoniam Mercurius inveniebatur in domo Veneris; collegi enim inde furem circa Musicam & convictum mulierum ut plurimum dexteri ac dextatari. Quod ubi audivit reus subito dejectus est coram sodale suo, & solum cubiculi pede percussus, juravit, se ipsum facinus commississe, nec autem fuisse faciem meam ab eo tempore contueri, oravitque servum meum, ne ulterius hac de re verba faceret, addita promissione, se postera die cingulum subtrahitum cum appendente ensis retinaculo per socium suum mihi remissurum; id sanè, quod etiam

etiam factum est, nam recepi ego rem meam deperditam duabus chartis pulcherrimis involutam, quam quidem fur occultaverat in domo cujusdam Musici juxta adem Christi sita; ubi morabatur receptor rerum multarum illicitè aliis etiam in eadem Universitate degentibus Scholaribus substractarum, quas omnes epulis & muliebri convivio prodigebat. Generosus autem ille furtum restituens mihi consuluit interea, ut hanc artem relinquere, nec enim, inquit ille, possibile est, ut hæc præstare possis sine ope Dæmonis: Ego sanè quod meum erat recepi, & pro consilio ipsi gratias egi.

Pollem equidem etiam multa alia exempla in praxi mea notata recensere, sed particulariter ea omnia commemorare longum nimis & tediosum foret: Omitterem igitur illa in presentibus, ut ad ipsam præxin nostram & questiones ad furtum pertinentes breviter descendamus.

C A P. II.

De questionibus ad furem furtumque pertinentibus.

QUÆST. I.

An res sit amissa necne?

SI Dominus horæ vel ipse Dominus ascendens fuerit in ascendente, vel si Dominus horæ & Dominus ascendens fuerint juncti, vel etiam, si Dominus domus Lunæ cum Luna vel cum Domino ascendens corporaliter junctus fuerit, probabile est, rem nec amissam nec furto subtraham, sed intra quærentis ades alicubi delitescere.

QUÆST. II.

An unus vel plures sint fures?

Vide an Luna fuerit in angulo terræ, & in signo duarum facierum vel duorum corporum: quod si ita erit, plures sunt fures, si modò ejus conditionis fuerit ascendens: Sin fuerit ascendens fixum, unus tantum fur est, & non plures: Quod si Dominus ascendens sit Masc. Dominus autem horæ Fem. vel e contra, duo sunt fures, unus vir, alter scemina.

QUÆST. III.

An fur sit vir an scemina?

SI Dominus ascendens atque itidem etiam Dominus horæ sit masc. fur est vir, sin ambo scem. fur est scemina: Quod si verò unus eorum sit mascul. alter verò scem. tum, uti in præcedenti questione dictum est, duo sunt fures, unus vir, alter scemina.

QUÆST. IV.

An fur sit familiaris?

Respice Dominum sextæ domus, qui, si inveniat in secunda domo, vel cum

cum Domino secundæ domus fur est de familia, siue parentela tua, ut frater, soror, &c. Atque idem etiam significatur, si Dominus sextæ domus reperiatur in prima vel tertia domo. Bacon.

Si Sol & Luna simul & semel aspiciant ascendentem, familiaris est fur. Alkindus.

Respice Dominum sextæ domus, & si invenietur ille in ascendente, vel in domo secunda, vel cum Domino secundæ domus, fur est servus, & familiaris domus tuæ.

QUEST. V.

An fur sit nobilis?

Si significator fuerit benevolus, & maximè Jupiter, fur est ingenuus & nobilis, si minus e contra.

QUEST. VI.

Cujus ætatis fur sit?

Si Planeta significator fuerit Orientalis vel in Orientali quarta cœli, aut si Luna fuerit in prima ætate juvenem offendit: Mercurius semper puerum aut juvenem denotat, maximè si sit Orientalis & in ascendente.

Sic significator omnis (excepto ♄) puerum vel juvenem indicat.

Si significator jungatur ♃. aut ♀. innuit ætatem juvenilem.

QUEST. VII.

De forma furis.

Forma furis petitur tum ab ipso Planeta Significatore, tum etiam à Planetis & stellis fixis, quibus ille jungitur tam longitudine quàm latitudine. Stelle fixæ similem dant formam atque Planetæ ille, cujus naturæ fuerint. Sic stelle Martiales eam formam dant quam Mars: Quod si significator jungatur & reddit furem deformem, præcipuè si ad sit malus aspectus Saturni, ac deformitas ista præcipuè erit in membro isto, cui dominatur illud signum, in quo significator existit. Porro signum septimæ & planeta vel stelle in cuspide ejus sunt considerandæ & miscendo hæc cum prædictis de forma furis pronunties. Præterea, si significator sit Apogæus, reddit furem procerum, si Perigeus e contra: Videndum est etiam, quomodo significator se habeat ex natura sua aut ex conjunctione naturæ aliorum; nam si vel sua natura humidus est, vel humidis etiam Planetis & stellis configuratur, habitum corporis admodum pinguem designat, si sicca qualitas fuerit, contrarium denotabit.

Lege descriptiones nostras de forma hominis, quam stelle fixæ ei conferunt, traditas supra in libro signa cœlestia tractante, atque similiter etiam illas quas libro proxime ipsam sequente de forma à Planeta homini tributa proposuimus. Ut plurimum enim ego in praxi mea exactè figuram & descriptionem personæ non solum ex signo septimæ domus, sed & ex Domino ejusdem & signo quoque, in quo dominus ille reperitus fuit, deprompsi.

Staturam

	} Saturnus	} Orientalis mediocrem sed magis inclinatam ad brevitatem..	} Occidentalis brevem.
} Mars	} Orientalis proceram..	} Occidentalis mediocrem sed longiorem.	
			} Venus
} Mercurius cum	} Orientalis, tum Occidentalis pro natura sui dispositoris. Dispositorem autem semper nominamus Domium signi.	} Sol	
			} Luna
} ♄. ♃. X. Brevem.	} ♃. mediocrem.		
		} ♃. mediocrem sed longiorem.	} ♃. mediocrem sed longiorem.

Regula I.

Principia signorum augent longitudinem, finis autem eorum minuit eam.

Regula II.

Hæc signa ♃. ♄. ♃. & ♃. quatenus sunt humana, faciunt corpus bene proportionatum: Cetera autem variant dant hominis dispositionem.

Regula III.

Luna in signis longis adjuvat longitudinem corporis; In brevibus autem operatur contrarium.

Regula IV.

Sol occidentalis denotat longitudinem, crispisque & stavo capillos.

Regula V.

Planeta Orientales in mundo, & à Sole aliquantulum adjuvant longitudinem, & præcipuè si participent cum Saturno.

Regula VI.

Planeta inventi in prima statione adjuvant vigorem corporis.

Vuuu

Planeta

Regula VII.

Planeta combusti tollunt de pulchritudine formae, faciuntque corpora gravia & impedita. Et secunda statio debilitat hominem.

Regula VIII.

Mercurius in Scorpione facit cadere capillos & capite.

Regula IX.

Saturnus aut Mars si fuerint peregrini in ascendente, faciunt maculam in facie, & cum fuerint impediti, retrogradi, aut combusti macula illa erit monstrosa & bestialis.

Regula X.

Saturnus aut Mars in ♄. & in ascendente facit hominem calvum & crudelium ac periturum morte violenta.

Regula XI.

Saturnus, si sit Dominus in ♄. significat cultum, formamque monstrosam ac deformem.

Regula XII.

Medietas V. & ♄. disponit corpora ad grossitatem, finis autem eorum ad macilentiam.

Regula XIII.

Prima medietas ♄. II. & m. disponit corpus ad macilentiam & debilitatem, finis autem ad pinguedinem & fortitudinem.

Regula XIV.

Virgo, Libra & Sagittarius dant corpori aequalem complexionem & proportionem.

Regula XV.

Retrogressio Planetae facit corpus grossum & male dispositum in membris.

Regula XVI.

Prima statio significat corpus forte & patientem, pinguedinis tamen minoris.

Regula XVII.

Planeta directus significat macilentum.

Regula XVIII.

Planeta in sua latitudine Meridionali facit carnosum quidem, sed levem tamen & agilem in motu, Septentrionali vero carnositatem multam ac gravem.

QUEST.QUEST. VIII.

An ipse querens sit fur?

Si Mars fuerit significator furis, & in decima domo positus, ipse querens fur est.

QUEST. IX.

Ubi locorum fur existat vel latet?

Respice Dominum septima, & secundam situm eius judica furem in Orientem vel Occidentem abivisse.

QUEST. X.

Ubi locorum res amissa vel furiva abscondatur aut existat?

Si Dominus horae fuerit in signo Orient. Aust. Sept. vel Occident. tum res furiva est vel habetur in plaga seu quarta mundi: Deinde vide Dominum signi, in quo est Dominus horae, & similiter judica de illa quarta ex priori per Dominum horae inventa. Eadem est ratio Domini illius signi, in quo fuit ille secundus Planeta, quod attinet ad portionem illius secundae quartae investigandae. Item, si Luna sit in ascendente, res amissa est in Oriente, si vero in angulo Occidentis est Sol, res furiva est in Occidente, si in medio coeli est in meridie, & si in angulo terrae est, in Septentrione.

QUEST. XI.

An res furiva vel amissa praeculsi a suo Domino?

Hoc perspicitur ex distantia Lunae & Domini Ascendentis, nam si fuerint utrique in una quarta & non distent ultra 30. grad. res est in domo possessoris vel circiter eam. Si ultra 30. grad. usque ad 70. est in eadem villa cum suo Domino: Quod si Luna & Dominus Ascendentis non fuerint in eadem quarta, tum multum remota est res amissa a suo Domino.

QUEST. XII.

An futurum sit, ut furtum reveletur nec ne?

Si Planeta peregrinus non aspexerit Dominum suae domus, neque hic illum, & ne luminaria etiam nec peregrinus Ascendentem nec luminaria se mu-

VUUU 22

tuò aspexerint, eo casu furnon revelabitur. Verùm, si horum aspectuum affirmatio contigerit, & præcipue si utraque luminaria aspexerint ascendentem, revelabitur illud, eoque magis si à Cardinibus fiunt isti aspectus. Nam si Dominus domus significatoris aspiciat luminaria vel alterutrum eorum, paululum tantum prodeat furtum, & postea tamen aperietur. Atqui, si Dominus domus aspiciat significatorem, & ambo luminaria se mutuo ac significatorem quoque insuper, & præcipue etiam ascendentem tunc temporis aspexerint, perfecte omnia cognoscuntur.

FINIS LIBRI SEXATI.

LIBER

LIBER SEPTIMUS.

De Electionibus.

C A P. I.

Quid sit electio & de ejus speciebus.

Electionem nominant Astrologi dierum seu horarum observationem, hoc est, illam temporis partem, quæ coelum ita est dispositum, ut fieri feliciter possit illud, quod aliquis facere intendit.

Superstitiosa, nimirum ea, quæ nugis Astrologicae doctrinæ & depravatis Arabum & Chaldeorum commentis est corrupta, inventis videlicet incantationibus Negromanticis, & Spirituum apparitionibus, ac characterum compositionibus, multisque id genus aliis ultra limites naturales ascendentibus.

Est autem electio in genere vel

Physica, à constantissimo cæli, & corporum cælestium motu dependens, quæ est vel

Particularis, quæ est vel

Universalis, sub qua continetur

Inchoatio operum pecora concernentium.
Agriculturae inceptio.
Structura edificiorum.

Venarum sectio.
Pharmacorum adhibitio.
Cervi alicujus medicuratio.
Infantium ablactatio.
Balnearum usus.
Capillorum tonsura.

Non medicinalis, pertinens ad
Dignitatû & officiorû fansta exordia.
Peregrinationes.
Navigaciones.
Legationes.
Commigrationes.
Conjugia.

Tempus in electionibus obser-
vandum est duplex: Na-
electio alia est

Solius diei, in quo Luna jungitur Planetæ guber-
natori negotiorum illorum, pro quibus fit ele-
ctio, aut quò gubernator negotii constitutus in
dignitate suis ad felicem pervenit aspectum.
Non solius diei, sed etiam horæ, ita nimirum, ut consti-
tuto totius cœli themate significationes in an-
gulis seu cardinibus feliciter inveniantur.

De utilitate ac necessitate cognoscendi in electionibus certas personas
concernentibus illorum nativitatem.

DE necessitate cognoscendi temporis natalitii illius personæ, circa quam in
electionibus negotium versatur, facillimè judicabit ille, qui rectè eventus te-
rum observaverit: Etenim videmus aliquando in bona constellatione aliquem
aggređi opus quoddam, ex quo tamen nihil præter detrimentum & adversum
num reportat, quoniam videlicet ascendens in electione, quamvis generalitèr
sit bonus, huic tamen vel illi individuo aut personæ est infelix, ut oportet, quia ascen-
denti radicis nativitas ejus est contrarius. Hinc igitur ego contra opinio-
nem illorum, qui citrà natalitii temporis cognitionem electiones directe dari
posse contendunt, strenuè affirmo, nullas, præterquam per paucas in medicina
electiones fieri posse, nisi cognoscatur prius tempus congruum nativitatis: Ete-
nim videmus, ex pluribus mercatoribus simul & eadem horâ unam eandemque
navem conscendentes nonnullos domum redire cum lucro, felices ac ditatos,
alios autem periclitari, & cum damno ac infortunio domicilia sua reperere: id
sanè, quod evenit ex nulla alia causâ, quam ex diversitate radicum in ipsorum na-
tivitytibus. Pro axiomate ergo non immerito apud Astrologos habetur, quod
electio bona non possit avertere malum, quod Planetæ in nativitatis radice mi-
suantur.

Regula I.

Prodeit electio, quando significator radicis juvenit bonitatem electionis.

Regula III.

Regula IV.

C A P. III.

De signorum observatione in electionibus.

Fixa, stabilitatem rebus promittunt; In-
illis igitur bonum est

Edifi- care	Domus.	Bonū igitur erit in istiusmodi nego- tiis elige- re tēpo- ra, in qui- bus signa fixa ascē- dentem auroræ cuspidē possidēt.
	Castra	
Arbores planta- re matrimonii contrahere, & e- jusmodi alia peragere		

Cuiuslibet
operis
actioni
convenit
magis
magis
alteram,
signum.
Nam
signa

Mobilia fixis penitus sunt contraria, ita ut,
quicquid illis ascendentibus sumit ex-
ordium, brevi fit finem habiturum. Bo-
num igitur erit, huic ortum seu Horo-
scopum tenentibus insipere

Seminare.	Societatem cum aliquo lucrī vel quâvis causa inire.
Vendere.	
Emerere.	
Fidem matrimonii contrahere, & hujusmodi alia.	

Communia sive media mixtam ex duabus
prioribus qualitatem habent: In his igitur
bonum erit, ea incipere, quæ sunt
duobus illis prioribus communia, veluti

	Societatem cum aliquo lucrī vel quâvis causa inire.
	Morbos curare, & id genus alia.

Regula I.

Inter signa fixa convenientissima sunt terra, inter mobilia vero ærea & ignea.

Regula II.

Cum igitur aliquis citò & celeriter igne mediante quid peragere satagit, signa com-
munia & ignea, aut saltem ærea ipsi sum eligere fas est.

Regula III.

Cum arbores plantare, aut domum edificare volueris, elige ex signis fixis terra.

Regula IV.

Si quis voluerit iter facere per aquas, elige debet signum mobile & aqueum, ac
ficus cæteris.

C A P. IV.

De alio signorum Canone, similiter que de principibus Planetarum electionibus in hoc opere.

Cognita nativitate (quæ quidem deberante omnia, si possibile sit, investigari) vel etiam, ubi cognitio ejus haberi non potest, consideratâ horæ reinceptæ, observanda est significationis natura & qualitas, quæ convenire debet cum natura & qualitate ipsius rei peragendæ. Similiter quoque Planetarum naturam liter significationes, bene adaptandus est. Verbigrata.

Ad aptanda signa & Planetas res naturaliter significantes observandum est, quod egerere debeamus in

Bello & rixis ex	Signis Martialis.	Planctis Martem.
Substantia & divitiis ex	Signis Jovialis.	Planctis Jovem.

Regula I.

Post nativitatis cognitionem semper res significandas referenda est Dominio domus thematicæ casus. Similiter que etiam Planetarum nativitas, qui finem suum reddere debet, in questione proposita oportet in Ascendente aut 10. domo significari. Nec obgratia: Si aliquis ad regem iter facere decrevit, nona domus & ejus Dominus aptandi sunt; decimâque domus in nativitate ascendere debet, ac Dominus ejus debet esse aut in Ascendente, aut 10. domo, & inibi quidem fortis ac felix. Similiter quoque Dominus Ascendentis & Dominus signi, in quo ille est, diligenter & accurate sunt aptandi.

Regula II.

Locus conjunctionis & oppositionis luminarium immediate præcedentis, nec nisi Dominus earum adaptandus est.

Regula III.

Luna non debet ascendere in electione tua quia infortunio in Ascendente afficitur.

Regula IV.

Solum Ascendente aut domo rem significante aut in V. aut Q. constituendus est, non que aliter malus esse putatur.

Regula V.

Dominus quarta domus finem rei notat, si modo in ea inveniat, veleam afficit; namque aliâ illud officium præstabit Dominus domus Luna. si Lunam aspexerit, vel planeta, cui Luna primum conjungitur, &c.

Regula

Regula VI.

In omni Electione observa, ne alicujus Planeta, contrarium effectum operantis radium — o. o. vel o. — passet significatorem. Et enim ab omnibus istiusmodi configurationibus significator removendus est, & corroborandus positione in medio celo vel in angulo orientali, cui Luna aut in * aut Δ. sit conjuncta, & debet cum tam ꝑ. quam ꝑ. aspicere.

Regula VII.

Verum in medicinis dandis oportet contrarium facere, ut si fuerit Medici intentio purgare caput, non debet fortificare &c. sed cum omnino infortunatum ac infelicem reddere. Alias enim capitis virtus resistit medicamentis, ut vel parum veletiam omnino non possit purgari. De integris autem Electionibus medicis in volumni. secundo de Microcolmaris agemus.

Regula VIII.

Luna debet in electionibus esse fortis, ac libera ab omnibus impedimentis. & reperiri in signo rei propositæ convenienti, sive mobili sive fixo, ut pote quorum hoc stabilitatem, illud vero celeritatem negotiis afferret.

Non parum etiam proderit exacta mansionum Lunæ cognitio, ut pote quarum dispositionum observatione subito, ubi figura cœlestis erigenda occasio denegatur, horam adaptare non erit difficile; Est autem tabula illarum istiusmodi.

Xxxx

Tabula

Tabula 28. mansionum Luna.

S. G. M.	Qualit.	Ad quod bona.
1 V 27 5 3	Temperata	Facitor, sive medicinas laxativa.
2 S 10 4 3	Sicca	Facitor per aquam.
3 C 23 3 7	Humida	
4 II 6 2 9	Humida & magis frigida	Proijce semina.
5 III 19 2 1	Sicca	Medicare, ingredere iter.
6 S 2 1 3	Temperata	Ne semina.
7 S 15 5	Humida	Semina, ara, ne facias iter.
8 S 27 5 7	Nebul. & temper.	Sume medicinam.
9 Q 10 4 9	Sicca	Medicare, ingredere iter.
10 Q 23 4 1	Humida	Ne arripias iter.
11 III 6 3 3	Temp. & aliquid frigida	Semina, planta.
12 III 19 3 5	Humida	Adifica, planta, semina.
13 S 2 1 7	Temperata	Semina, ara, iter arripe.
14 S 15 9	Temperata	Medicare, semina, planta.
15 S 28 1	Humida	Fode puteos, canales, ne facias iter.
16 III 10 5 3	Frig. & humida	Nec facias iter, nec medicare.
17 III 23 4 5	Humida	
18 S 6 3 7	Sicca	Semina, adifica, planta, naviga.
19 S 19 2 9	Humida	Sere, planta, fac iter, navem ingredere.
20 S 2 2 1	Temperata	
21 S 15 1 3	Temperata	Funda, adifica, semina.
22 S 28 5	Humida	Medicare, naviga.
23 S 10 5 7	Temperata	Medicare, fac iter.
24 S 23 4 9	Temperata	Sume medicinam, ne facias iter.
25 X 6 4 1	Sicca	Fac iter, vado, Munda & Oceid, maxime, p. rixis & litib.
26 X 19 4 3	Sicca	Sume medicinam.
27 V 2 2 5	Humida	Pharmat, unctume, ne naviges.
28 V 15 1 7	Temperata	Semina, proijce, medicare.

F. I. N. I. S.

T R A -

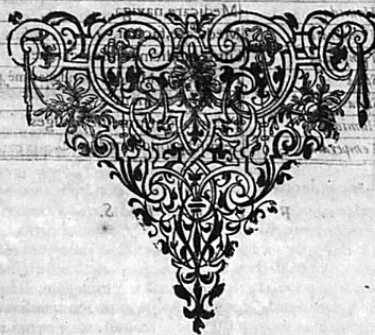

TRACTATUS SECUNDI,

P A R T I S XI.

De Geomantia.

QUATUOR LIBROS DIVISA.

- A R T